

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

3 üncü Birleşim

5 Ekim 2005 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	394
II.- GELEN KÂĞITLAR	395
III.- YOKLAMA	396
IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	396,407
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	396:406, 407:436
1.- Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'ın, Zonguldak İli Ereğli İl- çesinde kurulu bulunan Erdemirin özelleştirilmesi ve yerli ve yabancı ser- mayenin ihaleye yaklaşımına ilişkin gündemđđő konuşması	396:398
2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in, İstanbul'un trafik sorununa ve alınması gereken önlemlere ilişkin gündemđđő konuşması ve İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'nun cevabı	398:405
3.- Siirt Milletvekili Öner Ergenç'in, Dünya Öğretmenler Gününe iliş- kin gündemđđő konuşması	405:406
4.- Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün, Avrupa Birliği müzakere sürecine ilişkin gündemđđő açıklaması ve CHP İstanbul Milletvekilleri Onur Öymen ve Şükrü Mustafa Elekdag, AK Parti Düzce Milletvekili Yaşar Yakış'ın grupları adına, Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın şahsı adına konuşmaları	407:436
V.- ÖNERİLER	407
A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ	407
1.- İçtüzüğün 59 uncu maddesi gereğince hükümetin yapacağı gündem- đđő konuşma nedeniyle konuşma sürelerine ilişkin Danışma Kurulu önerisi	407

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Düzce Milletvekili Yaşar Yakış, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında katılım müzakerelerinin başlamış olması münasebetiyle,

Kocaeli Milletvekili Nevzat Doğan, Dünya Yaşlılar Gününe ilişkin,

Gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Denizli Milletvekili V. Haşim Oral'ın, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında katılım müzakerelerinin başlaması için yapılan görüşmeler sırasında Türk Hükümetinin imzaladığı ek protokole ve sözde Ermeni soykırımını iddialarıyla ilgili olarak Türkiye'de yaşanan son olaylara ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı Mehmet Aydın, cevap verdi.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında 5372 sayılı Kanunun, Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 5375 sayılı Kanunun, Bir maddesinin Anayasanın 89 uncu maddesine göre bir kez daha görüşülmek üzere geri gönderildiğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı,

Litvanya Parlamento Başkanı Arturas Paulauskas'ın davetlisi olarak Litvanya'ya resmî ziyarette bulunacak olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Bülent Arınç'ın beraberindeki parlamento heyetini oluşturmak üzere gruplarınca isimleri bildirilen milletvekillerine ilişkin Başkanlık,

Tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun (6/1553),

Mersin Milletvekili Ersoy Bulut'un (6/1562),

Esas numaralı sözlü sorularını geri aldıklarına ilişkin önergeleri okundu, soruların geri verildiği bildirildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Bülent Arınç'ın, Romanya Senato Başkanı Nicolae Vacaroiu'nun Romanya'ya resmî davetine beraberinde parlamento heyetiyle icabetine ilişkin Başkanlık;

Devlet Bakanı Mehmet Aydın'ın İtalya'ya,

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen'in Moldova'ya,

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın;

Azerbaycan'a,

Amerika Birleşik Devletlerine,

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Adem Şahin'in Almanya'ya,

Yaptığı resmî ziyaretlere katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkereleri;

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 7 nci sırasından bu kısmın sonuna kadar olan milletlerarası anlaşma ve sözleşmelerin, gündemdeki sıralarını takip edecek şekilde, bu kısmın 3 üncü sırasından itibaren sıralanmasına ve diğer tasarı ve tekliflerin sıralarının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 4 Ekim 2005 Salı, 5 Ekim 2005 Çarşamba ve 6 Ekim 2005 Perşembe günleri 15.00-18.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesine; 4 Ekim 2005 Salı ve 5 Ekim 2005 Çarşamba günkü birleşimlerde sadece sözlü soruların görüşülmesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi;

Kabul edildi.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının:

1 inci sırasında bulunan (6/766),

79 uncu " " (6/994),

186 ncı " " (6/1232),

281 inci " " (6/1400),

303 üncü sırasında bulunan (6/1444),
 312 nci " " (6/1460),
 352 nci " " (6/1515),

Esas numaralı sorulara, Devlet Bakanı Mehmet Aydın;

2 nci sırasında bulunan (6/767),
 182 nci " " (6/1226),
 301 inci " " (6/1440),

Esas numaralı sorulara, Millî Savunma Bakanı Mehmet Vecdi Gönül,

3 üncü sırasında bulunan (6/771),
 5 inci " " (6/776),
 22 nci " " (6/845),
 28 inci " " (6/855),
 35 inci " " (6/874),
 82 nci " " (6/999),
 84 üncü " " (6/1004),
 85 inci " " (6/1006),
 91 inci " " (6/1015),
 110 uncu " " (6/1069),
 118 inci " " (6/1094),
 120 nci " " (6/1098),

Esas numaralı sorulara, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi Güler;

Cevap verdi; (6/767), (6/1006), (6/1098), (6/1226) esas numaralı soru sahipleri cevaba karşı görüşlerini açıkladılar.

5 Ekim 2005 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 17.58'de son verildi.

Sadık Yakut
 Başkanvekili

Ahmet Gökhan Sarıçam
 Kırklareli
 Kâtip Üye

Ahmet Küçük
 Çanakkale
 Kâtip Üye

Yaşar Tüzün
 Bilecik
 Kâtip Üye

No.: 4

II.- GELEN KÂĞITLAR

5 Ekim 2005 Çarşamba

Tasarı

1.- 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvel-
 lerin Yargıtay Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/1105)
 (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.9.2005)

BİRİNCİ OTURUM

5 Ekim 2005 Çarşamba

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkanvekili Sadık YAKUT**KÂTİP ÜYELER: Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale), Ahmet Gökhan SARIÇAM (Kırklareli)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 3 üncü Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin, oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin, salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise, yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla, 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Şimdi, üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Zonguldak İli Ereğli İlçesinde kurulu bulunan Erdemir'in özelleştirilmesi, yerli ve yabancı sermayenin ihaleye yaklaşımı hakkında söz isteyen Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Erdoğan. (AK Parti sıralarından alkışlar)

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1.- Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'ın, Zonguldak İli Ereğli İlçesinde kurulu bulunan Erdemir'in özelleştirilmesi ve yerli ve yabancı sermayenin ihaleye yaklaşımına ilişkin gündem dışı konuşması

FAZLI ERDOĞAN (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken, hepimizi en kalbi duygularıyla selamlıyorum.

Bugün ramazanın birinci günü; sizlerin ve bütün ülkemizin insanların, bütün İslam âleminin ramazanını tebrik ediyorum. Bu ramazanla birlikte, Avrupa Birliği yolculuğuna çıkan Türkiye'yi tebrik ediyorum; Türkiye'de ekonominin, istikrarın, güvenin bir dönüm noktasıydı. Avrupa Birliğine giden yolda hep birlikte, iktidarıyla muhalefetiyle, bu güvenin devamına bu Meclis imza atmıştır, bu Meclisten çıkan Başbakan imza atmıştır, Dışişleri Bakanı imza atmıştır, velhasıl 550 milletvekilinin her birinin burada büyük katkısı vardır; hepsine teşekkür ediyorum.

Türkiye'de üç yıl önce kurulan AK Parti Hükümeti, her sahada olduğu gibi özelleştirme sahasında da kendine düşen görevi yapıyor; istikrarla, güvenle, geçmişte yapılamayanı adım adım gerçekleştirmeye çalışıyor. Bunlardan bir tanesi Telekom, bir tanesi TÜPRAŞ, dün de Ereğli Demir-Çelik Fabrikaları, Özelleştirme İdaresinin programına göre özelleşerek sahibini buldu. Tabii ki, yasal süreç devam ediyor. Üç büyüklerden bir tanesi olan Ereğli Demir-Çelik Fabrikasının özelleştirilmesinde dünü iyi algılamak, yorumlamak, görmek lazım. Bölgemizde olan bu hassasiyetlerde, bölge milletvekillerimizle meseleyi iyi kontrol ettiğimizi düşünüyorum. Ayrıca, Ereğli Demir-Çelik

Fabrikası yönetiminin disiplinli çalışmasıyla Erdemiri çok kârlı bir noktaya getirdiğini bütün kamuoyu biliyor, dışdünya biliyor; ondan dolayı, Özelleştirme İdaresi de, bu konuyu son derece, en iyi şekilde değerlendirip, iyi bir zamanlamayla, Türkiye'nin gündeminde ve Türkiyemizin nadide bir kurumu konumunda olan bir firmanın önüne koymuştur.

Bundan öncesinde, Ereğli Demir-Çelik Fabrikasıyla ilgili, başta Sayın Genel Başkanımız, Başbakanımızla ilgili, bakanlarımızla ilgili, milletvekillerimizle ilgili, hükümetin ekonomiyi yönetme noktasındaki özelleştirme duruşuyla ilgili çok çeşitli söylemler oldu; yerel bazda söylemler oldu, ulusal bazda söylemler oldu, köşeyazarları yazdı, milletvekilleri konuştu. Konuşulanların hepsi artıya yönelik olduğu zaman onlara teşekkür ediyoruz; fakat, o konuşulanları... Fransızın bir firmasına, Rusun başka bir firmasına pazarlıklar yapılarak satıldı diyenler, öyle bir şeyin olmadığını... Türkiye'nin kendi bağrından çıkan yerli sermayeyle, kendi konumunu denetleyen ve bugünkü noktada, Türkiye'de iyi bir konumda olan OYAK firması, Ereğli Demir - Çelik Fabrikasının sahibi oldu.

ZEKERİYA AKINCI (Ankara) - Biz olmasaydık, böyle olmayacaktı.

FAZLI ERDOĞAN (Devamla) - Demek ki, biz, yabancı sermayeyle görüşürüz, konuşuruz; ama, yerli sermayeyi de vakti gelince o güce taşır, onun da hakkını veririz. Bu böyle olmuştur, alıcıya hayırlı olsun.

Değerli arkadaşlar, takdir edersiniz ki, özelleştirme, dün, bu hükümetin öncesinde, gerçekten, kendine yük bir kurumdu. Özelleştirmeyi idare eden Özelleştirme İdaresi, kendi kendini yönetemiyordu. Bugün, Ereğli Demir-Çelik Fabrikası... 1998'de iki firma katılımında bulundu; birisi Uzanlar, diğeri Bayındır Holding; ama, 355 milyon dolar gibi bir değer biçilmişti. O gün, bu, tespit yapılan değerlendirmeler sonuç vermedi. Geldiğimiz bugünkü noktada, 3 milyar dolar civarında... OYAK, Ereğli Demir-Çelik Fabrikasının yüzde 49'unu aldı, kendi, Kalkınma Bankasının portföyünde olan 3,17 hisseyle birlikte. Yani, bunun yüzde 100'ü 6 milyar dolar, 2,8 milyar dolar da yatırım şartı var; yaklaşık 8,6 milyar dolar yapar. Bu demektir ki -yani, tamamı 8,6 milyar dolar yapar- Ereğli Demir-Çelik Fabrikasının bugüne kadar zarar eden beş yıl öncesindeki konumunu... Üç yılda, biz, yaklaşık olarak 1,5 milyar dolar kâr yaptık. İşte, bu kârı, bundan sonra alan firmayla da bekliyoruz.

Dünkü özelleştirmede -daha önce 13 firma katılımıştı- yapılan birtakım "yabancı sermaye Erdemiri göremez, Erdemire bakamaz, sınırlardan geçemez" beyanları ve birtakım barikatlar, Ereğli'yi merak edenlere zaman zaman engellemeler olmuş, bu firmaların teklifleri 13'ten 6'ya düşmüştür. Bunların 3 tanesi yabancı, 3 tanesi yerli firmadır; ama, bu yerlilerden bir tanesi, Türkiye'nin 51-52 tane firmasıyla birleşik girmiştir, sonunda, OYAK firması almıştır. Yapılan açıklamada ikinci sırada gelen firma, bir değerlendirme yapmıştır. Daha önce hazırlanmış, cebinde olan bir çalışmayı Türkiye kamuoyuyla paylaşarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erdoğan, toparlayabilir misiniz.

Buyurun.

FAZLI ERDOĞAN (Devamla) - ...yabancı sermayeyi Türkiye'ye sokmadık, yabancı sermayenin gelişini engelledik; bunları söyleyebilirler. Yalnız, alan firma da diyor ki, ben yeni ortaklar arıyorum. O zaman, yeni ortaklar arayacaktır, onun meselesidir. Daha iyi yönetmek adına bu özelleştirme yapılmıştır. Geriye değil, daha ileri gitmek için, yatırımın devamı, istikrarın devamı, altın hisseyle korunması, 2,8 milyarla, Erdemire yeni Erdemirler kazandırmak adına yapılmıştır. Şuraya gelmek istiyorum: Özelleşen Ereğli Demir-Çelik Fabrikasının hisse değeri yaklaşık olarak 3 223 000 000 doları. Ne zaman; 3 Ekim öncesinde. İşte, dünkü özelleştirmede yüzde 84, sermaye piyasasındaki değerinin üzerinde, 6 milyar dolarlara gitmiştir. Bu, bir dik duruşun neticesidir, özelleştirmede samimiyetin neticesidir. (AK Parti sıralarından alkışlar, CHP sıralarından "Bravo!" sesleri) Bu noktadan dolayı, katkısı olan, tekrar, herkese teşekkür ediyorum.

Yalnız, biz, söylemlerimizde hiç yanılmadık. Kamuoyunda hiç de utanmadık.

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - Ofer ne olacak?

FAZLI ERDOĞAN (Devamla) - Hiç de bu konuda mustarip değiliz. Bizim için Erdemiri satanlar...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Size kalsaydı o da gidecekti.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

FAZLI ERDOĞAN (Devamla) - Lütfen dinlemesini bilin. Bitiriyorum...

Erdemiri satanlara "vatan haini" diyenler, "Erdemiri satan vatani sattı" diyenler, o söylemlerini, dün, açsın, bütün gazetelerde, televizyonlarda yeniden bir check'ten geçirsin, yeniden bir gözlemlesin. Onları ben vicdanlarıyla baş başa bırakıyor, yeni özelleştirmelerde buluşmak üzere, hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Gündem dışı ikinci söz, İstanbul'un sorunlarıyla ilgili söz isteyen İstanbul Milletvekili Mehmet Seviğen'e aittir.

Buyurun Sayın Seviğen. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Seviğen'in, İstanbul'un trafik sorununa ve alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı konuşması ve İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'nun cevabı

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygı, sevgiyle selamlıyorum.

Hepinizin bu mübarek ramazan ayınız kutlu olsun. İnanıyorum ki, hiç olmazsa bu ayın hayrı şerifi için yoksulumuzu, fakirimizi fukaramızı düşünürüz diye düşünüyorum.

5 Ekim Dünya Öğretmenler Gününü de kutluyorum buradan. Bütün öğretmenlerimizin de Dünya Öğretmenler Günü kutlu olsun.

Sevgili arkadaşlarım, İstanbul deyince akla çok şey geliyor. Bir Avrupa ülkesi kadar büyüğüz; İstanbul'un 70 tane milletvekilimiz. 70 milletvekilinin 5 tanesi bakan, 6 tanesi bakan galiba, öyle zannediyorum. Milletvekili arkadaşlarımızın birçoğu İstanbul'da belediye başkanlıkları yapmış, İstanbul'un sorunlarını en çok bilen arkadaşlarımız. Ama, maalesef, biz İstanbullular -gerçekten söylüyorum, buna ben de dahilim- bir araya gelip, şu İstanbul'u bir konuşalım, şu İstanbul'da neler oluyor diye düşünmüyoruz, konuşmuyoruz. Hükümetten bir çağrı gelmiyor. Sağ olsun, Sayın Bakan, İçişleri Bakanı ağabeylik yapıp hepimizi toplaması gerekir. Başbakan Yardımcımız aynı bölgenin milletvekili; ama, İstanbul, kendi yağıyla... Ehliyetsiz insanların elinde, ne olduğu belli olmayan yönetimler... Kimin eli kimin cebinde, kim yetkili, kim yetkisiz... Bir kargaşa içerisinde almış başını gidiyor. İstanbul sahipsiz kalmış. Son günlerde İstanbul'un trafiğini biliyorsunuz; tatilden dönen insanlar ile okulların açılması ve kış aylarının gelmesiyle İstanbul kilitlendi. Belediyemizin yapmış olduğu yanlış yönetimden dolayı, yanlış ihalelerden dolayı, yanlış şantiye binalarının, yanlış inşaatların kurulmasından dolayı İstanbul arapsaçına dönmüş. Milyonlarca lira zarar... Bütün benzin kuyruklarında insanlar diyor ki: "Arkadaş, benzinimizi dolduruyoruz Mehmet Bey, üç defa giderdim işimden evime; 20 000 liralık benzin koyuyorum; ama, şimdi, ben benzine bir bakıyorum ki, işe gittiğim zaman bitiyor; farkında değilim." Yani, insanlar sahipsiz kalmış İstanbul'da, çaresiz kalmış sevgili arkadaşlarım. Ama, İstanbul'a çare bulmamız mümkün değil.

Kentsel Dönüşüm Projesi adı altında belediyemiz bir projeyi uygulamaya çalışıyor. Fakir fukaranın evini yıkıyoruz. Bunu yıkarken bütün İstanbul'un yollarını, İstanbul'un altyapılarını tamamen perişan etmişiz. Şantiyeler durmuş parasızlıktan. Hangi şantiye kimindir, hangi şirket nereden nereye kadar yetkilidir; bu, bilinmiyor. Tamamen, İstanbul kargaşa içerisinde. İstanbul'un sahibi yok diye düşünüyorum.

İstanbul Belediyemiz, maalesef, raylı sistemden, İstanbul Belediyemiz toplulaşımıcılıktan, İstanbul Belediyemiz denizyollarından faydalanmayı hiç düşünmüyor; bunlar gündeminde yok. Varsa yoksa karayolları; ama, karayollarını da beceremiyor, beceriksizlik içerisinde. İnanın, Edirnekapı'dan -eski Edirne asfaltı var- Arnavutköy'e giden yol -Recep buradaysa bilir; oranın eski belediye başkanı- beş yıldır, tamamen -samimî olarak söylüyorum- kapalı. İki tane ray demir atmışlar, beş yıldır orası kapalı. Oradaki insanlar feryat içinde, perişanlık içerisinde. İnsanlar işlerine gidemiyor, çocuklar okula gidemiyorlar; ama, İstanbul'daki yönetici arkadaşlarımıza telefon ettiğimiz zaman, hiç kimse bize doğru dürüst, tatmin edici bir cevap veremiyor. Trafik sorunu felç olmuş. İstanbul'un diğer sorunlarından, gasptı, hırsızlıktı, kapkaçtı, çeteydi, uyuşturucuydu okul önlerinde, bunlardan bahsetmiyorum; ama, tamamen insanları canından bezdiren, insanları perişan eden bu trafik sorunu İstanbul Belediyesinin... İstanbul'da yetki kimdedir, valilikte midir, poliste midir hiç belli olmayan yöneticilerin elinde perişan olmuş durumda. Bir trafik kazası oluyor, trafik polisleri gelmiyor, telefon ediyoruz. Kadıköy'ün nüfusu 1 000 000 -biraz önce gelirken bir yetkiliyle konuştum- 30 tane trafik polisi var. 30 tane trafik polisini üç vardiya çalıştırdığın zaman, her vardiyaya 12 tane trafik polisi... Kaza oluyor, gelmiyor, trafik kapanıyor. En küçük bir yerde bir trafik kazası olsa, trafik polisini bekliyoruz, sigortayı bekliyoruz; gelinceye kadar yollar kapanıyor, trafik kapanıyor, insanlar kavga ediyor, günlerce kavga ediyor. Trafik kazası... En son araştırmaya göre, 13 000 insanımız ölmüş bu son ayda trafik kazasından. 13 000 tane kaza yapılmış İstanbul'da. Bunun önüne kim duracak? Bunun önüne ya İçişleri Bakanı geçecek ya Belediye Başkanı geçecek. Belediye Başkanı kendi halinde. Tayyip Erdoğan, İstanbul sevdalısı, İstanbul şiiirleri okuyan Başbakanımız ortalarda yok; Arap ülkelerini dolaşiyor, geziyor. İstanbul perişan... İstanbul sevdalısı burada belli olur, burada... (CHP sıralarından alkışlar, AK Parti sıralarından gürültüler)

AHMET YENİ (Samsun) - Brüksel'den geliyor, Brüksel'den...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Laf atarak konuşmanın bir anlamı yok.

İstanbul'u sevmek, sözde olmuyor, sözde olmuyor beyefendi. Belediye Başkanlığınız döneminde İstanbul'a ne yaptınız, hangi çivi çaktınız?

AHMET YENİ (Samsun) - Brüksel... Brüksel...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Aklınıza geliyor mu?.. Bugün ramazan günü bir şey sormak istiyorum...

AHMET YENİ (Samsun) - Avrupa Birliği...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Tayyip Erdoğan deyince İstanbul Belediyesinden aklınıza gelen bir proje var mı? Bir tane söyleyin, susuyorum... Bir tane söyleyin... (CHP sıralarından alkışlar, AK Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Bir tane söyleyin, aklınıza gelen bir tanesini söyleyin.

AHMET YENİ (Samsun) - İSKİ...

NUSRET BAYRAKTAR (İstanbul) - Metro...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Arkadaşlar, bak, bir şey söylemiyorum.

Sayın başkanım, siz belediye başkanlığı yaptınız. Samimî olarak söylüyorum... (AK Parti sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Seviğen...

Toparlar mısınız Sayın Seviğen.

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - ... otobüs alımı, kentiçi ray, doğalgaz, metro, bunların hepsi o belediye başkanı döneminde yapıldı. (AK Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Bu üç dönemde İstanbul'a tek bir çivi çakılmadı sevgili arkadaşlarım. Öyle, şiir okumak, İstanbul'u sevmek, İstanbul'a gidip padişahlık gibi saltanat kurmak, İstanbul'u koruma anlamına gelmiyor. (AK Parti sıralarından gürültüler) İstanbul'u sevmek, İstanbul'a hizmet etmekle belli oluyor.

Bunun için, ben -bir tarafa bırakıyorum- gerçekten söylüyorum, 70 milletvekili arkadaşımız, aklımızı başımıza alalım, biz beraber toplanalım, bu hükümetten bize fayda yok. İstanbul'un sorunlarını nasıl çözeriz, İstanbul'u bu kargaşadan nasıl kurtarıyoruz, İstanbul insanına nasıl bir fayda sağlarız, bu okullara gitmesini sağlarız, insanlarımızın işe gitmesini nasıl sağlarız, milyonlarca lira devletimizi zarara uğratan bu benzini, mazotu nasıl telafi ederiz; bunun yolunu bulmak zorundayız; yoksa, samimî olarak söylüyorum, İstanbul perişan, İstanbul kan ağlıyor, İstanbul trafiği hallaç olmuş, İstanbul trafiği felç olmuş durumda; ancak, İstanbul'un çilesi ölünce bitecek, inanın insanlar böyle diyor. Bu bakımdan, bizim el ele verip, bir an önce İstanbul'un sorununa el koymamız lazım, önce bu trafik sorununa. Hele kış geldiği zaman, yağmur yağdığı zaman, inanın İstanbul'da sokağa çıkamayacak insanlar.

Hiçbir zaman, bu son dönemdeki trafiğin kapandığı kadar depremde kapanmadı. İstanbul milletvekili arkadaşlarımız burada. Allahaşkına, havaalanına kaç günde gidiyoruz başkanım, kaç saatte şehir meydanına gidiyorsunuz? Kimin haberi var?! Sayın Bakanım burada işte. Ben bir soru önergesi vermiştim. Mustafa sen de buradasın, allahaşkına konuşsanıza, İstanbul milletvekillerisiniz; yalan mı söylüyorsunuz?! Hepiniz bu konuyu bilmiyor musunuz; biliyorsunuz.

BURHAN KILIÇ (Antalya) - Muhalefettesin sen.

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Muhalefetle alakası yok; ben İstanbulluyum, İstanbul'da yaşıyorum.

BURHAN KILIÇ (Antalya) - Sen getir, sen de görevini yap.

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Getirdik önerileri, gelin çözelim diyoruz; ama, maalesef, İstanbul'da iyi yönetici yok; onu anlatmaya çalışıyorum. O 70 milletvekili arkadaşla el koyacağız İstanbul'un yönetimine. Bu konuda bizim arkadaşlarımız hazır, siz de hazırsanız bir toplantı yapalım, İstanbul'un sorunlarını yatacalım ortaya, kim suçlu ortaya çıksın.

NUSRET BAYRAKTAR (İstanbul) - Yaptık daha önce, yaptık...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Var mısınız?!

BURHAN KILIÇ (Antalya) - Var...

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - O zaman mesele yok.

Sayın Bakanım çok teşekkür ediyorum.

Kusura bakmayın Sayın Başkanım, biraz zamanımız geçti; çok teşekkür ediyorum, eksik olmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET YENİ (Samsun) - Başbakan Brüksel'den geliyor.

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - Öyle değil, Başbakan... İstanbul'u sevmek şiirlerle olmuyor...

AHMET YENİ (Samsun) - Avrupa Birliğinden geliyor.

BAŞKAN - Sayın Sevigen, teşekkür ediyorum.

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - İstanbul'u sevmek İstanbul'a hizmet etmekten geçiyor.

AHMET YENİ (Samsun) - Avrupa'dan geliyor.

MEHMET SEVİGEN (Devamla) - İstanbul'a hizmet eden adamların kölesi oluruz, kölesi. (CHP sıralarından alkışlar, AK Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri...

Sayın milletvekilleri, gündem dışı konuşmaya Hükümet adına İçişleri Bakanı Sayın Abdülkadir Aksu cevap verecektir.

Buyurun Sayın Aksu. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Sevigen'in İstanbul'la ilgili gündem dışı konuşması üzerine söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum ve bugün öğretmenler günü, bütün eli öpülesi öğretmenlerce öğretmenler gününü kutluyorum. Ayrıca, hepinizin -ramazanın ilk günü- ramazanımızı tebrik ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, tabii, Sayın Sevigen İstanbul Milletvekili, İstanbul'la ilgili görüşlerini dile getirdi; ama, bir konuda gerçekten haksızlık yaptı. Sayın Başbakanımız İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde büyük bir çıkış açmış ve bugün, İstanbulumuzda hemen hemen birçok sorunun halledilmesinde büyük katkıları olmuş.

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Bir tane söyle!

İSMET ATALAY (İstanbul) - Bir tane söyle, öğrenelim; ne yapmış onu söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Büyük köprüler, kavşaklarla, ilk defa İstanbullu, Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Büyükşehir Belediye Başkanlığında tanışmıştır.

İSMET ATALAY (İstanbul) - Bir projesini söyle!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Şimdi, tabii haklılar belki, Sayın Başbakanın çok yurtdışı gezilerinden şikâyet ediyorlar; ama, değerli arkadaşlarım, işte bu gezilerin, işte bu dışpolitikadaki performansın neticesini bugün hep birlikte aldık; bunu birlikte yaşıyoruz. (AK Parti sıralarından alkışlar) Yeni bir sürece başladık; onu da kutluyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, izin verirseniz ben konuya, İstanbul özeline de içine alacak şekilde ülkenin geneline şamil bir bakış açısıyla başlamak istiyorum.

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - İstanbul'u konuşuyoruz Sayın Bakan!

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Ülkemizin çeşitli bölgelerinde yaşayan insanlar, çeşitli nedenlerle yaşadıkları yerleri terk ederek, bölge içinde veya dışında kentleşme merkezlerine göç etmek zorunda kalmışlardır; ancak, kentlerin taşıma kapasitesinin düşüklüğünden dolayı gecekondu mahallelerinde sağlıksız çevre şartlarında ve konutlarda yeterli iş ve gelir imkânından yoksun olarak yaşamaya mecbur kalmışlardır. Yaşanan bu göçün ani ve hızlı gerçekleşmesi, göçün yaratabileceği sorunları daha da artırmıştır. Bu durum yeni sosyal sorunların ve istikrarsızlığın da ortaya çıkmasına zemin oluşturmuştur.

Nüfus hareketliliğinin neden olduğu sorunları en şiddetli yaşayanlar göç etmek zorunda kalan insanlar olmakla birlikte, göç hareketinin hedefi konumundaki kentler ve bu kentlerde yaşayan insanlar da göç olaylarından olumsuz etkilenmiş ve her kesim için kentsel yaşam sorunları artırmıştır.

İşte, Hükümetimiz bütün bunları düşünerek, bu amaçla, acil eylem planımızda sosyal politikalarla ilgili, yapılacak faaliyetlerle ilgili olarak özel bir bölüm açtık ve bu bölüm altında, gelir dağılımında adaletin sağlanması, işsizliğin önlenmesi, nitelikli eğitim, sağlıklı toplum, herkese sosyal güvenlik, kentleşme ve yerleşme ana başlıkları altında tam 45 tedbir öngördük. Bu tedbirlerin realize edilmesi için de, yasal altyapıyı uyumlaştırmak amacıyla geçtiğimiz ikibuçuk yıl boyunca pek çok yasamız bu Yüce Meclisten sizlerin de katkısıyla çıkarılarak onaylandı ve yürürlüğe girdi. Ayrıca, bu cümleden olarak, birçok idari tedbir de alınmış oldu.

Şimdi, özelde İstanbul'un trafik sorununa gelince, hemen şunu ilave edeyim ki, öncelikle polislerin zamanında gelmeşiyle ilgili bir serzenişte bulunuldu, bu bize de intikal ediyor ve yine bir şey ilave edeyim ki, biz, kendi Grubumuzdaki İstanbul milletvekilli arkadaşlarımızla inanın bu konuları sık sık görüşüyoruz ve en son Kızılcahamam'da da, yine bizim İstanbul Milletvekili arkadaşlarımızla bir araya geldik. Bir gelişiminde sizleri de davet ederiz, sorunları birlikte görüşürüz. Bu sorunları sık sık görüşüyoruz. Ben, dün İstanbul'daydım; yine Sayın Valiyle, öncelikle bu trafik konusunu ele aldık, kısa bir görüşme yaptık.

Şimdi efendim, İstanbulumuzda, ben burada asayişle ilgili bilgileri de verirken, polis sayımızdaki eksiklikten bahsetmiş, bununla ilgili önlemler alındığından bahsetmiştik. Polis okullarının sayısını artırdık. Biz iktidara geldiğimiz zaman 20 polis okulumuz vardı, 4 500 mezun veriyordu; bu sayıyı bugün 26'ya çıkardık ve 7 000 mezun verir hale getirdik; ama, bu da yetmiyor. Yine bildiğiniz gibi, ayrı bir yasayla, fakülte ve dört yıllık yüksek okul mezunlarının polis olması imkânını getiren yasayı yine birlikte geçirdik, gerçekleştirdik. Okullara aldığımız 2 000 öğrencimiz öğrenimlerini tamamlamak üzere; önümüzdeki günlerde bunların da yine büyük kısmını İstanbul'a vermek üzere Anadolu'muzun diğer illerine göndereceğiz. Polis sayısında artış oldukça, tabii ki, her konudaki, güvenlik hizmetlerindeki, asayiş hizmetlerindeki, devriye hizmetlerindeki sayıları da arttırdığı gibi, trafik hizmetlerine ayrılan polis sayımız da artmış olacaktır.

Tabii, önemli bir sorun. İstanbul'da trafik altyapısında sorunlar var. Bakın, şöylece izah edebiliriz; İstanbulumuz, özellikle 1980'li yıllardan sonra hızlı nüfus artışı ve beraberinde plansız gelişim sonucunda sağlıklı ve kontrolsüz bir büyümeye maruz kalmış. Bu durumda, düzensiz iskân alanları, tek merkezli yağ lekesi gibi büyüme, sosyal ve donatı alanları eksikliği sonucu ulaşım ve trafik sorunları oluşmuştur. Bugün, İstanbul Büyükşehir Belediyemiz, son çıkardığımız 5216 sayılı Yasayla, tüm İstanbul İlini kapsayacak şekilde planlı bir gelişim stratejisi üzerinde çalışmalar yapmaktadır. Bildiğiniz gibi, bütün İstanbul mülkî hududu belediye hududu kabul edildi ve bütün köyler belediyelerimizin mahalleleri haline, bütün belde ve ilçe belediyeleri de büyükşehir belediyesine dahil olabildi. Bu çerçevede, İstanbul'da, belediyemiz tarafından, sürdürülebilir her ölçekte çokmerkezli şehir planları oluşturulması çalışmaları yapılıyor; cazip ve kullanım kapasitesi yüksek bir toplulaşma sisteminin kurulması çalışmaları yapılıyor, ulaşım altyapılarının, bilhassa yol, kavşak ve otopark kapasitelerinin artırılması konusunda çalışmalar var, geçerli bir trafik yönetim ve denetim sisteminin kurulması çalışmaları var, yine, kontrolsüz ve düzensiz nüfus artışının önlenmesi çalışmaları da hızla devam ediyor. Biliyorsunuz, yine, bu yasayla il trafik komisyonlarının bütün görev ve yetkileri de büyükşehirde büyükşehirlere, ilde de il belediyelerine bırakılmış oldu. Tabii, bu görev büyükşehirde yeni, ilave yüklendiği için, o konuyla da ilgili çalışmalar yapılıyor.

Tabii, yukarıda bahsedilen bu ananelere yönelik çalışmaların yapılması İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından başlatılmış; şehir planlama ve ulaşım master plan çalışmalarına da başlanmış ve iki yıl içerisinde bitirilmesi hedeflenmiştir.

Yine, trafikteki taşımada büyük kolaylık getirecek raylı toplulaşım acılığı artırmak amacıyla da, mevcut 47 kilometrelik yola ilaveten 60 kilometrelik yol inşaatı çalışmalarına İstanbul Büyükşehir Belediyesince devam edilmektedir. Yine, bildiğiniz gibi, Ulaştırma Bakanlığımızca da, Marmaray Projesi kapsamında, bu yolların bağlantısı olarak 18 kilometrelik bir raylı sistemin çalışması var. Ayrıca, 100 kilometrelik raylı sistemin projeleri de nihai noktaya gelmiştir. Tabii, karayolu sistemleri olarak, İstanbul'da karayolları kapasitesi de yeterli değil; bu nedenle, çeşitli noktalarda, koridor ve noktasal olarak karayolu ulaşım sistem çözümleri üzerinde de çalışmaktadır.

Değerli arkadaşlarım; takdir edersiniz ki, dünyanın tüm büyük şehirlerinde kentiçi ulaşımında sorunlar vardır ve yaşanmaktadır. Bugün, New York'a gidin, Londra'ya gidin, Berlin'e gidin, büyük kentlerin hepsinde şehiriçi trafikte sorun var ve sorunlar yaşanmakta. Önemli olan, bu trafik sorun-

larını çözmek, daha doğrusu sorunu azaltmak için, hem merkezî yönetimin -hükümet olarak bizlerin- hem de yerel yönetimlerin bu konuda gayret göstermesidir. İşte, İstanbul trafiğini ele alırsak, sizin de göreceğiniz gibi, yılların ihmaliyle durumun pek iç açıcı bir noktada olmadığı gözükmektedir; ama, yılların ihmali.

Bakın, İstanbul'da her gün, şu anda, bugün itibarıyla, 625 araç tescil edilip trafiğe katılmaktadır; bu, yıllık 250 000 araç etmektedir. Her gün, 625 yeni araç tescilden çıkıp trafiğe giriyor. Tabii, motorlu araçların bu seviyede, hızla artmasına karşılık, yeni yolların, kavşakların yapılması aynı hızla gerçekleşmemektedir; ancak, İstanbul Büyükşehir Belediyemiz, son zamanlarda, bu bağlamda önemli bir hamle içine girmiştir. İstanbul genelinde 30 civarında kavşak düzenlemesini gerçekleştirmek üzere proje çalışmaları tamamlanmış, bunların bir kısmının yapımına başlanmış, geri kalan kısımların yapımı için de ihale aşamasına gelinmiştir.

Yine, İstanbul trafik sorununu kökten çözmek için, toplu taşımanın -biraz evvel de bahsettiğim altyapısının da geliştirilmesi gerekmektedir, bu da, raylı sistemin yaygınlaştırılmasıyla mümkün olabilecektir.

Burada bir önemli noktaya daha temas etmek istiyorum. Bakınız, Londra, 400 kilometre üzerindeki raylı sistemini 100 yıl önce tamamlamış olmasına rağmen, bugün halen Londra Şehri trafik sorunuyla boğuşmaktadır. İstanbul'da raylı sistemle ilgili 100 yıllık bir gecikme vardır değerli arkadaşlarım. Zamanında gerekenler yapılmamıştır; onun için, ancak 1990'lı yılların başında raylı sistemle ilgili olarak İstanbul'da önemli çalışmalar başlatılmıştır. Bakın, zamanımızda, belediye başkanlarımızın gayretiyle, hükümetimizin verdiği destekle, süratle, işte Taksim-Levent tamamlanmış, hizmete girmiş; Taksim-Şişhane-Yenikapı hattının yapımı devam etmektedir; Kadıköy-Kartal raylı sisteminin ihalesi yapılmıştır; Yenikapı'dan otogar ve havaalanıyla bağlantı sağlayan hafif raylı sistemin Güngören-Mahmutbey bağlantısı inşaatı hızla devam etmektedir. Bütün bu raylı sistemlerin omurgasını teşkil edecek olan Marmaray Tüpegeçiş Projesinin de, Ulaştırma Bakanlığı tarafından, bildiğiniz gibi, 2004 yılında ihalesi yapılmış, inşaatına başlanmıştır. Bu proje çalışması hızla devam etmektedir. İstanbul'a gittiğinizde hemen gözünüze çarpar; Boğazda, çünkü, çalışmaları var. Geçtiğimiz gün Değerli Ulaştırma Bakanımız Tuzla'da bununla ilgili, tüplerin yapımıyla ilgili de bir hamle başlattı; ki, bu tamamlandığı takdirde Asya, Avrupa yakasındaki trafiğin önemli ölçüde rahatlatılması sağlanacak ve böylece köprülerin yükü de azaltılmış olacaktır.

Esasen, trafik sıkışıklığının önemli nedenlerinden birisi de, yukarıda bahsedilen çalışmalar nedeniyle bazı ana arter ve meydanlarda şantiyelerin kurulmuş olmasıdır.

Değerli arkadaşım da belirtti; bu çalışmalar yapılıyor. İstanbul'un her tarafında yeni yollar, alternatif yollar, kavşaklar; bunlar için şantiyeler kuruluyor; çalışmalar yapıldığı için de trafik bu bakımdan da sıkıntıya giriyor; ama, bunlar, inşallah, tamamlandığı zaman, bu sıkıntı biteceği gibi, İstanbul trafiği de, gerçekten, çok rahatlayacaktır. Ancak, kalıcı rahatlama için geçici sıkıntılara İstanbullu hemşerilerimizin biraz daha belki katlanması gerekecektir.

Diğer bir problem, İstanbul'da park alanları fevkalade yetersizdir -bunu, hem İstanbul milletvekili arkadaşlarım hem sizler biliyorsunuz- plansız yapılaşma nedeniyle, bugün, şehir merkezinde park sahası oluşturmanın zorlukları da vardır; ama, bu yüzden, bununla ilgili olarak İstanbul Valiliğimiz ve belediyelerin -büyükşehir ve diğer ilçe ve ilk kademe belediyelerin- müstereken bu konudaki çalışmaları ve toplu taşımacılığı teşvik edecek çalışmalarımız da vardır. Özellikle İstanbul'un trafik sorununun günden güne ağırlaşmakta olduğunu söyledik; bu husus da göz önüne alınarak, sorunun hafifletilmesi bakımından, yine İstanbulluların, belediyemizin, valiliğin ve hükümetin birlikte konu üzerinde hassasiyetle durmakta olduklarını da bilmelerini isterim.

Yine, hükümetimiz, İstanbul'da devam eden projeler yanında, kent içi toplulaşımının artırılması ve taşımacılığın denize kaydırılması için de yakıt fiyatlarında, ki, mazotta yüzde 65 bir indirim yapmıştır ve bu indirimden sonra, iki yılda, İstanbul'da deniz taşımacılığında yüzde 30 artış olmuştur. Ayrıca, entegrasyonun iyi sağlanması, yani, otobüs, minibüs, raylı sistem ve deniz taşımacılığının uyumlu olması için Hükümetimiz, Türkiye Denizcilik İşletmelerini İstanbul Büyükşehir Belediyesi İDO'ya devretmiş, böylece, deniz ulaşımında da bir bütünlük ve deniz taşımacılığında da kısmen bir rahatlatma meydana gelmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bakın, İstanbul'da günde ortalama 215 noktada asfalt çalışması yapılıyor şu anda.

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Sayın Bakanım, sizin o konuda bilginiz yok; 6 tane iskeleyi kapattılar.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Yaya alanı düzenlemesi, yağmur suyu, korkuluk, yaya karayolu, aydınlatma, muhtelif işler adı altında şu anda da 300'ün üzerinde çalışma sürdürülmektedir. Yine, günde, ortalama, 5 noktada sinyal imalatı, 3 noktada sinyal bakımı, 16 noktada levha yapım-bakım, 18 noktada da çizgi uygulaması yapılmaktadır.

Sonuç olarak, İstanbul başta olmak üzere, ülkemizin sorunlarının oluşmasında yılların ihmali de olsa, çözümü konusunda, tüm gayretlerimizi, Hükümet olarak ve ilgili alanlarda Bakanlık olarak sürdürüyoruz, sürdürmeye de devam etmekteyiz.

Şimdi, bakın, bir not geldi; mesela, Sayın Ali Coşkun "İstanbul milletvekillerinin hepsini davet ettim, toplantı yaptık" diyor.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - O, ticarî konuları konuşmaya çağırmıştır Sayın Bakan.

AHMET YENİ (Samsun) - CHP gelmemiş...

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Bir kişi geldi...

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Ticarî konuları konuşmuşsunuzdur.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Hayır, hayır; İstanbul'un sorunlarıyla ilgili...

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - O, İstanbul'un sorunlarıyla ilgili değil.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Yine, bizim AK Parti milletvekillerimizle kendi aramızda topluyoruz dedik. İstanbul sorunlarıyla ilgili tam 11 komisyon kurmuşuz ve arkadaşlarımız, bu komisyonlarda, bütün İstanbul sorunlarıyla ilgili çalışmalar yapıyorlar.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Demek ki, komisyonlar başaramıyor bu işi.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Ayrıca, yine, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Kadir Topbaş da, bütün İstanbul milletvekillerini çağırmişti; herhalde, Cumhuriyet Halk Partisinden sadece Bülent Tanla arkadaşımız vardı ve Mehmet Seviğen katılamamıştı o toplantıya. Ben bunu da bilgilerinize arz ediyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Sayın Bakan, o sorunlarla ilgili değil o toplantı.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Tabii, bu sıkıntılı, bu geçiş döneminde vatandaşlarımızın bazı sıkıntıları olacaktır diyorum; ama...

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Sayın Bakan, İstanbul'un sorunlarıyla ilgili değil o.

BAŞKAN - Sayın Milletvekili, lütfen, karşılıklı konuşmayalım.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Bu sıkıntıları da minimize etmek için her türlü tedbiri alıyoruz ve bu sorunların da en kısa sürede üstesinden geleceğiz.

Herkes şunu bilmelidir ki, gerçekten, Sayın Başbakanımız İstanbul sevdalısıdır, İstanbul için elinden gelen her şeyi...

AHMET YENİ (Samsun) - Türkiye sevdalıdır.

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - ...Türkiye için elinden gelen her şeyi yapmaktadır; bundan da hiç kimsenin şüphesi olmasın.

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Siz inanıyor musunuz?!

İÇİŞLERİ BAKANI ABDÜLKADİR AKSU (Devamla) - Ben, bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Gündem dışı üçüncü söz, Dünya Öğretmenler Günü hakkında söz isteyen, Siirt Milletvekili Sayın Öner Ergenç'e aittir.

Buyurun Sayın Ergenç. (AK Parti sıralarından alkışlar)

3.- Siirt Milletvekili Öner Ergenç'in, Dünya Öğretmenler Gününe ilişkin gündem dışı konuşması

ÖNER ERGENÇ (Siirt) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi, aziz milletimizi ve aziz öğretmenlerimizi, değerli meslektaşlarımı bu milletin kürsüsünden saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Yine, konuşmamın başında hepinizin ve aziz milletimizin ramazanını tebrik ediyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bilgi toplumu insanının modelini yetiştirecek olan eğitim sistemi, okulların ve öğretmenlerin bugünkünden farklı özelliklere sahip olmasını gerektirmektedir. Esas itibariyle öğrenmeye dayanan bilgi toplumunun oluşmasında, yeni dünya düzeninde yükselen değerlerin kazanılması sürecinde, öğrencilerle kurulacak ilişki türlerinde ileri teknoloji sonucuna ulaşmaya başlayan duvarsız sınıflar, öğrenci merkezli eğitim, internet okulları ve benzerlerinde öğretmenin rolünün ne olacağı bütün dünyada tartışılmaktadır. Bilgi çevrelerindeki yaygın görüş, öğretmenlerin sürekli öğrenme alışkanlığı edinmiş birer bilge insan olarak yetişmelerini sağlamak noktasındadır.

Bilgi toplumunun yükselen başlıca değerleri, hızlı gelişme ve değişme, insanî değerlere dönüş, insan kaynağına ilgi, yeni bilgi teknolojileri, bilgiye dayalı örgütlenmeler ve organizasyonlar, bilgi insanı gibi değerler sayılabilir. Bu değerlerin oluşmasının benimsenmesini sağlayacak olan, şüphesiz ki, eğitim sürecidir. Bu sürecin baş aktörü ise öğretmendir.

İnsanlık, bilgi toplumunun hayata hâkim kılmakta olduğu değerlerle oluşan yeni bir hayat biçimiyle karşı karşıyadır. 21 inci Yüzyılın yükselen yüksek teknolojisinin otomatikleştirdiği insan, ne yazık ki, bütün dünyada, bugün mutlu değildir. Kalabalıklar içerisinde insan yalnızlaşmıştır. İnsanlık bu handikaptan bir çıkış yolu bulmak zorundadır. Bunun da yolu bilgi, hedefi ise insanî değerlerdir. Bu, insanın mutlu ve huzurlu olabilmesi, fikrî zenginliğe erişmesi, zihinsel potansiyelini harekete geçirmesi; yani, bilgi insanı olmasıyla mümkündür. Bilgi insanının duygusal öğrenme kapasitesini harekete geçirmek, bu hedefe ulaşma noktasında vazgeçilmez bir unsur olarak görülmelidir. Günümüzde yaşanmakta olan problemlerin başında insanî değerlerin aşınması yer aldığına göre, duygusal öğrenme yoluyla insanî değerlerin yeniden topluma kazandırılması, eğitim sürecinde, öğretmenin, hiç şüphe yok ki, temel görevidir. Makinenin yardımıyla öğrenilemeyecek insanî değerleri bireyle kazandırmak, okulların ve öğretmenlerin işlevleri arasında daha önemli bir yer tutmaktadır. Günümüz öğretmenin öncelikle kendi yeterliliğini gözden geçirmesi lazımdır; çünkü, öğretmenin yetersizliğinin faturası millete çok ağır olacaktır. Öğretmenin, öğrencilerinin ilerisinde olması, onlara yol gösterebilmesi, danışmanlık rolünü iyi oynayabilmesi için, öncelikle öğretmenin kendisini geliştirme sorumluluğuyla hareket etmesi ve devletlerin de öğretmenlerini bu bağlamda yetiştirmekle yükümlü oldukları bir gerçekle karşı karşıya bulunmaktayız.

Türkiye itibarıyla ifade etmek gerekirse, ne yazık ki, bugün, bugüne kadar uygulanan öğretmen yetiştirme biçimimizde istikrarlı bir çizgi takip edilememiş ve öğretmen yetiştirme kaynağının çok çeşitli olması sonucunda öğretmenliğin bir meslek olmaktan çıkarılması suretiyle de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ergenç, toparlayabilir misiniz.

Buyurun.

ÖNER ERGENÇ (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım; teşekkür ediyorum.

...öğretmen yetiştirmede birtakım sıkıntılar yaşanmıştır ve bu ülke, ne yazık ki, kırkbeş günlük eğitimler içerisinde öğretmenler yetiştirmiştir, hızlandırılmış eğitimlerle öğretmen yetiştirmiştir ve yine bu ülke, ne yazık ki, başka meslekler alanında yetiştirilen insanları öğretmen yapmak durumunda kalmıştır. Buna bir son verilmesi gerekmektedir. Öğretmenlik mesleği, yeniden, vakarına, ehemmiyetine ve ciddiyetine yakışan ve gereken tarzda yeniden ele alınmalıdır ve özellikle Yüksek Öğretim Kurumu YÖK, öğretmen yetiştirme modelini yeniden gözden geçirmeli, ülkenin ihtiyaçlarına ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak, bunu karşılayabilecek donanımda, gönül zenginliğinde, kafa zenginliğinde öğretmen yetiştirebilmeli ve ülkenin bu ihtiyacı, bu yolla karşılanmalıdır.

Bu vesileyle, ben, Dünya Öğretmenler Gününde, bütün dünya öğretmenlerini kutlarken, aziz öğretmenlerimizi, evlatlarımızı, yarınımızın geleceğini yetiştiren değerli öğretmenlerimizi buradan bir kez daha saygıyla anıyorum ve onlarla birlikte, Yüce Heyetinize, yeniden saygılar, sevgiler sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Pazarlarda limon satıyor öğretmenler!..

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ergenç.

Birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.53

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.02

BAŞKAN: Başkanvekili Sadık YAKUT**KÂTİP ÜYELER: Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale), Ahmet Gökhan SARIÇAM (Kırklareli)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 3 üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi, Hükümet adına, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün, Avrupa Birliği müzakere süreci konusunda Genel Kurula bilgi vermek üzere, İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesine göre söz talebi vardır; gündeme geçmeden önce, bu talebi yerine getireceğim.

Sayın Bakanın açıklamasından sonra, istemleri halinde, siyasi parti gruplarına ve grubu bulunmayan milletvekillerinden birine söz vereceğim.

Bu konuda Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; şimdi, bu öneriyi, okutup, oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

V.- ÖNERİLER**A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesi gereğince hükümetin yapacağı gündem dışı konuşma nedeniyle konuşma sürelerine ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No.: 162

Tarihi: 5.10.2005

İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesi gereğince hükümetin Avrupa Birliği müzakere süreci konusunda yapacağı gündem dışı konuşmanın süresinin 45 dakika, grupların yapacağı konuşmaların 30'ar dakika, grubu bulunmayan milletvekillerinden birine verilecek sözün süresinin 10 dakika olmasının, gruplar adına yapılacak konuşmaların birden fazla üye tarafından yapılabilmesinin Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Bülent Arıncı

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Faruk Çelik

AK Parti Grubu Başkanvekili

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Bakan. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz, alınan karar gereğince, 45 dakikadır.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR (Devam)**

4.- Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün, Avrupa Birliği müzakere sürecine ilişkin gündem dışı açıklaması ve CHP İstanbul Milletvekilleri Onur Öymen ve Şükrü Mustafa Elekdağ, AK Parti Düzce Milletvekili Yaşar Yakış'ın grupları adına, Denizli Milletvekili Ümmet Kandogan'ın şahsı adına konuşmaları

DIŞİŞLERİ BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Avrupa Birliğiyle müzakerelerin başlamasıyla ilgili ve bu süreçle ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermek için söz almış bulunuyorum; hepinize saygılar sunuyorum ve bu vesileyle de, bugün, Ramazanın birinci günü olması sebebiyle, bütün vatandaşlarımızın, hepinizin, sizin, Ramazanlarınızı tebrik ediyorum; milletimiz için, bütün İslam âlemi için, bütün dünya için, bütün insanlık için, hayırlara vesile olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 3 Ekimde, daha önce, alınan karar gereği, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında müzakereler başladı. Müzakerelerin başlaması kolay olmadı. Biraz sonra detaylarına gireceğim; ama, 3 Ekim gecesi Avrupa Birliği ve Türkiye arasında, hükümetlerarası konferans toplandı. Bu konferansla resmen müzakereler açılmış oldu.

Bildiğiniz gibi, müzakerelerin açılmasıyla ilgili karar, geçen sene, 17 Aralık 2004'te, Brüksel'de alınmıştı. Avrupa Birliğinin devlet ve hükümet başkanları tarihi kararı o zaman almışlardı ve 3 Ekimde de Türkiye'yle müzakerelere başlamak için bazı şeylerin yerine getirilmesini şart koşmuşlardı. Bunlar, 6 tane kanun çıkarılması demokratikleşme yolunda -bunları hep beraber, iktidar-muhalefet çıkardık- daha sonra gümrük birliğinin bütün yeni üyelere şamil kılınmasıydı. Bütün bunlar tamamlandıktan sonra geriye Avrupa Birliğinin müzakereler sırasında takip edeceği yolu tayin edecek Müzakere Çerçeve Belgesinin hazırlanması ve bizim kendi pozisyonumuzun belirlenmesi kalıyordu. Öncelikle şunu açıklamak isterim: Avrupa Birliğinin kendi Müzakere Çerçeve Belgesi Avrupa Birliğini bağlayan bir pozisyonudur. Dolayısıyla, sonunda mutabakata varıp altına müşterek imza attığımız bir kâğıt değildir. Kendilerinin mutabakatıdır, kendi pozisyonlarıdır, kendilerinin yol haritasıdır. Türkiye'nin de tabii kendi bir pozisyonu olacaktır. O da bizim kendi yol haritamız olacaktır ve müzakere neticesinde, müzakereler bittikten sonra kaç sene sürecek, onu Türkiye'nin performansı gösterecektir. Ondan sonra bir katılım ortaklığı belgesi hazırlanacaktır ve bu katılım ortaklığı belgesi her iki tarafı da bağlayan ve altına imza atılan hukukî bir belge olacaktır. Şüphesiz ki, Avrupa Birliğinin kendi pozisyonu onları bağlar; ama, biz Avrupa Birliğine girmek istediğimize göre, bizi de çok yakından ilgilendirir. O açıdan, her ne kadar altına imza atmıyacak bile olsak, başlangıçta bizim için çok önemlidir. O açıdan, bu süre içerisinde, bizim içinde bulunmadığımız 25 üye ülkenin bir araya gelip tartıştıkları konuların içine girip onların Müzakere Çerçeve Belgesini düzeltmek için uğraştık.

Yalnız, detaylara geçmeden önce 3 Ekimde neticede varılan uzlaşmayla ortaya çıkan olay gerçek tarihî bir olaydır, büyük bir dönüm noktasıdır. Çeşitli şekilde bunlar tenkit edilebilir; iktidarın, muhalefetin, diğer arkadaşlarımın, herkesin şüphesiz ki görüşleri olacaktır; ama, bizatihi olay, gerçekten tarihî bir olaydır. Çünkü, bu sadece Türkiye'yi veyahut da Avrupa'yı ilgilendiren bir olay değildir, dünya çapında bir etkisi vardır. Dünya çapında etkisi şundandır: Dünya, son yıllarda büyük bir bunalımın içindedir, hep çatışmalar, kavgalar, gerginlikler, karşılıklı etnik temizlikler, hep bunlarla geçmiştir. Özellikle, 11 Eylül'den sonra bu çok daha şiddetlenmiştir. İlk defa, global anlamda, küresel anlamda, bütün dünyaya nefes aldırın, farklı kültürlerden, farklı dinlerden, farklı tarihî geçmişlerden gelen bir buluşmanın gerçek adımı atılmış oldu. O bakımdan, bunun muhakkak ki, dünya çapında bir etkisi vardır. Bundan dolayı da zaten, bu işe Avrupa ve Türkiye'nin dışında birçok ülkenin, liderin de katkısı olmuştur. Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinden Amerika Birleşik Devletlerine, Arap Birliğinden diğer birçok dostumuza kadar herkes bu işi yakın ilgiyle takip etmiştir.

Tabii ki, Avrupa için de çok önemlidir bu. Çünkü, Avrupa bir şeyi görmüştür: Türkiye'yle beraber olmayı, olabileceğini de hazmetmeye başlamıştır. Yani, farklı kültürü, farklı dini, 73 000 000'a varmış nüfusu, büyük bir tarihî birikimi olan böyle bir ülkeyle çok kültürlü ve çok farklı etnik yapılarından gelen insanlarla beraber olmayı da Avrupa Birliği, Avrupa içine sindirebileceğini ve hazmedebileceğini de burada göstermiştir. Dolayısıyla, Avrupa için de tarihî bir olay olmuştur. Avrupa için de yeni bir statü söz konusudur. Çünkü, Türkiye'yle birlikte Avrupa, şüphesiz ki, stratejik bir güç haline daha kuvvetli olarak gelmiştir. Küresel planda Türkiye'yle, Asya'yla ilişki kurmuştur, Türkiye'yle güvenlik açısından, genç nüfus açısından çok daha dinamik hale gelmiştir.

Bölgemiz için de çok önemli olmuştur. Çünkü, Türkiye, zaten, bölgesine istikrar yayan bir ülkedir. Kafkaslarda, Balkanlarda, Ortadoğu'da, Avrupa Birliğiyle beraber bu istikrar çok daha pekişecektir.

Değerli arkadaşlar, şüphesiz ki, bunların hepsinden çok, en önemli olan, Türkiye'yle ilgili olan-
dır. Dolayısıyla, bu, Türkiye'nin çıkarına, lehine olmuştur; çünkü, Türkiye elli yıldır, yarım asra yakındır Avrupa Birliğine tam üye olmak için yönünü çevirmiştir. Aslında Türkiye, bin yıldır Avrupa'nın içindedir; Türkler, bin yıldır Avrupa'nın içindedir. Son ikiyüz yıldır kurumsal olarak içindedir, son yarım asırdır da Avrupa Birliğiyle ilişki içerisinde. 1950 yıllarının en sonunda ilk müracaatlar yapılmıştır. 1963 yılında, o zaman, en tarihî adımlardan biri olarak Ankara Anlaşması yapılmıştır ve Ortaklık Konseyi kurulmuştur ve şu anda en önemli anlaşmalardan, referanslardan biridir. Daha sonra 1987 yılında, Türkiye tam üyelik için başvurmuştur. 1996 Ocak ayında resmen gümrük birliği başlamıştır, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tam gümrük birliği uygulanmaya başlamıştır. 1999 yılında Helsinki'de Türkiye aday olmuştur. Bizim dönemimize, bu Meclisin dönemine geldiğimizde, 6 Ekim 2004 tarihi önemlidir; çünkü, Avrupa Birliğinin Komisyonu, Türkiye'nin Avrupa standartlarında bir demokrasiyi gerçekleştirdiğini gösteren raporunu yayımlamıştır. İlk defa, tabii, halkı Müslüman olan bir ülke de Avrupa standartlarında, Avrupa tipi bir demokrasinin, insan haklarının gerçekleştirildiğini -resmen raporuyla- ispatlamıştır ve 2004 yılı Aralık ayında devlet ve hükümet başkanları Brüksel'de uzun müzakerelerden, kopma noktasına gelen müzakerelerden sonra Türkiye ile 3 Ekim 2005 yılında müzakerelere başlama kararını almıştır.

İşte değerli arkadaşlar, bu süreç kolay olmamıştır. Birçok siyasetçi, birçok hükümet, Türkiye'de ve Avrupa'da birçok lider bu işe öncülük etmiştir, katkı sağlamıştır ve hepsinin, şüphesiz ki, meclisler başta olmak üzere, hizmetleri olmuştur.

Başında söylediğim Müzakere Çerçeve Belgesi, 3 Ekimde müzakerenin başlaması için Avrupa açısından gerekli olan bir belgeydi. Bizi niçin ilgilendirdiğini biraz önce sizlere söyledim. Bunun ilk taslağı komisyon tarafından haziran ayında çıktı daha sonra üye ülkelere dağıtıldı ve üye ülkeler bazı eklemelerle uzlaşmaya vardılar, üstünde bazı eklemeler yaptılar. Bütün bunların işareti geçen iki hafta içerisinde Birleşmiş Milletlerde genel kurul toplantısı yapılırken ortaya çıktı. Ben ve Sayın Başbakanımız NewYork'tayken aslında Birleşmiş Milletler toplantısından ziyade o platform Avrupa Birliği platformuna döndü, 23 Avrupa Birliği bakanıyla görüşerek bu Müzakere Çerçeve Belgesinin iyileştirilmesi ve görmek istediğimiz hususların pekiştirilmesiyle ilgili çok yoğun görüşmelere o zaman başladık; ama, esas neticeye varıcı görüşmeler 2 Ekim günü başladı. 2 Ekim günü Avrupa Birliğinin Dışişleri Bakanları Lüksemburg'ta bir araya geldiler, toplandılar Türkiye'yle ilgili nihai pozisyonlarını tespit etmek için.

Değerli arkadaşlar, 2 Ekimden 3 Ekim gecesinin son anına kadar inanılmaz yoğun bir diplomasi ve yoğun bir müzakere yaşandı. Bu müzakereler tabii sokak ortasında yapılmadı, bunlar, şüphesiz ki, Dışişleri Bakanlığının, Başbakanlığın koridorlarında ve Avrupa Birliğinin Dışişleri Bakanlarının, toplu bulunduğu Lüksemburg'ta yapıldı; ama, bir şeye çok başından, kesin karar verdik. Türkiye'nin, muhakkak, olmazsa olmaz şartlarını Avrupa Birliğinin pozisyonunda görmeden Ankara'dan gitmeyeceğimizi, hareket etmeyeceğimizi, Brüksel'de yaşadığımızı bir daha yaşamak istemediğimizi çok net bir şekilde söyledik. Ne yazık ki daha önceki uzun süre içerisinde Türkiye'nin birçok uygulaması biraz bizim inandırıcılığımızı kırmıştır. "Türkler hep böyle derler; ama, son anda, yine, büyük düşünürler; son anda, yine, biz uzlaşmacı olalım derler ve sonunda her şeyi kabul ederler" mantığı, algılaması en azından yerleşmiştir. Bunun örnekleri de vardır doğrusu; biraz sonra da söyleyeceğim size bunlarla ilgili şeyleri.

O açıdan, bu tavrımızı çok kesin koyduk. Bu, tabii, ilk şaşırma oldu karşı taraf tarafından; çünkü, 3 Ekim saat 17.00'de 25 ülkenin bakanı ve benim heyet Başkanı olarak randevumuz vardı; bir araya gelip, toplantı yapılacaktı. 2 Ekim gecesi sabaha kadar müzakereler sürdü karşılıklı. Teknolojinin bütün imkânlarını kullandık. Sabaha kadar herhangi bir mutabakata varamadık. Burada şu

zorluğu arkadaşlarımızın unutmamasını isterim: 25 ülkenin kendi bir mekanizması var; zor. 25 ülke, oybirliğiyle bir şey, bir kelime değişikliği bile olsa, 25 ülke mutabakata varmak zorunda. Dönem Başkanı İngiltere, bu mutabakat neticesinde ancak bizimle konuşabilir durumda. Dolayısıyla, her konuşmamızı, oradaki 25 ülkenin bakanı onaylamak, vardığımız anlaşmayı onaylamak zorunda. Böyle bir zorluk var.

Sabahın erken saatlerine kadar süren müzakere neticelenmedi, bitti. Ertesi gün sabah tekrar başladı; 3 Ekim günü. Bizim buradan hareket edeceğimizi beklerlerken, biz "gelmeyeceğimizi, görmeden hareket etmeyeceğimizi" tekrar söyledik. Son, bize, değişikliklerini getirdiler. Bizim, özellikle, tam üyelik perspektifini kesinlikle gölgeleyecek ve onu yok edecek bir alternatif veyahut da ayrıcalıklı ortaklık, bunları kesinlikle kabul etmeyeceğimizi söylememize rağmen, belki 30 kez o paragrafta değişiklikler yapıldı. Bunların hiçbirini bizi tatmin etmedi. Sabah saat 10'lara doğru bize gelen son belgeleri reddettik ve reddettiğimizi de kamuoyuna da açıkladık; bütün dünya kamuoyuna açıkladık. Ondan sonra işler daha farklı gitmeye başladı ve neticede, bu paragrafla ilgili bizim kabul edebileceğimiz duruma gelindi. Hepinize dağıttık, göreceksinizdir...(CHP sıralarından "bize dağıtmadınız ki" sesleri)

Partinize gönderdik, bütün partilere gönderdik.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Ne dağıttınız ki?!

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Kime gönderdiniz? Yok...

İSMET ATALAY (İstanbul) - Hayır, gelmedi.

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Hayır...

CANAN ARITMAN (İzmir) - Hiç birimize gelmedi. Genel Başkanımıza bile gelmedi!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Kendi kartımla... Deniz Bey... Bütün...(CHP sıralarından gürültüler)

İSMET ATALAY (İstanbul) - Siz konuştuktan sonra mı gelecek?!

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri...

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - O zaman, o zaman... Gidince, o zaman, partilerinizi bir kontrol edin. Belki, partileriniz çok efficient degildir size gelen belgeleri dağıtmakta. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar...

EMİN ŞİRİN (İstanbul) - Peki, bağımsızlara ne yapıyorsunuz?

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Bağımsız milletvekilleri ne yapacak Sayın Bakan; onlar milletvekili değil mi?!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen, karşılıklı konuşmayalım.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Değerli arkadaşlar, şunu göreceksiniz, tam üyelik kesin ve net bir şekilde bu belgenin içine girdikten sonra ayrıcalıklı bir ortaklık reddedilmiş, alternatif herhangi bir hedef konmamış, bunların hepsi püskürtülmüştür, hepsi yok olmuştur.

Burada ucu açıklık... Tabii ki, otomatik olarak Avrupa Birliğine tam üyelik söz konusu değildir. Türkiye bugün geldiği durumdan sonra, ben, tamam, artık yaptığım bu kanunları da değiştiririm, demokraside de geriye giderim, hatta, zaman zaman, eski alışkanlıklarda olduğu gibi askıya da alırım demokrasiyi gibi durumlar hangi ülkede olursa olsun, tabii ki otomatiklik söz konusu değildir.

O bakımdan, kriterler geçerli olduğu süre içerisinde ve ilgili performanslar gerçekleştirildiği süre içerisinde objektif, sonunda, Türkiye, inşallah tam üye olacaktır. Avrupa Birliğiyle tam üyelik müzakerelerine başlayıp da Avrupa Birliğine üye olmayan bir ülke varsa onu gösterin. O bakımdan, zaten, Avrupalılar, üye ülkeler çok büyük sıkıntılar çektiler; nasıl olur da buraya bir alternatif koyarız diye.

Değerli arkadaşlar, burada bir kelime var; bu kelimeyi, görüyorum arkadaşlarım çok konuşuyorlar: "Özümseme kapasitesi." Bu, sanki, bu müzakere...

İSMET ATALAY (İstanbul) - Hazım, hazım!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Evet, hazmetme kapasitesi, özümseme...

HÜSEYİN GÜLER (Mersin) - Sindirim!..

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Hayrola?! Öz Türkçe'yi çok seversiniz diye öyle söyledim ben. (AK Parti sıralarından alkışlar)

ALİ TOPUZ (İstanbul) - "Hazım" başka, "sindirme" başka!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Bazı arkadaşlar, bu, Çerçeve Belgesine yeni girdi zannediyorlar; demek ki, Avrupa Birliğiyle ilgileri bu kadar satıhta. 1993 yılında Kopenhag Siyasî Kriterleri gerçekleşikten sonra, bundan sonraki bütün üyeler için, herkes için Kopenhag Siyasî Kriterleri yayınlanmıştır, sadece siyasî kriterler değil, sadece ekonomik kriterler değil, bu özümseme veya hazmetme kapasiteleri taa o zamandan belgeler girmiştir ve bu belgeler...(CHP sıralarından gürültüler)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Sindirme, sindirme!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Öyle diyelim, hay hay; tamam, öyle diyelim, peki.

Tamam, sindirmesi lazım Türkiye'yi. Türkiye gibi 73 000 000'lük bir ülkeyi sindirmek kolay değil, kimse kolay kolay sindiremez; sindirecek ama! (AK Parti sıralarından alkışlar) Sindirebileceğini de, bunun ilk işaretlerini de Hükümetlerarası Konferans başladıktan sonra, bütün görüşmeler, konuşmalar bittikten sonra genişlemeden sorumlu komiser bu itirafı yaparak zaten söylemiştir orada.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu, yeni bir şey değildir, dediğim gibi, 1993 yılından bu yana gelen bir kriterdir; ama, ben şuna inanıyorum ki, bu büyüme hızıyla, bu genç, dinamik nüfusuyla, bu müteşebbis gücüyle, Türkiye, günü geldiğinde "ben sana girmek istemiyorum" diye düşünebilir belki. Bunu yapan ülkeler vardır biliyorsunuz, mesela Norveç bunu yapmıştır; Avrupa'nın kalbinde olan bazı ülkeler, bütün ısrarlara rağmen, "hayır, ben girmiyorum" diyenler vardır, İsviçre'de olduğu gibi. O açıdan, o gün gelecektir; tabii ki o gün bizim halkımız, o günkü Meclis, o günkü yöneticiler buna karar verecektir; ama, 5-10 sene sonraki Türkiye, eminim ki çok farklı bir Türkiye olacaktır, herkesin arkasından koşacağı bir ülke haline gelecektir Türkiye; bunun işaretleri daha bugünden vardır.

Değerli arkadaşlarım, ikinci, çok önemli bir husus daha vardı; her an müzakereyi kopartacağımız, çok önem verdiğimiz... Bu da, bugünkü metinlerde yedinci paragraf olarak geçen, uluslararası kuruluşlara Avrupa Birliğinin üyesi bir ülke müracaat ettiğinde, bunun, buna karşı bir engel çıkarmamayı, sözünü vermekle ilgili bir paragraf idi bu da. Bu paragraf, aslında, halkımız tarafından, bazı köşe yazarları tarafından çok yorumlandı ve Güney Kıbrıs Rum kesimi eğer NATO'ya müracaat ederse, o zaman, her ne kadar bizim veto hakkımız her zaman duracaktır; ama, biz, böyle bir şey olur ve veto edeceğiz dersek, o zaman, bize, siz, söz vermiştiniz, niye veto ediyorsunuz diye sorabilirlerdi; o paragrafta herhangi bir değişiklik bu konuda yapılmamış olsaydı. Bu konuya da, biz, doğrusu çok önem verdik. Bu konuya önemimizi şu şekilde verdik: Bunu, çünkü, Avrupalıların algılaması biraz zordu; çünkü "ben, bazı konularda sözümü yerine getirmiyorum, sen de, işte, sözünü yerine getirmezsün, geçer; niye bu işe bu kadar ısrar ediyorsunuz, kopartma noktasına getiriyorsunuz" diye, bunu çok algılayamadılar; ama, bizim için bu çok önemliydi; çünkü, geçmişte, birçok hükümetlerin düştüğü duruma düşmek istemedik de onun için.

Şimdi, değerli arkadaşlar, öğlene kadar birinci paragraf halledildi; ama, ondan sonra, bu paragrafla ilgili müzakere devam etti. Birçok teklifler geldi, bunların hiçbiri olmadı. Sayın Başbakanımız birçok başbakanla konuştu, ben birçok bakanla; ama, son saniyeye kadar, randevu saatimiz geçti, gün de bitme noktasına geldi; çünkü, 3,5 saatlik yolu bitiremeyecektik; sonunda, birçok ülkenin, Amerika Birleşik Devletlerinin rolünü, burada, olumlu rolünü zikretmek isterim, herkesin katkısıyla, sonunda, bu paragraf şöyle bir çözüme ulaştı... Bunu, kendi kartımla size gönderdim Sayın Genel Başkan; gelmiş olması lazım.

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Bakınız, ısrar ediyorsunuz, şu anda sekreterimle görüştüm; bize, ne sizin kartınızla, ne başka türlü, müzakere çerçevesiyle ilgili hiçbir resmî belge gelmemiştir...

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Bakacağız...

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Partiye de gelmemiştir, milletvekili arkadaşlarımıza da gelmemiştir. Kamuoyunu yanıltmayın lütfen!.. Yok böyle bir şey.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Bunu...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Yalan mı söylüyor Sayın Genel Başkan?.. Bu kadar nezaketsizlik olur mu?!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Şimdi bakın, biraz sonra çıkıp söylersiniz. Peki, peki...

Şimdi, bunu ben diplomat arkadaşlarımla gönderdim. Sizin de bakanlığınızı yaptığımız Dışişleri Bakanlığına verdiğim talimatla gönderildi. O bakımdan... O bakımdan, bakarsınız, önemli değil, elinizdedir, geçecektir.

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Bizde değil, elimizde değil beyefendi, inat etmeyiniz, ısrar etmeyiniz...

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Buyurun size bir tane vereyim...

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Şimdi elimizde olmasının bir önemi yok.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Buyurun alın...(AK Parti sıralarından alkışlar)

(Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül, elindeki metni CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın sırasına bıraktı)

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Niye alayım kardeşim?! Bu böyle mi götürülür, bu işler?!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Peki...

(Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın sırasına bıraktığı metni geri aldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan... Sayın Bakan... Lütfen...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Şov yapıyor..

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Bu işlerin nasıl götürüldüğünü anlatırım ben biraz sonra...(AK Parti sıralarından alkışlar, CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Avrupalı olduğunuzu gösterdiniz!..

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Arkadaşlar, müsaade edin...

BAŞKAN - Sayın Bakan, bir saniye...

Sayın milletvekilleri...

DIŞİŞLERİ BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Bu iş nasıl çözülmüştür... Bu iş nasıl çözülmüştür değerli arkadaşlar, bu iş nasıl çözülmüştür, onu anlatayım size. Sonunda varılan mutabakatla şöyle bir noktaya gelinmiştir: Sonunda Avrupa Birliği Konseyinin onayıyla Başkanlık açıklaması yapılmıştır. Bu Başkanlık açıklaması, bu Müzakere Çerçevesi Belgesinin -şöyle bir belgedir- birinci sayfasında, kapakta basılmıştır ve sonunda "Müzakere Çerçeve Belgesinin ilgili tüm uluslararası örgütleri kapsayan 7 nci paragrafı, bu uluslararası örgütler ya da üyelerinin ya da Avrupa Birliği üye ülkelerinin karar verme özerkliğine ve haklarına hanel getirecek şekilde yorumlanamaz" denilmiştir ve bu Avrupa Birliğinin müktesebatı haline gelmiştir. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi burada ne olmuştur? Burada şunu söylemek isterim size: Burada Avrupa Birliği Konseyi, Avrupa Birliğinin en üst yasama ve yürütme organıdır, bunun onayıyla bu karar çıkmıştır ve bu buraya gelmiştir.

Şimdi, burada, biz, beklentimizin -burada açık söyleyeyim- ötesine gitmişizdir; çünkü, herkes, kamuoyu, konuşmalarda hep NATO denirken, bütün kuruluşlar, uluslararası kuruluşlar, OECD'den tutun da, kültürle ilgili kuruluşlara kadar -16 kadar kuruluş vardır- bütün bunlarla ilgili de bizim, günü geldiğinde nasıl hareket edeceğimize karar verme hakkımız mahfuz tutulmuştur.

Şimdi, akşam televizyonları dinlerken, tenkit edenler, bunu... 1999 yılında Türkiye'nin adaylığı ilan edilirken, o zaman Kıbrıs meselesi büyük bir meseleydi, çözülmemişti, o şöyle çözülmüştü o zaman. O zaman Dönem Başkanı Finlandiya idi. Finlandiya'nın Başbakanı Sayın Lipponen o zaman bunu çözmek için kendi, şahsî olarak bir mektup yazmıştı Türkiye'ye. O gün yazdığı mektupta demişti ki: "Kıbrıs meselesi Avrupa Birliği işlerinin dışında olacak." Ama, bu mektup, o zaman Dönem Başkanı olarak kendisinin şahsî yazdığı bir mektup idi.

Şimdi, bizim bugün geldiğimiz nokta ise, Avrupa Birliğinin en üst karar organı, yasama ve yürütme açısından en üst, en güçlü karar organının, Konseyin verdiği karar onayı ile yayımlanan açıklama, bildiri ve bütün metinlere ve birinci sayfadan girecek şekilde olmuştur. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla bu konuda da, açıkçası...

Değerli arkadaşlar, AB Bakanlar Konseyi Kararlarının kapak ve eki, saat 12.00-12.45 arasında CHP, MHP, ANAP, Saadet Partisi, Doğru Yol Partisi, DSP, Büyük Birlik Partisi genel merkez evraklarına teslim edilmiştir. Dışişleri Bakanlığı memurunca teslim edilmiştir ve alındı belgesi de vardır. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bunlar, şüphesiz ki, esas şeyleri gölgelememesi lazım; ama, daha önemli şeyler sudur: Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; şimdi, bütün bunlar hangi şartlar altında oldu ona bakmamız lazım, yani, hangi yıllarda oldu. Bir yaz mevsiminde iş yapmak var bir de kış mevsiminde iş yapmak var. Avrupa Birliğinin Türkiye'ye "aman gelin, buraya girin" dediği yıllar değil, Avrupa Birliğinin genişlerken eski Sovyet bloku ülkelerini bile içine alırken, böyle, herkese, aman sen de gel dediği yıllar değil. Eski komünist ülkeler Avrupa Birliğine girerken, bütün Balkan ülkeleri Avrupa Birliğine girerken, Türkiye elli yıldır Avrupa Birliğine girmek için uğraşıyor da, niye girmede o yıllarda, niye? Şundan dolayı girmede...

Şimdi, bakıyorum, televizyonlarda, eski başbakanlar, bazı siyasiler konuşuyor; işte, bu, hiçbir zaman gerçekleşmeyecek falan filan diye küçümsüyorlar. Onlara soruyorum, herkese, bütün muhalefet partilerine soruyorum. Bu dönemlerde hep iktidardaydınız, Doğru Yol Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, hep iktidardaydınız. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İSMET ATALAY (İstanbul) - Sen de iktidardaydın, sen niye girmedin?!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Soruyorum ben şimdi: Niye, o zaman, bu kulübün... Niye o gün acele etmediniz? (AK Parti sıralarından alkışlar) O gün sadece şunu yaptınız: Türkiye hazır, Türkiye girmek istiyor. Kardeşim, Türkiye girmek istiyor tabii; ama...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - O günkü konuşmalarınızı okuyalım mı?

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Türkiye girmek istiyor; ama, gireceğin kulübün şartları belli, demokratik standartları belli. Niye bu demokratik standartları gerçekleştiriyorsun, konuşana kadar burada?! (AK Parti sıralarından alkışlar) Niye bunu yapmıyorsun?!

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Bu kürsüden o zaman tam tersini söylüyordun.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Eğer bugün sıkıntılar varsa, yarın yine birçok sıkıntılar olacaksa, bunlar, elalem girerken, herkes gibi bizim oturup üstümüze düşeni yapmayışımızdandır.

Niye, bakın, söyleyeyim size... (CHP sıralarından gürültüler)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - O gün Batı kulübü diyordun!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Dinleyin siz, boş verin.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Batı kulübü diyen sen değil miydin?!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, üç sene içerisinde bu Meclis, AK Partisiyle, Cumhuriyet Halk Partisiyle, hep beraber...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Refah Partili Abdullah Gül böyle mi konuşuyordu?!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen hatibe müdahale etmeyelim.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Hayır, hep beraber, değerli arkadaşlarım...

BAŞKAN - Sayın Bakan, Genel Kurula hitap eder misiniz.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Hep beraber, üç sene içerisinde, Cumhuriyet Halk Partisi de, AK Parti milletvekilleri de, bu Meclis ve bizim Partimizden ayrılan veya bağımsız gelen arkadaşlarımız, hep beraber, bu Mecliste, üç sene içerisinde, biz hangi kanunları çıkardık, düşünün. Biz, hep beraber övünmedik mi, Türkiye'nin demokratik derinliğini genişlettik, Türkiye'de sessiz devrim yapıldı derlerken, sadece bizim Grubumuza demediler; hep beraber yaptık bunları biz. Bunları hep beraber yaptık. Bunu söylüyorum.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Şimdi, sadece sizin partinizde yapıyorsunuz toplantıları.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Niçin bunları Türkiye o zaman yapmadı?!

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Siz de devlet bakanıydınız.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Kulübün şartları orada belli. Kopenhag Siyasî Kriterleri 1993 yılında olmuş. Biz tamamız, Türkiye'de her şey güzeldir, tamamdır, demokrasi Avrupa'dan da daha iyidir diyerek kendi kendimizi oyaladık ve bu mevsimlere kaldık.

O bakımdan, aslında istasyondan kalkan bir trene Türkiye koşarak binmiştir. (AK Parti sıralarından alkışlar)

O açıdan değerli arkadaşlarım, ne kadar övünsek azdır; şu son üç sene içerisinde yaptıklarımızla ne kadar övünsek azdır.

Bakın, bir şey daha var değerli milletvekili arkadaşlarım. Ben, bu pazarlıkları yaparken, elinde gücü olmayan bir temsilci olarak, bir bakan olarak gördüm kendimi. Elimizde bir güç vardı; kapıyı kapatırdık, ben Avrupa Birliğiyle ilgilenmiyorum diyebilirdik.

Böyle bir... Bu kararı almak... Kolay bir karar değil. Artısını eksisini koyarsınız; sonunda, çok uzun düşünmeniz gerekir. Bunu hepimiz çok düşündük. Elimizde bir bu silah kalmıştı, bir bu kalmıştı. Ama, elimizde, bizim, aslında çok şeyler vardı. Bakın, onları ne kadar ucuza verdik biz daha önce. Önce, Yunanistan'ın NATO'ya girişi... Ne aldı karşısında Türkiye?! Ne aldı Türkiye karşılığında, ne aldı?! (AK Parti sıralarından alkışlar)

BERHAN ŞİMŞEK (İstanbul) - Kenan Evren'e sor onu.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Ne aldı Türkiye karşılığında?! Bu kadar ucuza...

Daha, geliyorum bak, bak geliyorum. Yine, Avrupa Birliğine giren Doğu Avrupa ülkeleri... bunların hepsi bir yere daha girdiler, NATO'ya girdiler. Bu ülkeler NATO'ya girerken, Türkiye, Avrupa Birliği süreciyle senkronize edebilirdi bunu. En büyük kartı buydu elinde; ama, geçen on sene içerisinde, ne yazık ki, Türkiye, bu kartını da iyi oynayamamıştır. Açık konuşuyorum.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Evren'e soracaksınız Sayın Bakanım.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Hayır, bu son söylediğim şey o dönem değildir. İsimlerini saymamayım bu ülkelerin, 10'a yakın ülke vardır. Bu, dünyayı ilgilendiren bir olaydır. Bu geçen on sene içerisinde kimler hükümte oldu; bunları düşünün.

Daha başka bir şey daha oldu; gümrük birliğine, tabii, Türkiye girdi. Gümrük birliğine girdik, iyi oldu; çünkü, Türk ekonomisi güçlü hale geldi, kuvvetli hale geldi. Bugün, ticaretimizin çok büyük bir kısmı gümrük birliğiyle ilgili, ekonomimiz rekabet kazandı; ama, bir şeyi hatırlatmak istiyorum: O günlerde, Türkiye gümrük birliğine girerken, Avrupa Birliği, Türkiye'yi âdetta, böyle, çekerek gümrük birliği'ne girmesini istedi; çünkü... (CHP sıralarından "siz karşıydınız o zaman" sesleri)

Ben, doğru, karşıydım o zaman. Şunu söylüyordum ben o zaman; bugün size geldikleri gibi, o gün bana da geliyorlardı, ben şunu söylüyordum: Türkiye gümrük birliğine girerse... Tezim şuydu: Türkiye gümrük birliğine girerse, Avrupa, Türkiye tamam, bizim yörüngemize girmiştir, artık bununla kifayet etsin der ve tam üyelik çok zor olur. Bu noktadan hareket ederek, ben buna karşı çıkmıştım.

İSMET ATALAY (İstanbul) - Öyle demiyordun.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Tutanaklar öyle söylemiyor yalnız.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Bu da haklı da çıktı.

Değerli arkadaşlar...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Tutanaklar var, beyanlarınız var.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Değerli arkadaşlar...(CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri...

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Şimdi, Gümrük Birliğiyle ilgili, bu metinlerle ilgili konuşan arkadaşlarım, o gün en iyi şartlarda dediğim gibi, Avrupa kapıları açmış, aman gel diye ısrar ede ede biz gümrük birliğine girmişiz. O

gün, keşke, çok daha titiz müzakereler yapılsaydı da, bugün karşılaştığımız bazı engeller o zaman olmamış olsaydı. Bunların burada detayına girmek istemiyorum; çünkü, bunlar hâlâ bizim meselelerimiz olduğu için.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Girin girin, yarım bırakmayın Sayın Bakan; girin, öğrenelim.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Onları çok iyi biliyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, ne kazandık dersenez, şunu kazandık: Türkiye'de demokrasi pekişmiştir, Türkiye'de demokrasi daha da çok derinleşmiştir, reform süreci artık kurumsal hale gelmiştir, reform süreci çok daha emin adımlarla devam edecektir. Halkın özgürlüğü, bireylerin özgürlüğü, hukukun üstünlüğü; bunlar, bu dönemle birlikte çok daha garanti altına alınmış ve çok daha pekişmiştir ve geri dönüşü olmayan bir yola girmiştir Türkiye, olumlu... Türkiye, öngörülebilir bir ülke haline gelmiştir; en önemli unsur budur. Türkiye'nin geleceğini, artık, Latin Amerika'daki de, Afrika'daki de, herkes öngörebilir. Türkiye böyle bir hale gelmiştir. Ekonomik göstergelere bakarsanız, zaten her şey ortada; faizlerden bakın, özelleştirmeden bakın. Dün demir-çelik özelleştirildi. Acaba, bu olay gerçekleşmemiş olsaydı demir-çelik kaç giderdi, şimdi kaç gitti; mukayese eder seniz ortaya çıkacaktır.

HARUN AKIN (Zonguldak) - Sizin anlaştıklarınız birinci turda kaçtı gitti.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, 1 puanlık faiz düşüşü Türkiye'ye 2 milyar dolar kazandırmaktadır. Bu süreç içerisinde -yüzde 24 faizden, yüzde 15'ti, 14'e düştü; göreceksiniz, birkaç gün içerisinde, çok kısa süre içerisinde, inşallah, daha da düşecektir- her 1 puanlık faiz yılda 2 milyar dolar, hatta onun üzerinde, Türkiye'ye tasarruf sağlamaktadır. Sermaye akını başlayacaktır, başlamıştır. Eskiden bize hiç kimse gelmez derken, şimdi herkes yarış içine girmiştir. Sadece özelleştirmede değil, özel şirketlerimizin satılmasında da yine yarış vardır. Eskiden bankalar satılırken müşteri çıkmazdı. Şimdi, bankaların sahipleri, müşteriler arasında tercih yapar hale gelmişlerdir. Bütün bunlar halk tarafından görüldü. Olumlu tepki, işte bundan dolayıdır değerli arkadaşlarım. İki gündür gördüğümüz olumlu tepki, otomatik olarak ortaya çıkan bu olumlu tepki, bütün bunlar çok iyi algılandığı içindir.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi bitirmeden önce, Sayın Genel Başkan -biraz sonra konuşacaklar- dün grup toplantısında şunu söylediler: "Telefon konuşmasında, bana giderken telefonla bilgi verdi" dediler. Doğrudur, gerçekten. Dün grup konuşmanızda "giderken bana Sayın Gül telefon etti, ondan sonra arabasına bindi, gitti" dediler. Değerli arkadaşlarım, bakın, böyle bir müzakere içerisindeyiz, zaman bitmiş. Zaman bitmiş diyorum, şaka değil. Zamanı dondurdular, saati durdurdular. Saat 4 Ekime geçti, bunlar 11.58'de durdurdular saati. Böyle bir son saniyeye kadar, son kilometreye kadar müzakere etmişiz, alacağımızı almak için. Bunları aldığımız anda tek işimiz koşarak havaalanına gitmekti. Giderken Sayın Başbakan dedi ki: "Ben hemen Sayın Cumhurbaşkanımızı arayayım, sen de hemen Sayın Baykal'ı ara." Şimdi, Sayın Başbakanımız Sayın Cumhurbaşkanımızla konuşurken ben de Sayın Baykal'la konuştum; kendilerine dedim ki: "Böyle böyle oldu..." İki önemli, demin verdiğim bilgi çerçevesi içerisinde -bilgi diyorum, bakın, ben müzakere filan değil, bilgi verdim kendilerine- 1 inci maddeyi, yani, tam üyelik meselesini burada anlattığım çerçeve içerisinde anlattım. 7 nci maddeyle ilgili de, hatta, bu size okuduğum metnin İngilizcesini -Türkçesi yanımda değildi- onu okudum "bu şekilde bağladık" dedim. Sayın Baykal, haklı olarak "bu kifayet etmez" dedi kendi açısından. Ben de dedim ki, muhakkak ki muhalefet olarak sizin ayrı değerlendirmeleriniz olacaktır, titiz titiz bakacaksınız bu konulara ve değerlendireceksiniz -bunları dedim, bu ayrı- sizin tenkitlerinizi muhakkak ki biz olgunlukla karşılayacağız; ama, ben size siyasi nezaket gereği bu bilgiyi veriyorum dedim. Hiç kimseye açıklamadan bunları, ben arkadaşlarımla vedalaşmadan, koşarak havaalanına gittim.

Değerli arkadaşlar, biz koalisyon hükümeti değiliz ki, yani, sizin mutabakatınızı alalım bu konuda! (AK Parti sıralarından alkışlar) Siyasî sorumluluk bizim üstümüzdedir, siyasî sorumluluk bizim üstümüzdedir...

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Bu meclise karşı sorumlusunuz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Bu, millî bir meseledir.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Dolayısıyla, ben basına açıklarken de, Sayın Baykal tebrik etti, "çok güzel" dedi demedim; bilgi verdim dedim, kendilerine bilgi verdim dedim. Sayın Cumhurbaşkanımıza da Sayın Başbakanımız bilgi verdi. Aynı anda oldu. Eğer vakit olsaydı belki çok daha uzun olurdu, belki Sayın Başbakanımız daha sonra sizi arardı; ama, bu sürat içerisinde... Ben oraya vardığımda, Lüksemburg'a vardığımda saat 01.30'du, 4 Ekimin 01.30'uydu; saat 11.58'de orada duruyordu biz vardığımızda ve böyle ilan ettiler. (AK Parti sıralarından alkışlar) Bu kadar zorladık. Her şeyi bu kadar kopma noktasına bu kadar getirdik ve orada bıraktık işi.

Değerli arkadaşlar, bir de şu tenkiti görüyorum. Partide toplanmışız filan...

Değerli arkadaşlar, biz, bu reform sürecini niye yaptık, nedir? Reform süreci siyasî iradenin güçlenmesidir. Demokratikleşmenin esasıdır bu da.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Siyasî irade Başbakanlıkta, bakanlıkta... Burada millî irade yok mu?!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Biz, sabaha kadar çalışmışız, her şeyi bağlamışız, Sayın Başbakan... Tabii ki, sonunda bu gruptur, iradi sorumluluğu da alan bu gruptur. Siz değil, siz tenkit ediyorsunuz. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Bu, en iyi şekilde, çok daha iyi bir şekilde çıksaydı bile, yine tenkit edecektiniz; bunu biliyorum. Yine tenkit edilecekti. Onun için sorumluluk bize aittir, bu gruba aittir.

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Biraz önce "Meclis çıkardı" diyordunuz, şimdi "grup" diyorsunuz; hangisi doğru Sayın Bakan?!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Devamla) - Tabii ki, ben, bu grubun talimatını alacağım, en son onlara soracağım. (AK Parti sıralarından alkışlar) Onun için, Bakanlar Kurulu başta olmak üzere Partimin sorumlularıyla tabii ki bir araya gelip, tabii ki, onlardan son durumu ve son arkamızda mısınız lafını almışızdır. Dolayısıyla, bunlar, her demokratik ülkede... Buna alışacaksınız... (AK Parti sıralarından alkışlar) Avrupa Birliğine giriyorsunuz, üç senedir yaptığımız reform sürecini unutmayın. Bunları biz değiştireceğiz, hazmedeceğiz bütün bunları, biz de hazmedeceğiz; yani, bu reformları hepimiz hazmedecek. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Son olarak... Türk Halkının her kesimi bu sürece çok güçlü destek vermiştir. Bu desteğin, Hükümetimizin özellikle ekonomik ve siyasî reformlarla ilgili performansına büyük katkısı olmuştur. Sivil toplum örgütlerimizden, diplomatlardan teknisyenlere, tüm kamu çalışanlarına, işçilerimizden basın mensuplarına, gençlerimizden tüccar ve işadamlarımıza kadar herkese şükran borçluyuz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin tamamı olarak, Mecliste bulunan bütün siyasî partilerimizin, bütün milletvekillerimizin belirleyici rolüne ayrıca işaret etmek isterim. Sayın Başkan, değerli üyeler ve siyasî partiler en büyük desteğimiz olmuştur.

Ayrıca, Türkiye ile Avrupa'nın ortak geleceğine inanan Avrupalı devlet adamı, siyasetçi, düşünür, işadama, sendikacı, gazeteci, genç, yaşlı bütün Avrupa vatandaşlarına bu yöndeki fedakâr çabaları için içten teşekkürlerimi sunuyorum. Avrupa Birliği Komisyonu mensuplarına da teşekkür ediyorum. Ne zaman Avrupa'da bizim aleyhimizde bir ses yükselse, hemen bunun karşıtı Avrupa'nın içinde çıkmıştır. En muhalif gözükten Fransa'da, Fransa'nın en büyük dergileri Türkiye'yle ilgili bu hafta içerisinde 13 sayfalık en güzel şekilde Türkiye'yi takdim etmişlerdir. Her yerde bir muhalif çıktığında Türkiye'ye karşı, Avrupa'dan da bir olumlu ses çıkmıştır. Bunları, tabii, görmezlikten gelemeyiz.

Türkiye'nin Avrupa Birliği projesinin küresel barış ve uyum için öneminin bilincinde olan Arap dünyasından Amerika'ya kadar dünyanın çeşitli yerlerinden gelen desteğe de teşekkür etmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen İstanbul Milletvekili Onur Öymen.

Buyurun Sayın Öymen. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Öymen, süreniz 15 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ONUR ÖYMEN (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Sayın Dışişleri Bakanının Müzakere Çerçeve Belgesiyle ilgili olarak Yüce Meclise ifade ettiği görüşler hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygılarla selamlıyorum.

Açıkça ifade etmek istiyorum ki, Sayın Bakanın biraz önce söylemiş olduğu hususları, verdiği bilgileri, hükümetin bu konudaki çalışmalarını ve değerlendirmelerini, biz, Müzakere Çerçeve Belgesi sonuçlandırılmadan önce bilmek isterdik; ülkemiz açısından bu kadar önem taşıyan bir konuda, biz de, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, görüşlerimizi, katkılarımızı ifade etmek isterdik.

Bu hükümetin döneminden çok daha önce başlamış olan ve bu hükümetin ömrünün yetişmeyeceği, bu hükümetten sonra da yıllarca devam edecek olan ve ülkemizin bir millî dava olarak kabul ettiği Avrupa Birliğine üyelik konusunda, biz, hükümetin, Yüce Meclise ve muhalefete daha fazla önem veren, daha fazla saygı gösteren ve Meclisin, muhalefetin görüşlerini öğrenmeye dikkat eden bir yaklaşım sergileyeceğini bekliyorduk; ama, ne yazık ki, böyle olmadı. Sayın Bakan diyor ki: "Bu bizim işimiz, biz koalisyon hükümeti değiliz ki, sizinle bu konuda iş bitmeden bilgi paylaşmak zorunda değiliz ki." Biraz önce öyle dedi, yanlış anlamadıysam. Çok güzel...

Değerli arkadaşlarım, 2004 yılının aralık ayında Türkiye bir koalisyon hükümetiyle mi yönetiliyordu?! Nasıl oldu da, aralık ayında Brüksel'e gitmeden Sayın Başbakan, Sayın Genel Başkanımızı ziyaret etti, bilgi verdi, onun görüşlerini aldı; o zaman koalisyon muyduk biz?! (CHP sıralarından alkışlar) O zaman gösterdiğiniz dikkati niçin şimdi göstermediniz?

FATMA ŞAHİN (Gaziantep) - Zaman... Zaman...

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Gerekece olarak zamanın eksikliğini dile getiriyorsanız onu söyleyin...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - Zaman yoktu.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - ...ama, "koalisyon olmadığımız için size bilgi vermek zorunda değiliz" dersiniz, sizin, biz, parlamenter demokratik rejimi biraz hafife aldığımızı düşünüyoruz. Acaba diğer aday ülkeler de böyle mi yapmışlardı; o ülkelerde de, efendim biz muhalefete bilgi vermek zorunda değiliz, meclise bilgi vermek zorunda değiliz mi denilmişti?! Dışişleri Bakanlığındaki çok değerli arkadaşlarım eminim ki biliyorlardır, belki fırsat bulup Sayın Bakana anlatamamışlardır; ama, bu vesileyle ben hatırlatayım; Hırvatistan; 2004 yılının aralık ayında iktidar ve muhalefet partilerini bir araya getirmiştir ve müzakere sürecini tartışmaya açmıştır ve sonucunda tüm siyasî partilerin ortak açıklaması olarak isimlendirilen bir tutum belgesini kabul etmiştir. O ülkeler muhalefete önem veriyor da siz niye vermiyorsunuz, siz niye vermiyorsunuz?

MAHMUT GÖKSU (Adıyaman) - Biz de veriyoruz.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Önem veriyorsanız, niçin bize bilgi vermediniz, niçin bizim görüşümüzü almadınız?

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - O zaman Amerika'yla pazarlık yapıyorlardı...

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Ayrıca, mecliste de bu konu tartışılmıştır Hırvatistan'da ve Hırvatistan Cumhuriyetinin Avrupa Birliğine tam üyeliği hakkında müzakerelerin temel ilkeleri

konusunda bir ortak meclis açıklaması yapılmıştır. O ülkelerde bu işler böyle yürütülüyor. Meclise getiriyorsunuz, mecliste tartışıyorsunuz, mecliste ortak karar alıyorsunuz, milletin görüşünü dünyaya yansıtıyorsunuz; demokrasi bu. Ama siz ne diyorsunuz; biz iktidarız, biz çoğunluğuz, istediğimizi yaparız, size hesap vermek zorunda değiliz, size bilgi vermek zorunda değiliz.

Değerli arkadaşlarım, bu yaklaşım, demokrasiye, rejime kuvvet kazandırmaz; zaaf getirir.

Peki, bir tek Hırvatistan'da mı bu oluyor; hayır. Açınız, bakınız, Polonya'da ne olmuş; 8 Eylül 1999, 16 Şubat 2000, işte, bu tarihlerde Polonya Meclisi genel görüşme yapmış. Genel görüşmede enine boyuna tartışmışlar Avrupa Birliği üyeliğini, biz ne yapacağız, bunları görüşmüşler ve sonunda ortak açıklamalar yapmışlar.

Biz ne yapıyoruz; Cumhuriyet Halk Partisi olarak Meclis tatile girmeden bu Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizin ulaştığı durum hakkında genel görüşme önergesi veriyoruz ve İktidar Partisinin oylarıyla genel görüşme önerimiz reddediliyor. Üzülerek söylüyorum ki, eğer bir noktada bugünkü hükümetin bu politikaları yüzünden Türkiye Avrupa Birliğinin gerisindeyse, işte, bu noktada gerisindedir. Yani, demokrasiye önem vereceksiniz, parlamentoya önem vereceksiniz. Burası milletin sesidir. Bir konunun, bu kadar hayatî bir konunun parlamentoda görüşülmesinden kaçınmak nasıl bir demokrasi anlayışının ürünüdür...

Değerli arkadaşlarım, bizim Dışişleri Komisyonumuz var, haberi bile yok olup bitenden. Bizim Avrupa Birliği Uyum Komisyonumuz var, haberi bile yok. Karma Parlamento Komisyonumuz var, haberi bile yok. Böyle şey olur mu, bu komisyonların işi nedir?! Böyle bir dönemde bu konuları biz o komisyonlarda görüşmeyeceksek, ne zaman, hangi konuyu görüşeceğiz?! Parlamenta hükümetin daha saygılı olmasını bekliyoruz ve hükümeti bu gibi konularda Meclise karşı daha ciddi olmaya, daha saygılı olmaya davet ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Meclise bilgi vermediniz; çok gizliydi; muhalefete bilgi vermediniz, bu kadar gizli bilgileri paylaşamazdınız. Peki, kiminle paylaştınız bu bilgileri, kime bilgi verdiniz? Gazetelere bakıyoruz, televizyonlardan öğreniyoruz ki, Amerika Dışişleri Bakanıyla paylaşmışsınız, (CHP sıralarından alkışlar) Amerika Dışişleri Bakanına bilgi vermişsiniz, ondan görüş almışsınız, yetmemiş, ondan destek istemişsiniz ve Amerika Dışişleri Bakanlığı bizi desteklemek için Avrupa ülkelerine telefon etmiş, nüfuzunu kullanmış. Mükemmel!.. Demek ki, siz, Amerika'ya verdiğiniz bilgileri Türkiye'den, Meclisten, muhalefetten saklamakta hiçbir sakınca görmüyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlarım, maalesef, hükümet, böyle cevap vermekte zorlandığı bir konu olunca veya başarılı olmadığı anlaşılınca bazı konularda, geçmişe atıfta bulunuyor. Geçmişte siz de böyle yapmıştınız... Geçmişte, bir kere anlattıkları doğru değil; ama, diyelim ki, bir an için geçmişte bir konuda bir hata yapılmış. Bu, sizin bu konuda hata yapmanızı haklı gösterir mi, mazur gösterir mi?! (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, biz geçmişe baksak, sizin yaptığınızı biz yapsak, geçmişte acaba bunlar ne yapmıştı, ne düşünmüştü diye bir araştırma yapsak, acaba ne görürüz?! Mesela, şöyle bir şey görürüz; size iki satırla okuyorum Meclis zabıtlarından: "Türkiye'nin Avrupa Birliğine giremeyeceği kesindir. Bunu, Avrupalılar söylemektedir, Avrupa'nın önde gelen bütün politikacıları söylemektedir, Avrupalı filozofların hepsi söylemektedir; çünkü, Avrupa Birliği bir Hıristiyan birliğidir. Bunu biz söylemiyoruz..."

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Kim demiş onu?!

ONUR ÖYMEN (Devamla) - "Bunu, çünkü, Avrupa Birliğinin başındaki Delors söylüyor, çünkü İngiliz Başbakanı söylüyor, bunu Avrupa'da herkes söylüyor, herkes biliyor."

Yüce Meclisin huzurunda, bu sözleri acaba kim söylemiş dersiniz; biraz önce Yüce Meclise hitap eden Sayın Dışişleri Bakanımız Abdullah Gül söylemiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) - Onur Bey, siz de o evrakı götürün verin Sayın Başbakan Yardımcısına!

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Doğrusu biz değişik dedikleri zaman...

ZEKİ KARABAYIR (Kars) - Bari kendi adamınızı dinleyin!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Biz değişik dedikleri zaman, bunu ciddiye almak istemiştik, gerçekten herhalde biraz değiştiler demiştik; ama, bu kadar çabuk değişeceğinizi biz de tahmin edemiyorduk.

Değerli arkadaşlarım, hükümet, Cumhuriyet Halk Partisine bilgi ulaştırmamıştır; özü budur. Efendim, biz size bilgi verdik de, evrakımıza teslim etik de... Ne zaman; 5 Ekim günü. Aynı şehirde oturuyorsun, Sayın Bakan yurt dışına gittiği zaman, Lüksemburg'a gittiği zaman, acaba, kendisinin arkadaşları, yanındaki arkadaşları onun talimatıyla bize bir faks gönderemezler miydi, bir metin gönderemezler miydi; bu kadar zor mudur?! İki gün mü, üç gün mü gerekiyor, Ankara'da hükümetten muhalefete bilgi yollamak?! Eğer yollasaydı, aynen 17 Aralıkta yaptığımız gibi, Sayın Genel Başkanımız, belki bir basın toplantısı düzenleyecekti, belki bu iş sonuçlanmadan Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini açıklayacaktı, devlete karşı, tarihe karşı görevini yapacaktı. Bizi bundan mahrum ettiniz. Buna hakkınız var mıydı?! Bizi bilgisiz bırakmaya hakkınız var mıydı?! Bunu yaptınız. Sizi çok ayıplıyoruz, sizi çok ayıplıyoruz. Bu kadar hayati bir konuda Anamuhalefet Partisini, Meclisi bilgisiz bırakmanızı gerçekten ayıplıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bir şey daha söyleyeceğim. Yani, bunlar, gerçekten, bize üzüntü veren konular. Şimdi, Sayın Bakanın sağlanan bu sonucu, elde edilen belgeyi büyük bir başarı örneği olarak takdim etmek istediğini anlıyoruz; fakat, tavsiye ediyorum, ölçüyü kaçırmayınız. Hükümetin başka konulardaki büyük başarısızlıklarından sonra, belki bu konuda bir başarı kazanma ihtiyacı olduğunu anlayabiliriz; ama, ölçüyü kaçırmayın. Kalkıp da, Sayın Bakan "bu, dünya için tarihtir" derse, bizi ciddiye almazlar, Türkiye'nin ciddiyetine kimse inanmaz; "bundan büyük bir olumlu hava olamaz, bu, dünyaya büyük bir hediye" derse, bu bizi büyütmez, küçültür. Nedir dünyaya büyük bir hediye olan; Türkiye'nin masaya oturması! Nasıl oturmuştur Türkiye masaya; belli koşullar koymuşlar, Türkiye bu koşulları yerine getirmiş ve bizi masaya oturtmuşlar. Yani, bu, dünyanın sonu gibi, dünya için büyük bir başarıymış gibi takdim edilir mi?! Yani, koşulları yerine getirmiş bir ülkenin, Türkiye'nin masaya oturması bir başarı olarak dünyaya takdim edilebilir mi?! Hangi ülke masaya oturmayı bir zafer olarak ilan etti?!

Değerli arkadaşlarım, biz, cumhuriyetin 82 yıllık döneminde çok büyük müzakerelere girdik; ama, hiçbir yerde masaya oturmayı dünyaya bir zafer gibi takdim etmedik, ilan etmedik, kendimizi küçültmedik. Biz, öyle bir ülkeyiz ki, değerli arkadaşlar, masaya oturtulmamızı bile bir zafer olarak kabul edeceğiz! Böyle şey olur mu?! Diplomaside marifet masaya oturmak değildir, masadan başarıyla kalkmaktır! (CHP sıralarından alkışlar) Siz masadan başarıyla kalkın, önce biz sizi kutlayacağız; ama, masaya oturduğumuz için, Türkiye'yi, böyle, olağanüstü bir başarı kazanmış bir ülke gibi takdim etmek, bizi gerçekten rencide eder.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu sırada sevenenler yok mu; sevenenler var. Yani, çok sevenenler var hatta, belki de haklı olarak sevenenler var. Kim onlar? Mesela, Avusturya Başbakanı Schüssel. Son dakikaya kadar Türkiye'nin üyeliğini engellemek isteyen, Türkiye'ye özel statü verilsin lafını metne koydurmak isteyen Schüssel. Ne diyor Schüssel; "bu metnin kabulünden gurur duyuyorum" diyor. Değerli arkadaşlarım, yani, burada bir tuhafılık yok mu?! Kıbrıslı Rumlar ne diyorlar; "çok tatmin olduk" diyorlar, Yunanistan "çok tatmin olduk" diyor. Yani, hem bizi engellemek isteyen hem bize özel statü vermek isteyenler çok sevinecek hem de biz çok sevineceğiz; bu işte bir tuhafılık görmüyor musunuz?! Yani, gerçekten, halkımızın, Meclisimizin, sağduyusunu kimse hafife almasın, bu işte bir tuhafılık var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, size şunu hatırlatacağım. Bu noktaya nasıl geldik, nereden geldik; bu noktaya şuradan geldik: 6 Ekim 2004 tarihinde Avrupa Birliği Komisyonu bir karar aldı ve bu kararda, maalesef, bizim açımızdan son derece olumsuz unsurlar yer alıyordu. Türkiye'yi tam üyeliğe değil, özel statüye götürecek hususlar yer alıyordu. Ne oldu iki saat içinde; Sayın Başbakan kalktı ve dedi ki bu son derece olumlu ve dengeli bir belgedir. Değerli arkadaşlarım, o anda siz mücadeleyi kaybettiniz. Bu kadar olumsuz bir belgeye siz olumlu dersiniz, bunu düzeltmek için ne yapabilirsiniz!.. Hiçbir şey yapamadınız. Aralık ayında zirve kararı çıktı, aynı şey var içinde, itiraz edemediniz. Dayattılar, zorladılar, kabul ettirdiniz. Ondan sonra ne yaptınız; geldiniz Türkiye'ye, 17 Aralık kararları bir zaferdir diye ilan ettiniz, gündüz vakti havaî fişek attınız.

İBRAHİM ÖZDOĞAN (Erzurum) - Her zaman yaptıkları gibi!..

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Sonra ne oldu; üç gün sonra, tam üç gün sonra, Avrupa Birliğine nota verdiniz. Bu metinde, zafer saydığınız metinde "çok büyük haksızlıklar var Türkiye'ye, düzeltin bunları" diyorsunuz, "üyelik hakkımızı sürekli olarak kısıtlayamazsınız" diyorsunuz, "düzeltin" diyorsunuz. Sonra ne oldu; düzeltildi mi; hayır düzeltilmedi. Bugün, elimizdeki çerçeve belgesi 17 Aralık kararının daha mı ilerisindedir; değerli arkadaşlarım, çok gerisindedir; huzurunuzda söylüyorum, bırakın ilerisinde olmayı, çok gerisindedir. Biz, hükümetten alamadık; ama, internet sitelerinden okuduk ve satır satır okuduk, kelime kelime okuduk, teker teker hepsini anlatacak vaktimiz yok; ama, biliniz ki, birçok noktada gerisindedir. 17 Aralıkta Kıbrıs'tan bahis yok, şimdi Kıbrıs'ta dayatma var. Kıbrıs konusunda -21 Eylül tarihli karşı deklarasyonu okuyunuz- diyorlar ki: "Rum gemilerine limanlarınızı açmazsanız, uçaklarına havaalanlarınızı açmazsanız sizinle müzakereleri başlatmayacağız." Bu, bir müeyyidedir. Bu, ilerleme mi şimdi, bu ilerleme mi?! Sonra ne diyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öymen, buyurun.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - "Kıbrıs Rumlarını, Kıbrıs Rum yönetimini Kıbrıs hükümeti olarak tanıyacaksınız" diyor -açınız bakınız, 5 inci madde- "bunu bir an önce yapacaksınız" diyor, "bütün bunları 2006 yılında gözden geçireceğim" diyor. Dediği bu.

Demin Sayın Bakan okuyor burada metnini NATO'ya katılması, benzeri kuruluşlara katılması konusunda. Değerli arkadaşlarım, birbirimizi aldatmayalım, metin çok açıktır, 7 nci madde çok açık ve nettir, başka türlü anlaşılması da mümkün değildir. Dediği şu: "Mesela, bir Avrupa Birliği üyesi bir uluslararası kuruluşu katılmak istediği zaman, mesela, Kıbrıs NATO'ya katılmak istediği zaman, Türkiye, Avrupa Birliğinin genel eğilimine zaman içinde uyacaktır" diyor; yani, itiraz etmeyeceksiniz, sizden siyasî talep bu. Peki, açıklamada ne diyor: "Ama, tabii, bu kuruluşların iç mekanizmalarını filan biz etkileyemeyiz." Ya, ne diyecekti; yani, Avrupa Birliği, alacağı bir kararla, NATO'yu kuran Washington Anlaşmasını değiştirebilir miydi, veto hakkımı elimden alabilir miydi; gayet tabii ki alamazdı; ama, sizden siyasî talepte bulunuyor "sen, bunu yaparsan, veto hakkımı kullanırsan, benimle ters düşersin" diyor; mesaj bu. Şimdi, bu, bir başarı mı arkadaşlar?!

Şimdi, buna benzer çok şey, hazmetme kabiliyeti, sindirme kabiliyeti...

Değerli arkadaşlarım, iki ayrı yerde söylüyor bunu, Kopenhag Kriterleri sırasında, 93 zirvesinde bunun kullanıldığını biz de biliyoruz, bu tabirin ilk defa kullanılmadığını biz de biliyoruz; ama, açınız bakınız, üye olan ülkelerin çerçeve anlaşmalarına, çerçeve belgelerine bakınız; kaç tanesinde var bu hazmetme kabiliyeti? Niçin bizim metinde var? Niçin 2 defa var? Niçin Avusturya bu kadar memnun bundan? Bunun manası şu, hazmetme, sindirme kabiliyetinin manası şu; diyor ki: Siz, üstün düşen her şeyi yaparsanız, bütün koşulları yerine getirseniz ve sonunda anlaşmayı imzalayacak duruma gelseniz bile, biz, Avrupa Birliği olarak veya bir Avrupa Birliği ülkesi olarak, eğer sizi sindirecek durumda değilsek, siyasî açıdan, ekonomik açıdan, dinî açıdan, kültürel açıdan, sizi üye yapamayız ve bunu size izah etmek zorunda değiliz. Hangi koşullarda sindirilmeye kapasitesi olmayacak, bu belli değil. Bir tek yerde, bir tek belgede şunu demiyor: Şu şu şu koşullar olursa, Avrupa Birliği adayları sindiremeyebilir demiyor. Tamamen keyfi. Sindiremiyorum dedi, bitti. Bitmiyor, yetmiyor.

Fransa, Anayasasını değiştirdi; diyor ki yeni Anayasa metninde, Türkiye gibi ülkeler bütün engelleri aşsa, her şeyi bitirse, üyelik anlaşmasını imzalamaya yetmez diyor, Fransız Halkının onayına sunacağım diyor, halkoyuna sunacağım diyor.

Değerli arkadaşlarım, 10 ülke girdi; hangisi için bunu yaptınız? Eğer, bu, demokratik bir yön-tem idiyse, niçin başka ülkeler için düşünmediniz de Türkiye'ye sıra gelince düşünüyorsunuz? Biz, hükümeti uyardık, buna engel olun dedik. Bu bilgiler çıkınca, ben, bizzat Sayın Başbakan'a bir seyahatte söyledim, aman dedim, derhal bunu durdurmak için gayret sarf edin. Genel Başkanınız benden önce söyledi. Ne oldu; hiçbir girişim yapılmadı, yapıldıysa hiçbir sonuç alınmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öymen, son 1 dakikanız.

Buyurun.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Toparlıyorum efendim, toparlıyorum Sayın Başkan.

İSMET ATALAY (İstanbul) - Sayın Başkan, Bakan 1 saatten fazla konuştu.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, Avrupa Birliğinin ilginç bir belgesi var 6 Ekimde kabul edilen; bu, Türkiye'nin üyeliğinin de etki belgesi. İşte, bu raporda ilk defa buna atf-ta bulunuluyor. Bu bizim iç belgemiz diyordu; hayır diyorlar, buna uymak zorundasınız. Ne var içinde; Kürt azınlığı var, Alevi azınlığı var, Dicle ve Fırat üzerindeki barajların ve sulama sistem-lerinin uluslararası denetime sokulması var. Şimdi bunlar metinde olanlar, bir de metinde olmayan-lar var, onu da bir cümleyle söyleyeyim arkadaşlar: Diğer bütün aday ülkeler müzakere başlayınca vatandaşlarına vizesiz seyahat hakkı tanıdılar, biz tanıyabildik mi; tanıyamadık. Bütün AB ülkeleri, çiftçilerine, Avrupa Birliği fonlarından yararlanma hakkı tanıdılar. Bizim için durum nedir? Belgede diyor ki: Hayır, tarımda Türkiye'ye sürekli kısıtlama yaparız. Bütün üye ülkeler, fakir bölgelerin kalkındırılması fonlarından yararlanma hakkı elde ettiler. Biz ne diyoruz; hayır diyoruz. Bizim için diyorlar ki: Hayır, Türkiye'ye bu konuda sürekli kısıtlama getiririz.

Değerli arkadaşlarım, bunlar, gerçekten bizim için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öymen, lütfen...

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Bitiriyorum, 1 dakika müsaade edin Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür eder misiniz Sayın Öymen. (CHP sıralarından gürültüler)

İSMET ATALAY (İstanbul) - Bakan 1 saat daha fazla konuştu.

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - 1,5 saat konuştu Dışişleri Bakanı.

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri... Başkanlık Divanı...

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - Bakanın söylemediklerini söylüyor Sayın Başkan; öğrenmiş oluyoruz.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Sayın Başkan, bilgilenmeye ihtiyacımız var.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Sayın Başkan, müsaade edin, bir cümleyle, bitireceğim.

BAŞKAN - Sayın Öymen, buyurun.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Çok değerli arkadaşlarım, son sözlerimi söylüyorum: İktidardan ve onun destekleyicisi olan çevrelerden rica ediyoruz; lütfen, devletimizin itibarını ve haysiyetini ucuzlatmayınız; lütfen, ülkemiz için bu kadar haksızlıklar ve çifte standartlarla dolu bir belgeyi başarı abidesi olarak göstermeye kalkışmayınız. Şunu açıkça söyleyeyim ki, Atatürk'ün Türkiye'si bu Çerçeve Belgesine sığmaz.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Türkiye'nin de Avrupa Birliğine tam ve şerefli bir üye olması için her türlü çabayı göstermeye devam edeceğiz; ama, şunu biliniz ki, hiçbir zaman, hiçbir koşul altında, ikinci sınıf, boynu bükük bir ülke olarak Türkiye'yi Avrupa Birliğine sokturamayacağız. Biz, bu yolda başımız dik olarak yürümeye devam edeceğiz.

Yüce Meclisi saygılarla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Öymen.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz, İstanbul Milletvekili Şükrü Elekdağ'da.

Buyurun Sayın Elekdağ. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Elekdağ, süreniz 15 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Lüksemburg'da kabul edilen Müzakere Çerçeve Belgesi hakkında görüşlerimizi ortaya koymak üzere Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum.

TUNCAY ERCENK (Antalya) - Sayın Başkan, Meclis TV görüşmeleri vermiyormuş, Meclis TV yayını kesilmiş.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Elekdağ.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Meclis TV kesik...Meclis TV kesik...

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - Ne yapıyorlar; halktan gerçekleri mi saklamaya çalışıyorlar?!

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri... Teknik arıza varsa giderilmeye çalışılıyor. (CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Elekdağ, buyurun.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) - Sayın Başkan...

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - Teknik arıza sayın, ara verin efendim.

ZEKERİYA AKINCI (Ankara) - Ara verelim.

BAŞKAN - Sayın Elekdağ, buyurun.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) - Sayın Başkan, zaman kaybettim, süremi baştan başlatır mısınız efendim... Zaman kaybettim diyorum, 1 dakika kaybettim, baştan başlatır mısınız...

Teşekkür ediyorum.

Lüksemburg'da kabul edilen Müzakere Çerçeve Belgesi hakkında görüşlerimizi ortaya koymak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, 3 Ekim tarihli Müzakere Çerçeve Belgesi, Avrupa hukukunda birincil hukukî statüye sahiptir. Türkiye bu belgeye riayet etmekle mükelleftir. Türkiye, filhakika, Sayın Bakanımızın söylediği gibi, bu belgenin altına imza atmamıştır; ama, belge tümüyle Türkiye için bağlayıcıdır; bunun dışında Türkiye inhiraf edemez; bunu bilelim.

Sayın Bakan, kabul edilen Müzakere Çerçeve Belgesinin olumlu olduğunu, ortaya çıkan belgenin Türkiye'nin başarısını yansıttığını...(CHP sıralarından "Yayın kesik" sesleri, gürültüler)

MEVLÜT COŞKUNER (Isparta) - Yayın kesik, ara verelim.

BAŞKAN - Sayın Elekdağ, bir saniye...

Sayın milletvekilleri.....(CHP sıralarından gürültüler)

CANAN ARITMAN (İzmir) - Ara verelim, ara...

BAŞKAN - Bir saniye, sayın milletvekilleri... Lütfen... İzahl edelim.

Sayın milletvekilleri, konuyu araştırdım. TRT-3'ün yayın yapmaması Türkiye Büyük Millet Meclisinden kaynaklanmıyor. TRT-1 yayına devam ediyor, yapabileceğimiz şu anda herhangi bir şey de yok.

Buyurun Sayın Elekdağ. (CHP sıralarından "Ara ver" sesleri, gürültüler)

ALİ DİNÇER (Bursa) - Bakan konuşurken kesilmiyor, muhalefet konuşurken kesiliyor!

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - TRT özelleşti mi?!

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Sayın Bakan konuşurken niye bozulmuyor da, şimdi arıza yapıyor?!

BAŞKAN - Sayın Milletvekili, Genel Kurul çalışmalarının televizyon yayınıyla herhangi bir ilişkisi yoktur. Genel Kurul çalışmaları devam edecektir. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Elekdağ, buyurun.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) - Peki efendim.

Sayın Bakan, Müzakere Çerçeve Belgesinin olumlu olduğunu, ortaya çıkan belgenin Türkiye'nin başarısını yansıttığını belirttiler.

AHMET YENİ (Samsun) - Doğru.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) - Oysa, objektif bir inceleme, Müzakere Çerçeve Belgesinin Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyelik hedefine stratejik bir sapma getirdiğini ortaya koyuyor. Bu belge nedeniyle, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine, artık, umutla bakması, arkadaşlarım, maalesef mümkün değildir. Müzakere Çerçeve Belgesi 17 Aralık Brüksel zirvesi kararlarını daha da ağırlaştırmıştır. Bu, Müzakere Çerçeve Belgesine "hazmetme kapasitesi" gibi yeni keyfi bir ölçüt konulmasından ileri gelmiyor. Mesele, 17 Aralık kararlarındaki ucu açıklık, üyeliğin garanti edilmemesi gibi hususların yanı sıra, Müzakere Çerçeve Belgesinde, serbest dolaşım, yapısal malî yardımlardan, tarım sektörünün Avrupa Birliği entegrasyonundan Türkiye'nin daimî olarak feragat ettiğine dair birtakım hükümler vardır; yani, bu konularda, Avrupa Birliği bu yolda daimî birtakım kısıtlamalara başvurabilir.

Şimdi, bütün bunları bir arada ele alınca, Müzakere Çerçeve Belgesinde Türkiye için ön-görülen statünün, değerli arkadaşlarım, yarım üyelik olduğu yahut da imtiyazlı ortaklıktan başka bir şey olmadığı ortaya çıkıyor. Sayın Dışışleri Bakanımız, imtiyazlı ortaklığın, Türkiye'nin, hükümetin olmazsa olmazlarından biri olduğunu, onun için bu konuda gayet kuvvetli bir direniş sergilediklerini söylediler. Fakat, imtiyazlı ortaklık lafzının, sözcüklerinin esasen belgeye konulmasına ihtiyaç yok; çünkü, değerli arkadaşlarım, bu belgede tarif edilmiş. İmtiyazlı ortaklık sözünü nasıl olsa Avrupa Birliğindeki üye devletlerin birçoğu arzu etmeyecekler ve koydurmayacaklardı; çünkü, oraya konulduğu takdirde, bu, Türkiye'den istedikleri ödünleri elde etmelerine imkân bırakmıyordu. O bakımdan, işi muğlak bırakmak ve imtiyazlı ortaklığın belki de tarifini yapmak; fakat, ismini oraya derç ettirmemek en iyi bir yöntemdi.

Şimdi, esasa da bakarsanız, Lüksemburg'da olan durum şöyleydi: Avusturya, Türkiye'ye karşı cephenin bir piyonuydu, Türkiye'ye karşıt olan Avrupa Birliği ülkelerinin taktiğini uygulamakla mükellefti. Tabii, tutumunun arkasında, bazı diğer, siyasi amaçlar da vardı; ama, esas itibariyle, Avusturya, bir piyonluk yaptı, bir taktiği uyguladı, müzakereleri kilitledi imtiyazlı ortaklık konusu etrafında; taa ki, Türkiye'ye bütün müzakere çerçevesindeki diğer ağır şartlar kabul ettirilebilin. Ondan sonra kilit açıldı.

Değerli arkadaşlarım, bu hep böyle oluyor. Maalesef, karşılaştığımız durum budur.

Müzakere Çerçeve Belgesinde Türkiye'ye "tam üyeliğe gider" diye gösterilen yol, Türkiye'yi başka bir adrese götürüyor. Bu adres, her halükârda Avrupa Birliği değil, bu ikinci sınıf bir üyelik.

Değerli arkadaşlarım, Müzakere Çerçeve Belgesinin 10 uncu maddesine baktığımız zaman, tehlikeli sonuçlar doğuracak bazı mayınlar görüyoruz.

Şimdi, bir kere şunu bir saptayalım: Avrupa Birliğine katılım, Avrupa Birliği sisteminin müktesebat olarak bilinen kurumsal hukukî çerçevesinin getirdiği hak ve yükümlülüklerin kabulü anlamına geliyor. Türkiye, müzakere sürecinde müktesebatı kabul edecek ve katılım kesinleştikten sonra bunu tümüyle uygulayacaktır. Ancak, sözünü ettiğim 10 uncu maddeyle bu durum değiştiriliyor ve Türkiye için biraz daha değişik bir yaklaşım sergileniyor. Anılan maddede, Avrupa Birliği ile mevzuat uyumu sürecinde bulunan Türkiye için "hukukî bağlayıcılığı olsun ya da olmasın, Avrupa Birliği çerçevesinde onaylanmış olan kurumlararası anlaşmalar, açıklamalar, tavsiyeler, deklarasyonlar, müktesebat niteliğinde olacaktır" deniliyor.

Değerli arkadaşlarım, bunun anlamı, bugüne kadar tavsiye niteliğinde olan Avrupa Parlamentosu kararlarının ve deklarasyonlarının bundan böyle hukukî bağlayıcılığa sahip olacağıdır. Böyle olunca, Avrupa Parlamentosunun geçen hafta Ermeni soykırımı konusunda almış olduğu kararın Türkiye açısından hukuken bağlayıcı olup olmayacağı sorusu ister istemez hatıra geliyor. Kararda, hatırlayacaksınız, Avrupa Parlamentosu, Türkiye'ye, soykırımını tanınması için çağrıda bulunuyor ve tanımanın, Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyeliği için bir önşart olmasını öneriyordu. Avrupa Parlamentosunun soykırımı kararı, Müzakere Çerçeve Belgesinin 10 uncu maddesi gereğince hukukî bağlayıcılık sağlamış bulunmuyor mu bu durumda? Türk kamuoyu bunu kabul eder mi?!

Esasında, değerli arkadaşlarım, Müzakere Çerçeve Belgesinin 10 uncu maddesi, Türkiye açısından, son derece sıkıntılı ve tehlikeli durumlara yol açacak bir nitelik taşıyor; çünkü, Avrupa Parlamentosunun üyelerinin çoğunluğu Türkiye aleyhinde oy veren kişilerden oluşuyor. Ayrıca, Avrupa'daki Türkiye'ye karşı lobiler Avrupa Parlamentosuna tam anlamıyla hâkim durumdadır; Avrupa Parlamentosunu sınırlı bir üye katılımıyla toplayıp, her zaman, Türkiye aleyhinde gayet kötü kararlar geçirme imkânına sahipler; bunu, geçmişte çok defa gördük. Bu bakımdan, kısa bir süre sonra, bir karar alıp, İmralı'daki terörbaşına af çıkarın diyebilirler. İş burada bitmez, bunun ardından, güneydoğuda özerk yerel yönetim kurun yolunda bir karar çıkarabilirler. Bunları Türk kamuoyuna nasıl anlatacağız?!

Değerli arkadaşlarım, 10 uncu madde hakkında konuşuyorum. 10 uncu madde, uzun bir madde, 1 sayfalık bir madde ve "Müzakerelerin Özü" başlığı altında yer alıyor. Bunları, o maddeyi dikkatlice okuduktan, danıştıktan sonra konuşuyorum bu konuda. O bakımdan, benim tavsiyem, bunu çok etraflı bir şekilde incelettirmemiz lazım. Sadece kendi hukuk müşavirlerimize değil, yabancı hukuk müşavirlerine de. Evet...

Şimdi, Kıbrıs konusundaki ikinci bir mayına geleyim. Hatırlayacaksınız, gümrük birliği anlaşması ek protokolü imzalarken Türkiye bir deklarasyon yayınladı ve bununla, imza işleminin, Güney Kıbrıs Rum Yönetimini tanıma anlamına gelmediğini belirtti. Ancak, Türkiye'nin bu deklarasyonuna karşı Avrupa Birliği de bir deklarasyon yayınladı ve şimdi bu bizim önümüzde.

Şimdi, arkadaşlarım, Avrupa Birliği deklarasyonu, bu durum, Türkiye açısından gayet iç karartıcı gelişmelere yol açıyor. Birincisi, Türkiye, ek protokolü, ayırım yapmadan tüm Avrupa Birliği ülkelerine uygulamakla mükellef. Bu bağlamda, deniz ve havalimanlarını da uçaklara ve deniz vasıtalarına açacak. Eğer açmazsa, bu yükümlülük yerine getirilmezse, Türkiye'yle ilgili bölümler üzerinde müzakere açılmayacak, müzakereler durdurulabilecektir.

Ayrıca, bu deklarasyonda, Avrupa Birliği deklarasyonunda "Türkiye, Güney Kıbrıs Rum Yönetimini mümkün olan en kısa sürede tanımalıdır. Avrupa Birliği Konseyi 2006 yılında bu konudaki ilerlemeyi inceleyecektir" deniliyor.

Görülebileceği üzere, değerli arkadaşlarım, Avrupa Birliği deklarasyonu, Türkiye'yi, Kıbrıs sorununa bir çözüm bulunmadan Güney Kıbrıs Rum Yönetimini tanımaya zorluyor. Bu durumda, önümüzde, son derece sakıncalı gelişmeler var; çünkü, Avrupa Birliği deklarasyonu gereğince, Türkiye, deniz ve havalimanlarını Güney Kıbrıs Rum Yönetimine -deniz ve hava araçlarına- açmakla mükellef. Açmazsa, müzakereler başlamaz. Bu durumda, hükümet bir tercih yapma durumunda; ya

müzakereleri başlatmayacak yahut da ister istemez hava ve deniz limanlarını açacak. Ankara çar-
naçar buna razı olursa, hava ve deniz limanlarını açarsa, Rumlar bu sefer diplomatik temsilcilik aç-
ma talebinde bulunacak ve veto şantajıyla bunu da elde edeceklerdir. Bu gelişme de, Güney Kıbrıs
Rum Yönetiminin Türkiye'yle ilişkilerini defacto ilişkilerin daha üzerinde bir düzeye çıkardığı an-
lamına gelir. Bunu takiben, Kıbrıs Rumlarının yapacağı, bunu Avrupa Toplulukları Adalet Divanına
götürmek ve Türkiye'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimini tanıdığı hususunda bir karar çıkartmak
olacaktır. Bunu da kolayca elde edebilirler işleri bu noktaya getirdikten sonra. Tabiatıyla, işte bun-
dan sonrası Türkiye'yi son derece vahim durumlarla karşı karşıya bırakıyor. Böyle bir durumda
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kuzeyde egemenlik haklarını kaybedecektir, bölge Güney Kıbrıs
Rum Yönetiminin egemenliği altına girecektir. İkincisi, KKTC'nin hukukî varlığının dayandığı
uluslararası anlaşmalar, garanti anlaşması da dahil, tamamen ortadan kalkacaktır ve KKTC ayrı bir
siyasî varlık olma hakkını tamamen kaybedecektir. Üçüncüsü de, bu durum, Güney Kıbrıs Rum
Yönetiminin artık Adada konuşlanmasi için hiçbir hukukî zemin kalmamış olan Türk askerî kuv-
vetlerinin Adadan çekilmesi talebinde bulunmasına yol açacaktır. Tabii, dördüncüsü de, çözüm ol-
madan tanıma olması, Kıbrıs Türklerinin korumaya alınmış azınlık statüsünde Rum Cumhuriyeti
içinde yok olmaya mahkûm edilmeleri sonucunu doğuracaktır.

Değerli arkadaşlarım, böyle bir durumla karşı karşıyayız. Bir an için farz edelim ki, Türkiye
Kıbrıs'ta istenecek ağır ödünleri verdi ve Kıbrıs'ı gözden çıkardı, bu durumda Avrupa Birliği yolu
açılacak mı; kesinlikle hayır değerli arkadaşlarım. Çünkü, Yunanistan tetikte bekliyor. Vetosunu
kullanarak Ege Denizini bir Yunan gölüne çevirmeyi hayal ediyor. Bunu, Avrupa Birliğinin Lozan
Anlaşmasını değiştirerek bazı gruplara kolektif azınlık hakları verilmesi hususundaki talepleri iz-
leyecek. Ermenistan da, artık bir hukukî statü kazanmış olduğunu düşündüğü iddiasını Türkiye'ye
kabul ettirmek için sabırsızlanacak. Ve Türkiye'den beklenti değerli arkadaşlarım, bütün bu ödün-
leri belirsiz ve garantisiz olmayan bir Avrupa Birliği üyeliği için vermesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Sayın Elekdağ, buyurun.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla)- Evet, maalesef, Türkiye'nin Avrupa Birliğinde
ilerleyebilmesi, yaşamsal nitelikteki güvenlik çıkarlarını şu anda hayalî görülen bir Avrupa Birliği
üyeliği için daha baştan elden çıkarmasına yol açıyor. Tam üye olup olmayacağını ancak on onbeş
yıl sonra bilecek bir Türkiye, daha yolun başında bir kere elden çıktıktan sonra, tafisi mümkün ol-
mayacak stratejik güvenlik çıkarlarından vazgeçmek durumunda kalacak. Bu Avrupa'nın, Tür-
kiye'ye onbeş yıl sonra olumlu bir davranış içinde olacağı ne malum?! Evet, bu bildiğimiz Av-
rupa'nın... Türkiye'nin Avrupa Birliğine üye olması düşüncesinin tüylerini diken diken ettiği Fran-
sa ve Avusturya kamuoylarının, onbeş yıl sonra yapılacak referanslarda Türkiye lehine oy kul-
lanacaklarını kim garanti edebilir?!

Şimdi, değerli arkadaşlarım, söylediklerim yanlış değerlendirilmesin. Avrupa Birliğinin, Tür-
kiye'ye karşı dürüstlükten yoksun, ikiyüzlü bir siyaset izlemesine öfkelenip duygusal bir tepki gös-
termemiz yanlış olur. Durumu soğukkanlılık ve sükûnetle değerlendirirsek, en isabetli hareket hat-
tının Türkiye'nin Avrupa Birliği hedefinin muhafazası olduğunu görürüz.

Türkiye, Avrupa Birliğinin ülkemize karşı üstlendiği üyelik taahhüdünden vazgeçmemelidir.
Ancak, Avrupa Birliğinin güven vermeyen tutumu nedeniyle, Türkiye, ilkönce Avrupa Birliğinden,
Kopenhag Kriterlerini eksiksiz ve mükemmel şekilde yerine getirdiği takdirde, diğer aday ülkelere
yapıldığı gibi kendisine de tam üyelik statüsünün verilip verilmeyeceğini sormalı ve bu hususta res-
mî bir yanıt istemelidir.

Bu talebin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından alınan bir karara dayanması, bu girişime
ağırlık kazandıracaktır. Söz konusu yanıt verilip, Türkiye, önünü görünceye kadar ülkemiz açısın-
dan en isabetli hareket hattı, değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin, Avrupa Birliğiyle ilişkilerindeki
konuları iki gruba ayırması olacaktır.

Bunlardan birinci grup, Avrupa Birliği müktesebatına ilişkin olanlardır. Bu çerçevede, Türkiye, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü ile ekonomik, sosyal ve çevreye ilişkin olan alanlarda hem yasama hem uygulama açılarından üstüne düşeni en mükemmel bir şekilde yerine getirmelidir. Reformlar gerçekleştirilmeli ve bu alanlarda, Türkiye, en mükemmel bir performansı sergilemeyi bir ulusal gurur meselesi saymalıdır.

İkinci grup ise, müktesebat dışında olan ve bazıları diğer üyelere talep edilmediği halde Türkiye'ye önşart olarak dayatılan hususlardır. Kıbrıs, Ege sorunları, Lozan Anlaşmasına ilişkin konular bu gruba dahildir. Bu konularda Türkiye azamî ihtiyatla hareket etmeli, kendine net ve tartışmasız bir üyelik hedefi verilmeden hiçbir adım atmamalıdır.

Tekrar ediyorum değerli arkadaşlarım; izah ettiğim koşullar dolayısıyla halen Türkiye'nin Avrupa Birliği yolu kalın bir sisle kaplıdır. Avrupa Birliğine giriyoruz diye bazı kesimlerce sevinç çığlıklarının atıldığı şu an Türkiye'nin tam üyeliği her zamankine oranla karanlıktır değerli arkadaşlarım. Önündeki bu ağır sis açılıncaya kadar Türkiye reform sürecini devam ettirmeli, müktesebat dışındaki alanlarda ise adım atmalıdır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Elekdağ.

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Topuz.

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Sayın Başkan, yerimden bir açıklama yapmama izin verir misiniz?

BAŞKAN - Buyurun, yerinizden.

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Müzakere Çerçeve Belgesiyle ilgili yapılan bu müzakerenin, Cumhuriyet Halk Partisi sözcülerinin konuşmalarına başlandığı aşamadan itibaren TRT-3'teki yayınının kesilmiş olduğunu tespit etmiş bulunuyoruz. Bu kesintinin TBMM Televizyonundan kaynaklanmadığı yolunda da bazı bilgiler bize ulaşmış bulunuyor. Halen TRT-3 dışındaki bütün TRT kanalları çalışmaktadır, TRT-3 de başka yayın yapmaktadır. Şu açıkça anlaşılmaktadır ki, bir gizli el, Cumhuriyet Halk Partisi sözcülerinin bütün Türkiye'ye yayınlanan konuşmalarını kesmiştir; Cumhuriyet Halk Partisinin sesini kesmişlerdir. Bunu Meclis zabıtlarında tespit etmek istiyorum; bir.

İkincisi, bütün yetkililerden, bu işin sorumlularını bir an evvel bulup cezalandırmalarını ve bize bilgi vermelerini istiyorum; iki.

Üçüncüsü, bu yayının, bu görüşmelerin, Cumhuriyet Halk Partisi sözcülerinin konuşmalarının TRT-3'ten, yani, Meclis Televizyonu aracılığıyla TRT-3'ten, banttan yayınlanmasını da Meclis Başkanlığının sağlamasını diliyorum. Bu dileklerimin zapta geçmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Topuz.

AK Parti Grubu adına söz isteyen, Düzce Milletvekili Sayın Yaşar Yakış.

Buyurun Sayın Yakış. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Yakış, süreniz 30 dakikadır.

TUNCAY ERCENK (Antalya) - Ali Babacan'ın durumu ne olacak Sayın Başkan?!

AK PARTİ GRUBU ADINA YAŞAR YAKIŞ (Düzce) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği sürecinde Türkiye'yle yapılacak müzakerelerin çerçevesini belirlemek üzere ortaya çıkan belge konusunda, Sayın Dışişleri Bakanımız ve Başbakan Yardımcımızın verdiği bilgiler konusunda AK Partinin görüşlerini sizlerle paylaşmak için huzurunuzdayım; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin değerli sözcülerinin burada ifade ettikleri hususları dikkatle dinledim. Söyledikleri hususların hepsi, nitekim, çerçeve belgesinde var. Bu doğru; fakat, doğru olmayan bir şey daha var orada; o da, o tespitlerden sonra çıkardıkları sonuç doğru değil; katılmadığımız husus budur ve bu eleştirileri dinledikten sonra Sayın Başkanım, ben, hükümet adına Sayın Bakana dönmek istiyorum; eğer, bütün kusurlar bunlardan ibaretse, hükümetin yaptıklarında sadece bu hususlar eksikse, o zaman, gayet iyi bir şey yapmışız, yolumuza devam etmemiz lazımdır.

ALİ KEMAL KUMKUMOĞLU (İstanbul) - Daha ne olabilir?!

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, hem Cumhuriyet Halk Partisinin değerli sözcülerinin dile getirdiği hususlar hem de kamuoyunda, medyada, basında zaman zaman saptırılarak, amacından çıkarılarak dile getirilen hususlarda bazı belirlemeler yapmak istiyorum ve bunları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Her şeyden önce, bir kere, neden bahsettiğimizi doğru bir çerçeveye oturtmakta yarar var. Burada, Avrupa Birliğinin Türkiye'nin bulunmadığı bir forumda, 25 ülkenin bir araya getirilerek ortaya çıkardığı bir belgeden bahsediyoruz. Bu belge başka türlü olsaydı, pek tabii ki, daha hoşumuza giderdi; fakat, böyle oldu diye, biz, hükümet olarak vermemiz gereken karar, bu belge karşısında masaya oturalım mı, oturmayalım mı, mesele bu olmuştur.

Ben, düşüncemi biraz daha açıklığa kavuşturmak için şunu sormak istiyorum değerli Cumhuriyet Halk Partisi mensubu arkadaşlarımıza: Bu belgeyi biz yazsaydık, Sayın Öymen ve Sayın Elekdağ'ın söyledikleri bütün unsurları da bu belgeye derç etmiş olsaydık ve bu belgenin içinde bizi rahatsız eden her şeyi de çıkarmış olsaydık, o zaman, müzakereler başladığı zaman, Avrupa Birliğinin elinden bu hususları herhangi bir aşamada, diledikleri zaman ortaya atmalarına engel bir şey var mıydı; yine olacaktı.

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Var tabii... Var tabii...

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Var tabii; sen kavramamışsın...

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Hayır efendim... Hayır...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen hatibin sözünü kesmeyelim.

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Müzakerelerin her aşamasında, bu belgede yer alan hususlar, istendiği zaman, istenen, isteyen ülke tarafından ortaya atılabilir. Dolayısıyla, bu belgeyi iyileştirebilseydik iyi olurdu, pek tabii ki, biz de memnun olurduk; fakat, tam istediğimiz bir belge olsaydı, artık, böyle bir belge oldu, bizim önümüzü kimse kesemez, Avrupa Birliğine girmemiz garanti olmuştur diye bundan bir sonuç çıkaramayız.

Şimdi, teker teker konulara girdiğim zaman, bundan ne kastettiğimi biraz daha açıklıkla anlatacağım; sık sık eleştirilen ve burada bazı milletvekillerimizin de dile getirdiği "açık uçluluk." Efendim, açık uçluluk iki yerde mevzubahis ediliyormuş, öteki ülkelerinde ya hiç mevzubahis edilmiyormuş veya başka türlü mevzubahis ediliyormuş.

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Hiç edilmiyor!

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Açık uçlu müzakere, hiç kimseyi şaşırtmaması gereken bir şeydir; her müzakere açık uçludur, eğer açık uçlu değilse onun adı müzakere değildir. Müzakereye oturduğunuz zaman, eğer neticesi belliye, o zaman neden müzakereye oturuyorsunuz?!

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Öbür ülkelerde var mı?!

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Başlangıçta nasıl olsa sonuç belli, o zaman o belli olan sonucu başından kabul etmiş sayılırsınız. Daha somut bir örnek vereceğim: Bundan çok önce, belki 6'ların üzerine ilk üye olarak katılan İngiltere'yle müzakereler başlarken, onun için yayınlanan çerçeve belgesinde, müzakerelerin çerçeve belgesinde İngiltere'yle müzakereler açık uçludur lafı yoktu. Ne oldu; İngiltere'yle müzakereler devam etti, bütün başlıklar kapandı, ondan sonra De Gaulle "ben İngiltere'nin girmesini istemiyorum" dedi, işte açık uçlu hale geldi; ama, İngiltere'yle ilgili çerçeve belgesinde açık uçludur lafı yoktu. Öyleyse İngiltere'nin kalkıp "efendim, açık uçlu değildi ki bu; bu müzakerelerin mutlaka İngiltere'nin üyeliğiyle bitmesi gerekir" demesi gerekirdi. Böyle bir şey yok. Orada mı kaldı; hayır, İngiltere'yle tekrar müzakereler başladı...

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Haa, biz de tekrar edeceğiz!

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - İkinci müzakerelerde de açık uçludur veya değildir diye bir hüküm yoktu; müzakereler yine sonuçlandı, De Gaulle yine "hayır" dedi, İngiltere tekrar giremedi, ancak üçüncüsünde girebildi. Bütün bu belgelerde, İngiltere'yle müzakereler başlarken yayınlanan çerçeve belgesinde açık uçludur lafı yoktu; dolayısıyla, bu kelimeye takılıp, böyle bir kelime var, ben sizinle müzakereye oturmuyorum demenin bir anlamı olmadığını izah etmek için bu örnekleri veriyorum. Hazmetme kapasitesi; Sayın Dışişleri Bakanımız da belirtti, 1993 yılından beri var, bundan sonra da olacaktır, hiçbir yerde bahsedilmese dahi, değil mi ki, en sonunda, bu, Türkiye'yle yapılacak olan anlaşma, eğer, müzakereler başarıyla sonuçlanırsa, o ülkelerin onay makamlarına gidecektir, bazı ülkelerde onay makamı parlamentolar olacaktır, bazılarında referandum olacaktır. Fransa referandum olacağını açıklamıştır.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Referandum yeni, sizin dönemde oldu... Daha önce yoktu...

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Dolayısıyla, olsa da olmasa da, her ülkenin... Fransız Anayasasının 11 inci maddesinde der ki; "hükümet, bu konuları dilerse referanduma götürür." Şimdi, Fransa, gereksiz bir adım atarak, bunu anayasal bir mecburiyet haline getirmiştir. Bunu yaparken de, Türkiye'ye sorarak değil, Türkiye'yle pazarlık yaparak değil, Fransa hükümlerine bir devlettir, Anayasasını istediği gibi değiştirir...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Doğru...

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - ...ona, Türkiye'nin karışmasının hiçbir âlemi yoktur. Dolayısıyla, bazı ülkeler referanduma gidecektir, bazıları kendi parlamentosunda onaylayacaktır. Kendi parlamentosuna sunduğu zaman, Fransız Parlamentosu, Millet Meclisi, Assembly National'e gitti, orada, milletvekilleri "ben, kabul etmiyorum Türkiye'nin girmesini, istemiyorum." Neden?.. "Valahi, Avrupa Birliği Türkiye'yi hazmedemez, ondan..." "Ya, ama, belgede yok" deseniz, o Fransız milletvekili, "aa, belgede yok mu, öyleyse, ben, Türkiye'nin girmesine 'evet' demek mecburiyetindeyim" diyecek mi; demeyecek. Öyleyse, bu husus, her zaman var, mevcuttur, dilendiği zaman dile getirilebilir, karşımıza çıkarılabilir. Bu çeşit ibarelerin metinde olmasına veya olmamasına takılarak, çok daha büyük bir hedef olan Avrupa Birliğine üye olma hedefinden bizler sapmayalım. Ormanı görelim; bu şekilde, küçük ağaçlara gözümüz takılı kalmayalım.

Azınlık meselesinden bahsetti -öyle zannediyorum- Sayın Öymen. Azınlık, evet, içinde geçiyor, azınlık hakları da geçiyor. Yalnız, azınlık hakları, şu anda uluslararası hukukta tanımı yapılmış bir kavram değil. Her ülke, azınlığı farklı şekilde anlıyor. Avrupa Konseyinin bir sözleşmesi var, o sözleşmede de tanım yok. Şimdiye kadar da, çeşitli ülkeler bu sözleşmeyi imzalarken, azınlığı kendisinin nasıl anladığını, sözleşmeyi imzalarken koyduğu şartla belirlemiştir. Almanya azınlıkları saymıştır. Fransa'da, aynı şekilde Türkiye'de olduğu gibi orada da çok güçlü azınlıklar var. Kimler var; Brotonlar var, Korsikalılar var; ama, Fransa bu sözleşmeyi imzalarken bende azınlık yoktur diyor. Dolayısıyla, azınlık olup olmadığını ülkeler kendisi belirliyor.

Türkiye'de durum nasıl; Türkiye'de, biz, Lozan Antlaşmasında bazı gruplara azınlık statüsü tanıtmışız. Lozan Antlaşması da mevzuatımızın bir parçası olduğu için, Lozan Antlaşmasında mevcut olanların hakları mahfuzdur. Peki, öteki azınlıkların hakları ne olacak; Türkiye'de, bunun dışında, yasalarımızla, bütün azınlıkların bireysel hakları esasen korunmaktadır, yani, Türkiye'de, eğer herkes ifade hürriyetine sahipse, anadiliyle konuşma hürriyetine sahipse, anadilini öğretme, anadilinde kitap okuma, şarkı söyleme hürriyeti varsa, demektir ki, bu haklar esasen kullanılmaktadır. Bunu kolektif hak haline dönüştürmek meselesi mevzubahis olduğu zaman bizim karşımıza çıkacaktır. Biz de diyeceğiz ki o zaman: Ey Avrupa Birliği, sizin üyeniz olan öteki ülkeler... Yunanistan buna dahildir. Yunanistan, örneğin, Türk azınlığının bulunmadığını söylüyor, Müslüman azınlık var diyor. Makedonlar orada bir azınlıktır, Makedon azınlık diye bir azınlık bende yok diyor; ama, Makedonca konuşan insanlar var, ben onları tanımiyorum diyor. Dolayısıyla, Avrupa Birliği üyesi olan ülkeler, kendi bünyelerindeki azınlıkların kim olduğunu kendileri tayin ediyorlar. Dolayısıyla, Türkiye'nin karşısına, sayın CHP sözcülerinin dile getirdiği gibi, azınlık bu şekilde karşımıza getirilirse, bizim de söyleyeceğimiz aynı şeydir. Nasıl, öteki Avrupa ülkelerinde bu husus ülkelerin ihtiyarına bırakılmışsa, Türkiye'de de ülkemizin ihtiyarına bırakılmış olacaktır.

Bir başka husus, zaman zaman kamuoyunda, medyada tartışılıyor: Efendim, Türkiye'de temel hak ve hürriyetlerin ciddi ve ısrarlı şekilde ihlal edilmesi halinde müzakereler kesilecektir. Nedir bunlar; askerî bir müdahale olur veya ısrarlı bir... Biz, Türkiye'nin, hiçbir zaman bu duruma gelmeyeceğine inanıyoruz ve onun için böyle bir maddenin yer almasından da hiç gocunmuyoruz, hiç çekinmiyoruz.

Şimdi, bir de "Müzakerelerin İlerleme Koşulları" başlığı altında belirtilen bir iki husus var. Sayın Elekdağ konuşmasında dile getirdi "Ege'yle ilgili sorunlar karşımıza çıkabilir" dedi ve ona dayanak olarak da "Çerçeve Belgesinin 6 ncı maddesindeki iyi komşuluk ve anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözülmesi hususu belgede yer alıyor, yarın bu husus karşımıza çıkacak" diyor. Evet, karşımıza çıkacak. Peki, biz Ege adalarındaki haklarımızdan hemen vaz mı geçmiş sayılacağız onun için?! Bu husus karşımıza çıkarıldığı zaman, biz de diyeceğiz ki: Yunanistan'ın tutumu budur, bizim de tutumumuz budur. Biz, Ege'deki iddialarımızda haklı olduğumuza inanıyoruz. Şu anda da bu çerçevenin doğru belirlenmesi için iki ülke arasında istikşafî müzakereler, görüşmeler devam ediyor, galiba 28 inci turuna da geldi, dolayısıyla o zaten bir mecrada yürüyor.

Bu hususların bu belgede yer alması, sanki bu belgede yer alan hususlar sayın CHP sözcülerinin dile getirildiği şekilde müzakereler sırasında önümüze gelmiş de, biz de, teslimiyetçi bir davranışla, aa, öyle mi söylüyorsunuz, öyleyse hakkımızdan vazgeçtik demişiz gibi bir hava yaratılmasının yerinde olmadığı kanaatindeyim.

Limanların açılması meselesini dile getirdiler, yine 6 ncı maddede yer alan hükümler çerçevesinde.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; burada, bir hususun altını çizmek lazım. Türkiye'de limanların, havalimanlarının ve deniz limanlarının, Güney Kıbrıslı gemilere ve uçaklara açılması meselesi, Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecinin bir parçası değildir; ya neyin parçasıdır; Türkiye'nin, Avrupa Birliğiyle imzaladığı gümrük birliğinin bir parçasıdır; yani, bu mükellefiyet gümrük birliğinden doğuyor. Başka bir deyişle, eğer, Türkiye, Avrupa Birliğiyle gümrük birliği imzalamamış olsaydı, pek tabii ki, böyle bir mükellefiyeti olmayacaktı. Neden imzaladı; Avrupa Birliği çok istedi de imzaladı. Biz de Avrupa Birliğine daha yakın olmak için imzaladık.

Şimdi, Avrupa Birliğine daha yakın olmak için imzaladığımız bir metin, belge, Avrupa Birliği yolunda ilerlememize engel olarak çıkarılacak; bunu, Avrupa Birliğinin hiçbir makul kimseye inandırması, izah etmesi mümkün değildir. Bu husus karşımıza çıktığı zaman, kendilerine onu söyleyeceğiz; biz, başka bir anlaşmadan, Avrupa Birliğiyle imzaladığımız Gümrük Birliği Anlaşmasından doğan vebelerin, Avrupa Birliğine katılım süreciyle, birbirleriyle karıştırılmaması gerektiğine inanıyoruz. Onun yeri var.

Eğer, Gümrük Birliği Anlaşmasının uygulanmasından doğan, mesela limanların açılmaması gibi bir sorun ortaya çıkarsa, bunun nerede çözümleneceği de o anlaşmada belli. Orada bir Ortaklık Konseyi var. Bunu, hükümetlerarası konferansa getiremezler. Neden getiremezler; limanları açma mükellefiyetimizin uygulanmamasından doğan anlaşmazlık, Avrupa Birliğiyle Ortaklık Konseyinde görüşülür, yoksa, hükümetlerarası konferansta görüşülmez. Bunun, bir kere, açık olarak bilinmesi lazım.

Çerçeve Belgesinin 7 nci maddesinde "Türk dış politikasının, Avrupa Birliğine Türkiye'nin katılım süreci boyunca, tedricen, Avrupa Birliği dış politikasına uygun hale getirilmesi gerekir" diyor. Ne zaman getirilecek; katılım süreci devam ederken. Katılım süreci ne zaman biter; Türkiye girdiği zaman biter. Kaç seneysse bu süre, o senenin sonuna kadar vakit var, bir kere, en başında işin. O tarihe kadar, biz, politikamızı, Türkiye olarak, Avrupa Birliğine uyumlu hale getireceğiz. Getiririz; ama, müzakerelerin ilerlemesi için, bu, yarın, öbür gün, önümüzdeki yıl, beş sene sonra, altı sene sonra önümüze getirildiği zaman, şunu söyleme hakkımız her zaman var: "Biz, bunu, tedricen yapacağız, Çerçeve Belgesine bu şekilde koymuşsunuz ve bunu da yerine getireceğiz." Bunu, Kıbrıs'ın NATO'ya girmesine engel olup olamayacağımız meselesi halinde takdim ediyor bazen medya ve sayın CHP sözcüleri de aynı şekilde takdim ettiler; halbuki, Kıbrıs'ın ve Malta'nın,

NATO'ya girmesinin başka koşullara bağlı olduğu NATO bünyesinde karar verilmiş bir husus. NATO Konseyinde, NATO zirvesinde alınan bir karara göre, Kıbrıs ve Malta ismen zikredilerek, bu iki devletin NATO'ya girebilmeleri için Barış İçin Ortaklık diye, Partnership For Peace diye bir müessese var, bir çerçeve var, önce ona girmeleri gerekir diyor. Daha, ona müracaat dahi etmiş değiller. Dolayısıyla, bu, kapımızın önüne gelmiş de, şimdi ne yapacağız, nasıl hareket edelim diye telaşa kapılacak bir konu değil.

Sayın Bakan da söyledi, 16 tane başka anlaşma var, Vasenar düzenlemesi var, nükleer malzemelerin hareketini takip etmek için, OECD var; oralarda daha önemli. Biz, dış politikamızı Avrupa Birliğiyle uyumlu hale mutlaka getireceğiz, pek tabii ki getireceğiz, doğrusu da budur; ama, bu, şu demek değildir: Ulusal çıkarlarımız başka türlüünü gerektirdiği zaman, o istikamette hareket edemeyeceğimiz anlamına gelmez. İş -o aşamaya geleceğini zannetmiyoruz ama -o noktaya gelmiş, çok önemli bir ulusal çıkarımız var; Avrupa Birliği de bu kararı kabul etmezseniz müzakereler durur derse, müzakereler durur. Bu, dünyanın sonu değil; müzakerelerin durmasını biz her zaman göze aldık. Dolayısıyla, bu hususlarda taviz vermek suretiyle müzakerelerin önünü açma taraftarı değiliz. Biz, ulusal çıkarlarımız mevzubahis olduğu zaman, nasıl, iki gün önce sonuna kadar dayandıysak, ileride de böyle bir duruma geldiği zaman aynı şekilde davranacağız. Burada her şey bitmiş ve Türkiye bütün opsiyonlarını elinden kaçırmış gibi takdim etmenin doğru olmadığı kanaatindeyim.

Nitekim, bu, Türk dış politikasının Avrupa Birliğinin politikasına uygun hale getirilmesi için, Sayın Elekdag bir başka örnek verdi, dedi ki; hangi maddedir, iyi hatırlamıyorum, galiba 10 uncu madde; evet, 10 uncu madde: "Müktesebat sürekli evrim içindedir ve aşağıdaki unsurları içerir" diyor, orada, müktesebatın nelerden oluştuğunu sayıyor. Bunların arasında, Avrupa Birliği çerçevesindeki bütün kurumların aldıkları bağlayıcı veya bağlayıcı olmayan bütün kararlar da var diyor. NATO'ya girmek, bu çerçevede önümüze çıkarılabilir demeye getirdi. Fakat, Sayın Başbakan Yardımcımız, Dışişleri Bakanımız bu metinde nasıl bir iyileştirme sağladığımızı söyledi. Peki, bu, bir taviz midir?! Ne yaptık; biz, NATO içindeki karar verme mekanizmasının muhtar olmasının bize sağladığı avantajı sonuna kadar kullanmak durumunda olduğumuzu, kullanma hakkımız olduğunu 25 ülkeyle istişare ettikten sonra yapılan bir Başkanlık açıklamasıyla tescil ettirdik.

Bunu şuna benzetebiliriz sayın milletvekilleri: Dış politikayı çoğu zaman satranç oyununa benzetirler. Avrupa Birliğindeki gidişatımız da, Avrupa Birliğine üyelik süreci de satranç oyununa benzer. Fakat, satranç oyunu başladığı zaman biz ortalıkta yoktuk. Satrançta birçok hamleler yapılmış; Türkiye, en kuvvetli unsurlarından kaleyi kaybetmiş, atı kaybetmiş, fillerden bir tanesini kaybetmiş ve veziri kaybetmek üzere iken, masaya, satranç tahtasını bize teslim etmişler. Biz ne yaptık o zaman; bir piyon vermek suretiyle veziri kurtardık. (AK Parti sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Hangi piyonu?..

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Sayın Bakanımızın bahsettiği iyileştirme işte budur. Satrançta veziri kurtarmak için, pek tabii ki, piyonu verirsiniz. Orada, o açıklama karşı tarafı da tatmin ediyordu. Bizim sadece NATO'yu öngörürken NATO dışındaki 16 başka uluslararası kuruluşu da kapsayacak şekilde genişledi ve biz, şimdi, bu açıklıkla çok daha rahat hareket edebileceğiz.

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - Bence vezir gitti.

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Vezir gitse dahi, değerli milletvekillerimiz, oyun ancak şah-mat olduğu zaman biter.

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - Allah korusun.

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - O noktaya geldiğimiz zaman, Türkiye, şimdiye kadar, nasıl, bu hükümet, Türkiye'nin çıkarlarını en iyi şekilde korumayı başarmışsa o zaman da başaracaktır. Aynı şekilde, Avrupa Parlamentosu kararlarını da... Geçen hafta Strasbourg'daydık. Gözümüzün önünde, kalktılar, Türkiye'yi eleştirdiler "Ermeni sözde soykırımını tanımak üyeliğin ön şartıdır" dediler. Şimdi, ön şartı mı oldu bu?! Onlar öyle söylüyorlar. Peki, Çerçeve Belgede de Avrupa Parlamentosunu da dahil ederek onların aldığı kararlar da müktesebatın parçasıdır diyorlar. Müktesebatın parçası oldu şimdi.

Değerli milletvekilleri, müktesebatın parçası demek, hemen vacibülicra, executary, executable bir karar değildir. Vacibülicra hale gelebilmesi için Türkiye'nin de, evet, ben de bu şekilde hareket ediyorum demesi lazımdır. Türkiye bunu söylemediği sürece, Avrupa Parlamentosunda veya başka bir kuruluştan alınmış bir karar vacibülicra değildir. O, onların aldığı bir karardır. Bu çeşit kararlar Türkiye'nin Avrupa Birliğine uyum için Kıbrıs'ı tanıması, Kıbrıs'ı ben tanımıyorum, tanıyorum demediğiniz sürece, tanıması gerekir dediği için, siz Kıbrıs'ı tanımış duruma düşmezsiniz.

Ben, şimdi, müktesebat bunları da içerir, bu çerçevede, Avrupa Birliği, yarın karşımıza, limanları açmamızı gerektiği hususunu getirir; açmazsak Avrupa Mahkemesine götürür, mahkeme karar verirse ne yaparız?..

Bir Temel fıkrasına benzetmeme müsaade ederseniz efendim. Temel ile Osman gidiyorlarmış. Osman da kendisine "Ördek Osman" denildiği için çok asabı bozulmuş. Temel "hava ne kadar bulutlu bugün" dediği zaman Osman kızmış; "niye kızılıyorsun" demiş. İşte, hava bulutlandığı zaman yağmur yağar, yağmur yağdığı zaman göl olur, göllerde de ne yüzer; ördek yüzer; sen bana "Ördek Osman" demek istedin diye kızıyor.

Şimdi, bu kadar dolaşıklı mantıkla, değerli milletvekilleri uluslararası ilişkiler yürümez. Uluslararası ilişkiler devletlerin serbest iradesiyle yapıyorum, yaptım, imza ediyorum, yetkili kurullardan bunu tasdik ettiriyorum dedikten sonra ancak hüküm ifade eder. Onun için, böyle şeylere takılarak çok büyük hedeflerden lütfen sapmayalım.

Değerli milletvekilleri, sık sık dile getirilen hususlardan bir başkası da uzun geçiş dönemleri ve kalıcı koruma önlemleridir. Bu husus, şimdi ortaya çıkmış değildir, bundan önce ortaya çıkmıştı; dolayısıyla, müktesebatın zaten parçasıydı. Yalnız, Türkiye'nin ısrarlı girişimleri sonucunda, 17 Aralık'tan önce "kalıcı koruma önlemleri nedir" diye sorduğumuz zaman Avrupa Birliğine, dediler ki: "Bunlar bir defa konulduğu zaman ilelebet yürürlükte kalacak olan tedbirler değildir." Ya nedir dedik: Bunlar sürekli olarak elinizin altında duracak; siz istediğiniz zaman, her zaman müracaat edilebilir. Kalıcılık, elinizin altında durmasındaki kalıcılıktır" dediler. Peki niye öyle yazmıyorsunuz dedik "öyle yazalım" dediler ve öyle yazdılar 17 Aralıkta. Şimdiki de aynı ifadelerle söyleniyor. Okuyorum: Uzun geçiş dönemleri, kalıcı koruma önlemleri... Yani, koruma önlemlerinin temelini oluşturacak, daimî olarak kullanılacak maddeler. Daimîlik, istediğiniz zaman kullanılmaktadır. Dolayısıyla, burada kelime oyunu yaparak, sadece "koruma" kelimesinin önündeki "kalıcı" sözüne takılarak saptrmamak lazım amacını. Belgelerdeki hususları Avrupa Birliği neyi kastettiyse o şekilde okumak lazım.

Peki, başka ülkelerde var mı; niye Türkiye'nin önüne çıkarılıyor; var... Şimdiye kadar Danimarka'yla ilgili müzakerelerde Danimarka'ya kalıcı önlemler alınabilir denilmediği halde veya Danimarka kalıcı önlemler koyabilir denilmediği halde, Danimarka Avrupa Birliğine katılırken, Schlezwig Hollstein bölgesinde Almanlar -Almanlar diyor sadece- ikinci ev sahibi olamazlar kalıcı olarak, ilelebet, Avrupa Birliği ayakta kaldığı sürece, kalıcı önlem; ama, onların çerçeve belgesinde yok. Şu halde, çerçeve belgesinde olmadığı halde de kalıcı önlemler konulabiliyormuş. Bunu bu şekilde bilmek lazım.

Değerli milletvekilleri, şimdi, çok zor bir aşamayı aşarak Türkiye, aday ülke olma statüsünden müzakere eden ülke statüsüne geçti iki gün önce hükümetimizin aldığı isabetli kararlar. Biz, bu aşamada en yapıcı şekilde müzakereleri sürdüreceğiz; kavgaya ederek değil, karşımızdaki ülkeler ileride işbirliği yapacağımız ülkelerdir. Bu aşamada, Türkiye'nin üyeliğine karşı çıkmış olan ülkelere de kırılgan olarak davranmayacağız, onları da yanımıza alarak bu yola devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Yakış, buyurun.

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) - Peki, bütün bunları yaptık, en sonunda, yine, Fransa gibi çok büyük ülkeyi de saymıyorum, nüfusu çok daha az, 350 000 nüfuslu bir ülkede, bir Avrupa Birliği üyesinde referanduma gidilse ve Türkiye'ye hayır çıksa, Türkiye, yine, Avrupa Birliğine giremeyecek. Peki, o zaman ne olacak; hiçbir şey olmayacak. O zamana kadar gerçekleştirdiğimiz reformlar yanımıza kâr kalacak, yolumuza devam edeceğiz. Bu işi böyle görmek lazım.

Onun için, ben müsterihim ve Grubumuz olarak da, hükümetimizin aldığı müzakerelere başlama kararını isabetli buluyoruz, bu yolda devam etmesini diliyoruz, Türkiye'nin emin ellerde olduğunu görüyoruz. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Bütün bu çabalara katkıda bulunan Cumhuriyet Halk Partisinin geçmişteki katkıları, muhalefetteyken yaptığı katkılar, öteki siyasi partilerin katkıları, hepsine teşekkür ediyoruz. Onlar bu katkıları yapmamış olsaydı bugüne kadar gelemezdik. Sivil toplum kuruluşlarına, hariciyemizin güçlü kadrolarına hepinizin huzurunda teşekkür ediyorum.

Bu kararın, milletimize, Avrupa Birliğine ve bütün dünyaya hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yakış.

Sayın milletvekilleri, şu anda çalışma süremiz tamamlanmıştır; ancak, bu konuşmaların tamamlanmasına kadar süremizin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Dışişleri Bakanı Sayın Abdullah Gül bir açıklama yapılmasını talep etmişlerdir ve talebi şu şekildedir: "Sayın Başkan, milletvekillerimize dışarıda dağıtılan metinler bir hafta önceki metinlerdir; onların hiçbir hükmü yoktur."

Biz de Başkanlık Divanı olarak konuyu araştırdık, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda dağıtılan metnin, Bakanlık tarafından dağıtılmadığı, Tekirdağ Milletvekili Sayın Mehmet Nuri Saygun tarafından, sadece fotokopisinin alınması için kavaslar verildiği; kavaslar tarafından da, diğer milletvekili arkadaşlarımızın talebi üzerine kendilerine dağıtıldığı anlaşılmıştır.

HASAN ÖREN (Manisa) - AKP sıralarından...

BAŞKAN - Şimdi, şahsı adına söz isteyen, Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan; buyurun.

Süreniz 10 dakikadır.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sözlerime başlamadan önce, tüm milletimizin ve İslam âleminin mübarek ramazan ayını da gönülden kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, 31 Temmuz 1959 tarihinden beri Türkiye'nin gündeminde olan ve dönemin iktidarı Demokrat Parti ve onun Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu tarafından ilk adımı atılan Avrupa Birliğiyle ilgili çalışmaların bugünkü durumuna bir göz atmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, yalnız, bugüne kadar örneği görülmediği şekilde, muhalefet partilerinin, siyasi partilerin, milletvekillerinin bilgilendirilmediği bir konuda, muhalefetin haklı eleştirilerinin yapılacağı bir Meclis toplantısının naklen yayınının şu anda yapılamıyor olmasından da son derece büyük bir üzüntü duymaktayım. Bugüne kadar TRT-3 yayınlarının hiç aksamadan yapılmasına rağmen, bugün sadece, milletimiz için son derece hayati önemi haiz bir konunun görüşüldüğü bir anda Sayın Dışişleri Bakanının konuşmasından sonra söz sırası muhalefet partilerine geldiğinde bu televizyon yayınlarının izlenememesinin hesabının da mutlaka birileri tarafından verilmesi gerekmektedir.

Belki bugün Meclisten sesimizi kesebilirsiniz; ancak, biz Avrupa Birliğiyle ilgili çekincelerimizi, eleştirilerimizi meydan meydan dolaşarak halkımızla paylaşmaya hazır olduğumuzu Meclis kürsüsünden ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, öyle bir müzakere süreci oldu ki, bu müzakere sürecinin her anında ve neticesinde, müzakere neler konuşulduğunun ve neticesinin ne olduğunun Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri tarafından dahi bilinmediği çok açık bir gerçektir.

HÜSEYİN KANSU (İstanbul) - Bizim adımıza konuşma.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Sayın Dışişleri Bakanımız "biz tek başımıza iktidarız, koalisyon ortağı değiliz" şeklinde ifadelerde bulundular; ama, Sayın Dışişleri Bakanı ve hükümetin, kendi parti milletvekillerini dahi böyle çok önemli bir konuda bilgilendirmediği de kamuoyu tarafından çok iyi bilinmektedir.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - Bilgilendirildik.

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri, hatibin sözünü kesmeyelim.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bakınız, Sayın Dışişleri Bakanı Abdullah Gül 8 Mart 1995 tarihinde bu kürsüden neler söylemiş, muhalefetin bilgilendirilmemesi ve halkın bilgilendirilmemesiyle ilgili bakınız Sayın Dışişleri Bakanı neler söylemiş; tutanaktan okuyorum: "Şurada 'egemenlik kayıtsız şartsız milletindir' yazıyor -Sayın Dışişleri Bakanı söylüyor- bunun anlamı nedir; bu kadar önemli bir karar alınırken milletin bu konuda bilgisi olması ve milletin bunu bilmesi gerekir. Bunun anlamı budur."

Şimdi, ben Sayın Dışişleri Bakanımıza soruyorum: Geçmişte gümrük birliğiyle ilgili, muhalefet partilerine, milletvekillerine yeterli bilgi, gerekli bilgi verilmediği için bu sözleri söylüyorsunuz. Şimdi, Dışişleri Bakanı olarak bu son yapılan görüşmelerle ilgili, muhalefet partisi milletvekillerini ve kamuoyunu bilgilendirme...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Genel Kurula hitap etsin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

Sayın Kandoğan, Genel Kurula hitap eder misiniz.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Elbette, ben bunu Dışişleri Bakanına soracağım, kime soracağım; size mi soracağım Sayın Başgeğmez?!

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Baştopçu!..

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bakınız, ne diyor daha sonra Dışişleri Bakanı: "Bu tavır bilinendir; aslında, tek parti devrinin tavrıdır. Tek parti devrinde de birçok önemli kararlar alınırken halka hiç sorulmamıştır. Halka güvenilmediği için, halk doğru yolu, halk kendisi için çıkarlı olanı, faydalı olanı bilemez, hatta şuurunda, hatta rüştünde değil anlayışı tek parti devrinin anlayışıdır."

Şimdi ben size dönüp soruyorum; siz de geçmişte bu kadar çok eleştirdiğiniz bu anlayışa bugün niçin sahip çıktınız Sayın Dışişleri Bakanımız?!

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Kayseri) - Mecliste çok konuştuk, çok; herkes konuştu burada.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Anlamıyor, anlamıyor!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Evet, şimdi, Avrupa Birliğiyle ilgili, Dışişleri Bakanımızın... Hemen onu da hızlıca okuyacağım: "Avrupa Birliğine girilemeyeceği kesindir. Bunu, Avrupalılar söylemektedir, Avrupa'nın önde gelen bütün politikacıları söylemektedir, Avrupalı filozofların hepsi söylemektedir; çünkü, Avrupa Birliği Hıristiyan birliğidir."

Bunu siz söylüyorsunuz Sayın Bakan ve yine, Dışişleri Bakanı Sayın Gül'ün konuşmalarından okuyorum: "Sayın Dışişleri Bakanı, Sayın Hükümet, nezaket icabı bile -altını çiziyorum, nezaket icabı bile- bu anlaşmanın metnini Türkiye'deki siyasi partilere, bu Parlamentodaki gruplara vermemişlerdir..."

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Kayseri) - Partinde o!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - "Biz, başka yerlerden almışızdır bu İngilizce metinleri." Ne yazık ki, biz de başka yerlerden aldık Sayın Dışişleri Bakanı bu metni.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Partine gitti!

BAŞKAN - Sayın Baştopçu, lütfen...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Ne büyük zorluklarla, metnin daha bugün...

BAŞKAN - Hatibin sözünü kimse kesemez Sayın Baştopçu.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - ...siyasî partilere, öğle saatlerinde gönderildiği ifade ediliyor.

Biz istedik ki, bununla ilgili bilgileri, belgeleri daha önceden kamuoyuyla ve siyasî partilerle paylaşsalar.

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Kayseri) - Ama, zamanla yarıştık görüyorsunuz; ne yapalım!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Bu Mecliste bağımsız milletvekilleri de var Sayın Dışişleri Bakanım; onlara nasıl gönderdiniz bu metinleri?! Bağımsız milletvekillerimiz de var; onlara nasıl gönderdiniz; siyasi partilere, genel merkezlere gönderdiniz de. Buradaki usul şudur Sayın Bakanım: Burada, milletvekili odaları vardır. Bu metinler, milletvekilleri odalarına gönderilir.

"Biz, başka yerlerden almışsızdır bu İngilizce metinleri. Halbuki, halktan korkuluyor, Parlamen-todan korkuluyor. Gönderin, inceleyelim, okuyalım, size gelelim; şu şöyle, bu böyledir diyelim. Bundan bile kaçınılmıştır, bu nezaket bile gösterilmemiştir." Bunlar sizin ifadeleriniz Sayın Bakanım, aynen tutanaklardan okuyorum.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) - Dün dündür, bugün bugündür!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - "Gümrük birliğinden sonra Türkiye'ye zenginlik gelecek, mallar girecek; bir pembe tablo -eleştiriyor bunu- tabii ki, en çok çıkarı olan grup medya olacaktır" diyor ve arkasından devam ediyor "siz nereye giriyorsunuz; 2 000 doların altındadır, Avrupa'nın fert başına geliri 20 000 dolar civarındadır. Siz neyi alacaksınız, alım gücünüz mü var?! Tabii ki medya, tabii ki gazeteler, tabii ki televizyon kanalları bunu açıklayacak, halkın beynini yıkayacak." Bu sözler sizin, Sayın Bakanım.

Değerli milletvekilleri, bu gümrük birliğine niye karşı olduğunu Sayın Bakanım burada ifade ettiler; ancak, burada söylediği gerekçelerle -bu metin çok uzun, 6 sayfalık bir metin- bu metindeki yapmış olduğu konuşmalar hiç birbiriyle ilgili değil. Sayın Dışişleri Bakanı burada dedi ki "Avrupa Birliğine girmeden gümrük birliğine girsek, Türkiye olarak, biz, bununla yetiniriz, tam üyelik hedefimizden vazgeçeriz düşüncesi hâkim olduğu için, ben, bu düşünceye bu nedenle karşı çıktım" şeklinde bir ifade; fakat, bu metin burada. Burada, bununla ilgili bir karşı çıkışınız, kesinlikle bir tek cümle dahi yer almıyor Sayın Bakanım.

DIŞİŞLERİ BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ABDULLAH GÜL (Kayseri) - Tamamını okursan, görürsün...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bakınız, Sayın Dışişleri Bakanı ne diyor: "Avrupa Parlamentosunda, Türkiye'de bölücülüğün, otonom idarelerin nasıl istendiğini, Türkiye'de Ermeni davasının nasıl savunulduğunu göreceksiniz." Şimdi, ben de, buradan, Müzakere Çerçeve Belgesi olarak elimizde bulunan metinde yer alan bazı ifadeler ile Sayın Dışişleri Bakanımızın 1995 yılındaki endişelerinin aynısının bu metin içerisinde de yer aldığını huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.

Bakınız, Türkiye, sadece imtiyazlı ortaklık meselesine takıldı ve oraya yönlendi; ama, buna rağmen... İmtiyazlı ortaklıkla ilgili olarak, bakınız, 1 inci maddenin son paragrafını okuyorum: "Kopenhag Kriterlerinin değerlendirmesi, Türkiye'nin tüm üyelik yükümlülüklerini tamamen üstlenecek konumda olmadığını ortaya koyarsa, Türkiye'nin, mümkün olan en güçlü bağ ile Avrupa yapılarına bağlanması sağlanmalıdır." Bu nedir en güçlü bağ? "Tam üyelik olmazsa, mümkün olan en güçlü bağ ile Avrupa yapılarına bağlanması sağlanmalıdır" ne demek? En güçlü bağ ne demek?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Haydi bir fal bak!..

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Sayın milletvekili, ne demek en güçlü bağ? Gelin, bunu buradan açıklayın.

"En güçlü bağ" ne demek sayın milletvekillerim. En güçlü bağ, hepimizin söylemek istediği imtiyazlı ortaklıktır, tam üyelik değildir. Bu, buraya, açık bir şekilde, net bir şekilde kaydedilmiş.

Sayın Yakış geldiler, dediler ki: "Her ülkenin azınlık tanımı farklıdır." 2 nci maddede azınlık haklarıyla ilgili hükümler var. Şimdi, azınlık hakları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, toparlar mısınız.

Buyurun.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Şimdi, 6 Ekim ilerleme raporunda, 17 Aralıkta, azınlıklar nasıl tanımlandı Sayın Yakış?

YAŞAR YAKIŞ (Düzce) -Türkiye tanımladı...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Hayır efendim; biz, kesinlikle içimizde, azınlık olmadıkları, yüzlerce yıldan beri ispatlanmış kesimlerle, kardeşlerimizle ilgili olarak... 6 Ekim ilerleme raporunda, 17 Aralıkta azınlık tanımı yapılırken kimlerin kastedildiğini siz bilmiyor musunuz Sayın Yakış?!

YAŞAR YAKIŞ (Düzce) - Biliyorum.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Evet; o zaman, biliyorsanız, bu azınlık haklarının buraya derç edilmesi karşısında söyleyecek hiçbir sözünüz yok mu?

YAŞAR YAKIŞ (Düzce) - Var.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Bunu nasıl kabul edebilirsiniz?! Bunu nasıl benimseyebilirsiniz?!

Sayın Dışişleri Bakanımız da diyor ki bütün bunlardan sonra: "Daha iyisi olabilirdi." Aynen, deminki konuşmalarında... Demek ki, bu iyi olmadı Sayın Dışişleri Bakanım! Demek ki iyi olmadı!.. "Daha iyi olabilirdi" derken, demek ki bu iyi olmadı.

Yine, imzalanan ek protokolle ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmesi 4 üncü maddenin son paragrafında çok açık bir şekilde yer alıyor. Ek protokoldeki yükümlülüklerimiz nelerdi, bunu bütün kamuoyu biliyor. Buradaki ek yükümlülüklerin yerine getirilme meselesi çok açık bir şekilde burada da yer almaktadır.

5 inci maddede... Bu da çok önemli... "Katılıma kadar olan dönemde -bunun altını çiziyorum; yani, onbeş yirmi yıl sonra değil, ne zaman katılım olacaksa, katılıma kadar olan dönemde; yani, katılım öncesinde- Türkiye'nin üçüncü ülkelere yönelik politikalarını ve uluslararası kuruluşlar bünyesindeki tutumlarını tedricen birlik ve üye devletler tarafından benimsenen politika ve tutumlara göre uyarlaması gerekecektir." Çok açık bir hüküm; yani, aday ülke olmanız tam netleşmeden, kesin katılım olmadan bunu mutlaka halletmeniz gerektiği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, son 1 dakikanız, lütfen toparlar mısınız.

Buyurun.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - ...4 üncü maddenin son paragrafında çok açık bir şekilde yer almıştır.

Değerli milletvekilleri, ucu açıklık meselesi çok tartışıldı. İngiltere örneğinde "bu 'ucu açık' yazılmamış; ama, niye yazılsın" dedi Sayın Yaşar Yakış, sayın milletvekilimiz. Peki, İngiltere'de yazılmıyorsa, Türkiye'de niye bunu yazma ihtiyacı hissediyorlar?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - İngiltere iki kere veto etti...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Hazmetme, benimseme... Avusturya Başbakanı çok açık ve net bir şekilde dedi ki: "Bu hazmetmeyle ilgili ifadenin bu çerçeve belgesinin içerisinde yer almasını sağlamış olmamızdan dolayı çok büyük bir gurur içerisindeyim." Bunu Avusturya Başbakanı söylüyor, bu ibarenin bu metnin içerisinde yer almasından gurur duyduğunu çok açık bir şekilde ifade ediyor. Siz, bu çerçeve belgesini hazmedebilirsiniz; ama, ne biz Doğru Yol Partisi olarak, ne de Türk Milleti olarak, böyle bir belgeyi hazmedemeyeceğimizi ifade ediyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - Başarıyı hazmedemiyorsunuz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kandoğan.

Çalışma süremiz tamamlandığı için, kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 6 Ekim 2005 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM: 22 YASAMA YILI: 4

3 ÜNCÜ BİRLEŞİM
5 EKİM 2005 ÇARŞAMBA
SAAT: 15.00

KISIMLAR

01 BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

02 ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

03 SEÇİM

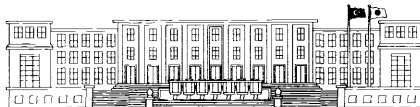
04 OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

05 MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

06 GENEL GÖRÜŞME ve MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

07 SÖZLÜ SORULAR

08 KANUN TASARI ve TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün Denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde Birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, Sunuşlar ve İşaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması, Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 11.12.2002 tarihli 8 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun 5 Ekim 2005 Çarşamba ve 6 Ekim 2005 Perşembe günleri 15.00 - 18.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesinin; 5 Ekim 2005 Çarşamba günü Birleşimde sadece sözlü soruların görüşülmesinin Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 4.10.2005 tarihli 2 nci birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* **İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu**
6.10.2005 Perşembe - Saat: 13.00

* **Plan ve Bütçe Komisyonu**
6.10.2005 Perşembe - Saat: 14.00

* **(10/251) Esas Numaralı**
Meclis Araştırması Komisyonu
5.10.2005 Çarşamba - Saat: 11.00

* **(10/128) Esas Numaralı**
Meclis Araştırması Komisyonu
5.10.2005 Çarşamba - Saat: 14.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

3 ÜNCÜ BİRLEŞİM

5 EKİM 2005 ÇARŞAMBA

SAAT: 15.00

01 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Mehdi Eker'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/579) (S. Sayısı: 979) (Dağıtma tarihi: 3.10.2005)

2.- Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/691) (S. Sayısı: 980) (Dağıtma tarihi: 3.10.2005)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunun Milli Saraylar Daire Başkanlığına Bağlı Milli Saray, Köşk ve Kasırlarda 1.5.2005-6.5.2005 Tarihleri Arasında İçtüzüğü 177 ve Müteakip Maddeleri Gereğince Yaptığı Denetimle İlgili Rapor (5/16) (S. Sayısı: 996) (Dağıtma tarihi: 3.10.2005)

02 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

03 - SEÇİM

04 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

05 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

06 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

07 – SÖZLÜ SORULAR

1. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, orman yangınlarını ve erozyonu önleme çalışmalarına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/774) (1)
2. - Tekirdağ Milletvekili Mehmet Nuri Saygun'un, ABD Ankara Büyükelçisiyle ilgili basında yer alan iddiaya ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/779) (1)
3. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat Melik'in, Şanlıurfa-Mardin-Cizre-Habur sınır kapısı yönünde duble yol yapılıp yapılmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/780) (1)
4. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat Melik'in, Şanlıurfa'yı ilçelerine bağlayan karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/784) (1)
5. - Antalya Milletvekili Osman Özcan'ın, Antalya İlindeki Gündoğmuş-Topraktepe yolunun genişletilmesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/792)
6. - Muğla Milletvekili Ali Arslan'ın, Konut Edindirme Yardımı Fonunun tasfiye sürecine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/796)
7. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Bandırma Limanının özelleştirileceği iddialarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/809)
8. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, İmar Bankası mudilerine yapılacak ödemelere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/815)
9. - Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, engellilerin sorunlarının çözümünde kurumlar arası koordinasyon ile coğrafi ve sosyal farklılıklara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/816)
10. - Antalya Milletvekili Osman Özcan'ın, Antalya'nın Manavgat İlçesinin iki köyü arasındaki yolun yapımına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/817)
11. - Antalya Milletvekili Osman Özcan'ın, Antalya-Manavgat-Uzunlar Köyünün köprü ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/818)
12. - Antalya Milletvekili Osman Özcan'ın, Antalya-Manavgat-Gebece Köyü yollarının asfalt ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/819)
13. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun Antalya Limanına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/824)
14. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Devlet Demiryollarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/827)
15. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, baz istasyonlarına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/828)
16. - Muğla Milletvekili Ali Arslan'ın enerji nakil hatlarından kaynaklanan orman yangınlarına ve tarımsal alanlardaki yangınlara müdahaleye ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/829)
17. - Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu'nun, Barzani ve Talabani'nin Türkiye'deki statüsüne ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/842)
18. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Kamu İhale Kanunu kapsamına alınmayan orman köylerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/846)
19. - Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç'ın, Malatya'da doğrudan gelir ve mazot desteği ödemelerinin ne zaman yapılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/847)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

07 - SÖZLÜ SORULAR

20. - İstanbul Milletvekili Berhan Şimşek'in, İstanbul Bölge Müdür Yardımcılığına yapılan atamaya ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/848)
21. - Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan'ın, töre cinayetlerine karşı alınacak tedbirlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/850)
22. - Manisa Milletvekili Nuri Çilingir'in, özel sağlık ve eğitim kuruluşlarının kullandıkları binaların yapı denetimlerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/852)
23. - Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, doğrudan gelir desteği ödemelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/861)
24. - Kırşehir Milletvekili Hüseyin Bayındır'ın, doğrudan gelir desteği ödemelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/862)
25. - Hatay Milletvekili İnal Batu'nun, Batılı bazı ülkelerin Türk vatandaşlarına vize işlemlerinde çıkardığı güçlüklerle ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/865)
26. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın, Niğde-Yeşil Gölcük Kasabasının sulama kuyularının enerji trafosu ve panolarının Tedaş'ça sökülmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/867)
27. - Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç'ın, Malatya'da Türk Telekom Bölge Müdürlüğü kurulup kurulmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/868)
28. - Balıkesir Milletvekili Ali Kemal Deveciler'in, Balıkesir-Balya'da bulunan maden bölgesindeki atıkların çevre sağlığına etkilerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/873)
29. - Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in, TMO'ya eleman alımında erkek olma koşulu aranmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/876)
30. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın bir televizyon kanalında reklam adı altındaki bir yayına ve frekans tahsisi ihalesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/878)
31. - Mersin Milletvekili Ersoy Bulut'un, Anamur'dan Mersin ve Antalya'ya deniz otobüsü ile ulaşım sağlanıp sağlanmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/884)
32. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, palm yağı ithalatına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/892)
33. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, Malezya'dan palm yağı ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/893)
34. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, Malezya'dan ithal edilen palm yağının kullanım alanlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/894)
35. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, et ithalatının hayvancılığa etkilerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/897)
36. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Elazığ'ın Alacakaya İlçesinin ulaşım sorunlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/901)
37. - Samsun Milletvekili İlyas Sezai Önder'in, Bafra Devlet Hastanesi ek inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/905)
38. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, sözleşmeli sağlık personeli sınavına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/909)

07 - SÖZLÜ SORULAR

39. - Antalya Milletvekili Osman Kaptan'ın, sözleşmeli sağlık personeli sınavına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/911)
40. - Antalya Milletvekili Osman Özcan'ın, Alanya ve Gazipaşa yat limanı inşaatlarının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/912)
41. - Antalya Milletvekili Osman Özcan'ın, Antalya'nın Gazipaşa İlçesindeki bir köprü yapımına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/913)
42. - Aydın Milletvekili Mehmet Mesut Özakcan'ın, sözleşmeli sağlık personeli sınavı sonuçlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/914)
43. - Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç'ın, Türkiye'ye girişlerinde ABD vatandaşlarının parmak izi ve fotoğraf kaydının alınıp alınmayacağına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/920)
44. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın, Niğde İlindeki Dikilitaş Göletine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/930)
45. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, gıda maddelerinin kamusal denetimine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/931)
46. - Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in, bazı ithal gıda ürünlerinin genetik yapılarının kontrolüne ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/934)
47. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, Çankırı-Şabanözü-Gümerdinli Beldesi sağlık ocağının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/937)
48. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, Ankara-Şabanözü karayolundaki çalışmalara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/938)
49. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, termik santrallerin olumsuz etkilediği yörelerdeki insanlara bazı avantajlar sağlanıp sağlanmayacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/942)
50. - Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in, Devlet Planlama Teşkilâtının planlamadaki rolüne ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/944)
51. - Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Yıldız'ın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi Başhekimiyle ilgili soruşturmanın sonucuna ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/945)
52. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, çiftçi borçlarının ertelenmesine ve mağdur çiftçilere yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/946)
53. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğüne gönderilen yangınla mücadele ödeneğine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (9/947)
54. - Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan'ın, Burdur İli Çavdır İlçesi Söğüt Kasabasının Acil Servis ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (9/948)
55. - Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan'ın, Burdur İlindeki bir karayolu güzergahının değiştirilmesi projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/949)
56. - Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan'ın, Burdur İlindeki bir karayolu güzergahının değiştirilmesi projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/950)
57. - Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan'ın, Burdur'un Bucak İlçesindeki bazı yerleşim birimleri arasındaki yolun asfalt ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/953)

07 - SÖZLÜ SORULAR

58. - Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in, Hatay İlinde doğrudan gelir desteği ödemelerinin ne zaman yapılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/955)
59. - Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan'ın, Burdur'un Bucak İlçesindeki bir yolun asfaltlanmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/956)
60. - Kars Milletvekili Selami Yiğit'in, Çin'den yapılan ithalatın etkilerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/959)
61. - Kars Milletvekili Selami Yiğit'in, özelleştirme sonucu işsiz kalanların kamuda istihdamına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/961)
62. - Ankara Milletvekili Mehmet Tomanbay'ın, Mısırlı bir gazeteciye türbanlı fotoğrafıyla basın kartı verilmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/965)
63. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, Mısırlı bir gazeteciye türbanlı fotoğrafıyla basın kartı verilmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/967)
64. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat Melik'in, Şanlıurfa'da bazı evlerde elektrik sayaçlarının yerinin değiştirilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/968)
65. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, genetik tohumlarla ilgili tarım politikasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/969)
66. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Bursa Büyükşehir Belediyesi mücavir alanından bazı köylerin çıkarılmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/971)
67. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Çin mallarına karşı alınacak tedbirlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/973)
68. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya'da şeker hastalığının teşhis ve tedavisine yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/976)
69. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, pirinç ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/980)
70. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/992)
71. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/993)
72. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/996)
73. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/997)
74. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, hayvancılığın geliştirilmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1001)
75. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, avcılık belgelerinden her yıl harç alınmasına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1008)
76. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1009)
77. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1010)

07 - SÖZLÜ SORULAR

78. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1011)
79. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1013)
80. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1017)
81. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, yapılan atamalara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1019)
82. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Iğdır ilçe ve belde belediyelerinin SSK ve Emekli Sandığı borçlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1021)
83. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, hayvancılık kredisine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1024)
84. - Edirne Milletvekili Necdet Budak'ın, Edirne'nin Uzunköprü İlçesinin köprü ihtiyacına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1032)
85. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, zirai ilaç kullanımının denetlenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1036)
86. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, kaçak et kesimlerinden kaynaklanan ekonomik kayıplara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1040)
87. - Gümüşhane Milletvekili Sabri Varan'ın, bazı ilaçların uyuşturucu olarak kullanımının önlenmesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1043)
88. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, çocuk yuvalarında ve huzurevlerinde yapılan atamalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1047)
89. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in, bir hastalığın tedavisi çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1048)
90. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, kayısı üreticilerinin uğradığı zarara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1050)
91. - Manisa Milletvekili Nuri Çilingir'in, Manisa-Salihli İlçesine müze açılıp açılmayacağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1051)
92. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Elazığ İlinin turizm varlıklarına sahip çıkılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1057)
93. - Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in, gümrük çıkış beyannamelerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1060)
94. - Çorum Milletvekili Feridun Ayvazoğlu'nun, Çorum havaalanı ve demiryolu yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1061)
95. - Çorum Milletvekili Feridun Ayvazoğlu'nun, Çorum'u bazı illere bağlayan yol yapım projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1063)
96. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, belediyelerin sokak aydınlatmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1066)
97. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın, köy merkezli tarımsal danışmanlık merkezlerine sözleşmeli personel alımında yaş sınırına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1068)

07 - SÖZLÜ SORULAR

98. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın, Niğde-Ulukışla-Altay Köyüne bir alt geçit yapılmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1070)
99. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın, patates stoğuna ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1072)
100. - Muğla Milletvekili Ali Cumhuri Yaka'nın, Muğla İline bağlı köylerdeki inşaat yasağına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1073)
101. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Nevşehir Havalimanının kullanılmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1076)
102. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, bazı köy topraklarında asbest ve içme sularında arsenik bulunduğu iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1079)
103. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, sağlık personeline yönelik şiddet olaylarına karşı alınacak önlemlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1080)
104. - Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un, Atatürk Baraj Gölünün kirlenmesinin önlenmesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1091)
105. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, eğitim hastanelerindeki bazı atamalara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1095)
106. - Muğla Milletvekili Ali Arslan'ın, basında yer alan kendisiyle ilgili bir iddiaya ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1099)
107. - Kars Milletvekili Selami Yiğit'in, Dış Ticaret Müsteşarlığının uluslararası zeytinyağı kodeksi uygulamasından doğacak mağduriyete ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1100)
108. - Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, hemzemin geçitlerdeki sinyalizasyon eksikliğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1102)
109. - Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un, TBMM'deki güvenlik çalışanlarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/1106)
110. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, doğal afetlerde zarar gören çiftçilere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1111)
111. - Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in, son günlerde ekonomide yaşanan dalgalanmalara ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1114)
112. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, jeotermal enerji kullanımına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1115)
113. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, bazı ilaçlarla ilgili "biyoçeşneğerlilik raporu"na ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1116)
114. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, bir ilaçla ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1117)
115. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, yurt dışındaki işçilerimizin yurda gelişlerinde güvenliklerinin sağlanmasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1118)
116. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, İstanbul'daki bazı hastanelerde çalışan doktorların ücretlerindeki eşitsizliğe ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1119)
117. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1120)
118. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, uyuşturucu sorunu hakkında TRT'nin yayın yapmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1123)

07 - SÖZLÜ SORULAR

119. - Balıkesir Milletvekili Orhan Sür'ün, bazı vakıflara ve bunlardan yüksek miktarda emekli ikramiyesi alan yöneticilere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1125)
120. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Mersin-Tarsus İlçesinde doğal afetlerden zarar gören buğday ve bağ üreticilerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1126)
121. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Bakanlık tarafından Denizli İlinde yapılan çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1132)
122. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Bakanlık tarafından Denizli İlinde yapılan çalışmalara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1136)
123. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Bakanlık tarafından Denizli İlinde yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1137)
124. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Bakanlık tarafından Denizli İlinde yapılan çalışmalara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1138)
125. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Bakanlık tarafından Denizli İlinde yapılan çalışmalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1141)
126. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Bakanlık tarafından Denizli İlinde yapılan çalışmalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1144)
127. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Bakanlık tarafından Denizli İlinde yapılan çalışmalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1145)
128. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Kamu İktisadi Kuruluşlarının özelleştirilmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1149)
129. - Manisa Milletvekili Nuri Çilingir'in, Manisa-Salihli İlçesindeki tarihi bölgenin korunmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1150)
130. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin soruşturmasında görev yapmış bir mülkiye başmüfettişinin görevinden alınmasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1151)
131. - Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un, TPAO'da iş akdi feshedilenlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1154)
132. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Elazığ İlının TOKİ projeleri kapsamına alınmama nedenine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1156)
133. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Elazığ İlının doğalgaz lisanı ihalesine çıkacak iller kapsamına alınmamasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1157)
134. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Elazığ İliline yapılan uçak seferlerinin iptaline ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1158)
135. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, Çamlıdere Barajı civarında bulunan orman fosil kalıntılarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1159)
136. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı yurtlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1160)
137. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, TRT İstanbul Radyosu binasındaki çalışanların sorgulandığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1164)
138. - Antalya Milletvekili Mehmet Dülger'in, tarihi eserlerin restorasyonu ihalelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1165)

07 - SÖZLÜ SORULAR

139. - Diyarbakır Milletvekili Muhsin Koçyiğit'in, Ergani Barajı yapım çalışmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1169)
140. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Balıkesir-Erdek-Tatlısu köyündeki kamuya ait bir arazide yapılan tersaneye ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1170)
141. - Hatay Milletvekili Abdulaziz Yazar'ın, İskenderun Körfezi'nde demirli bulunan tehlikeli madde yüklü bir gemiye ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1171)
142. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, Ulaştırma Bakanlığında bir müsteşar yardımcısı ile ilgili iddialara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1172)
143. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçüktaşık'ın, elma ve patates ihracatında uygulanan teşvik primine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1173)
144. - Mardin Milletvekili Muharrem Doğan'ın, GAP Kalkınma İdaresi Teşkilâtının yatırımlarına ve görev süresine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1175)
145. - Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, eczacı yardımcılarının meslekî eğitimlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1176)
146. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, tarımsal desteğin artırılması için yapılacak çalışmalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1177)
147. - Muğla Milletvekili Ali Cumhuri Yaka'nın, Muğla-Fethiye'de çevre kirliliğine neden olan batık bir gemiye ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1183)
148. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, sağlık çalışanlarının özlük hakları ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusunda ne gibi çalışmalar yapıldığına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1185)
149. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, ilaç sektöründeki bazı sorunlara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1189)
150. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Bandırma sahil bandı ve balıkçı barınağı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1190)
151. - Manisa Milletvekili Nuri Çilingir'in, S.S. Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliğinin DFİF'e olan borçlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1194)
152. - Kastamonu Milletvekili Mehmet Yıldırım'ın, Kastamonu'nun bazı ilçelerindeki adliye teşkilâtlarının kaldırılma gerekçelerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1195)
153. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, Antalya'ya bağlı İbradı ve Akseki İlçeleri arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1198)
154. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, doğal afetlerin tespitine yönelik radar sistemlerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1199)
155. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, EPDK yönetmeliğine göre teminat olarak kabul edilecek değerlere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1200)
156. - Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un, Atatürk Barajı ve Çamgazi Barajı göletleri için yapılan kamulaştırmadaki ödemelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1201)
157. - Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Personeline ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1202)

07 - SÖZLÜ SORULAR

158. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Gönen-Bandırma karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1203)

159. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, Türk Hava Yolları personelinin çalışma koşullarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1205)

160. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Emet-Orhaneli Projesi kapsamındaki Çınarcık Barajı ve Hidroelektrik Santraline ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1208)

161. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Emet-Orhaneli Projesi kapsamındaki iki baraja ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1209)

162. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, İlköğretim Genel Müdür Yardımcılığına yapılan atamaya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1212)

163. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, köy yollarının alt yapılarının iyileştirilmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1213)

164. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, atan ve görevden alınan personele ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1220)

165. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, atan ve görevden alınan personele ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1221)

166. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, atan ve görevden alınan personele ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1222)

167. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, atan ve görevden alınan personele ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1227)

168. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, atan ve görevden alınan personele ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1228)

169. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, atan ve görevden alınan personele ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1229)

170. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, atan ve görevden alınan personele ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1234)

171. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Balıkesir'de bir fakülte ve yüksekokulun bina ve derslik ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1235)

172. - Balıkesir Milletvekili Orhan Sür'ün, bir fabrikanın çevreyi kirlettiği iddialarına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1236)

173. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, hızlı tren seferlerine ve güzergahına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1239)

174. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın, Akkaya Barajındaki kirlenmeye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1240)

175. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, TRT'deki sağlık programlarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1241)

176. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Karacabey-Mustafakemalpaşa-Susurluk yol projesine ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1242)

177. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Balıkesir-Susurluk-Karacabey-Bölünmüş Yol Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1243)

07 - SÖZLÜ SORULAR

178. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Bursa'daki Miletepolis Antik Kentinde bilimsel kazılara ne zaman başlanacağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1244)

179. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Balıkesir SEKA Kâğıt Fabrikasının satışı ve işçilerin mağduriyetine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1245)

180. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, Başbakanlık Vakfı ve bir seyahat acentesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1246)

181. - Kırşehir Milletvekili Hüseyin Bayındır'ın, çiftçilerin kredi borçlarına ve mağduriyetlerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1248)

182. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Telekom'un telefon konuşma ücretlerinde yaptığı indirimine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1249)

183. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, KPSS sınavında çıkan bir soruya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1250)

184. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Aksaray İli Camiliören Köyünde kanser hastalığının yaygınlaştığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1252)

185. - Kırşehir Milletvekili Hüseyin Bayındır'ın, kızının İran seyahatine katılmasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1253)

186. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya Minicity Minyatür Parkına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1254)

187. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Bingöl'ün Yedisu İlçesindeki sağlık ocağının doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1258)

188. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, DTÖ'nün son Cenevre toplantısına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1259)

189. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, MTA Doğa Tarihi Müzesinin açılışının ertelenmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1260)

190. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, orman mühendisleri oda seçimlerine ve bakanlıkta çalışan işçilere ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1261)

191. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, çiftçilere dağıtılan düvelerin vasıflarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1262)

192. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, TİGEM'de bulunan işletmelerin ihalesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1263)

193. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, İstanbul ve çevre illerde şarbon hastalığının çıkıp çıkmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1264)

194. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, at yarışlarındaki görevlendirmelere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1265)

195. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, bazı illerimizde görülen ve Kırım Kongo Ateşli Humması adıyla bilinen hastalığa karşı ne gibi önlemler alındığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1266)

196. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, bazı illerimizde görülen ve Kırım Kongo Ateşli Humması adıyla bilinen hastalığa karşı ne gibi önlemler alındığına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1267)

197. - Ankara Milletvekili Yakup Kepenek'in, Ankara-Çamlıdere'de bulunan fosil ormana ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1270)

07 - SÖZLÜ SORULAR

198. - Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün, Irak'ta kutsal mekanların bombalanmasını önlemeye dönük girişimlere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1272)
199. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, KKTC'de yabancıların gayrimenkul alımına ve bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1273)
200. - İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, hızlandırılmış tren kazasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1275)
201. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, üniversite mezunu işsiz gençlerin istihdamına yönelik çalışma ve politikalara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1276)
202. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, tarım ilacı kullanımına ve kuru üzüm destekleme alımına yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1277)
203. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, Irak'la ticari ilişkilerimize ve öldürülen vatandaşlarımıza ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1281)
204. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, ülkemizde çeltik üretiminin geliştirilmesine ve pirinçte uygulanan gümrük vergisinin düşürülüp düşürülmeyeceğine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1285)
205. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, hayvancılığın geliştirilmesine ve et ithalatına uygulanan sınırlamaların kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1286)
206. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, basına yansıyan bazı demeçlerine ve bunların ekonomi üzerindeki etkilerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1287)
207. - Diyarbakır Milletvekili Muhsin Koçyiğit'in, Diyarbakır-Ergani'de "Ağır Ceza Mahkemesi" kurulup kurulmayacağına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1291)
208. - Kırşehir Milletvekili Hüseyin Bayındır'ın, borsada hisse senedi alıp almadığına ve bunların hareketlerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1293)
209. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, basına yaptığı bir açıklamaya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1294)
210. - Muğla Milletvekili Ali Cumhur Yaka'nın, Türk Ceza Kanununun 181 ve 182 nci maddelerinin yürürlüğüne ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1299)
211. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun Antalya'daki tahsis arazilerin satışından elde edilen gelire ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1300)
212. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, İngiltere'ye kaçırılan bir tarihi esere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1301)
213. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, gıda denetimine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1302)
214. - Balıkesir Milletvekili Ali Kemal Deveciler'in, Zonguldak-Çaycuma İlçesi Filyos Limanı Projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1304)
215. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, haklarında dava açılan sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1305)
216. - Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın, Tunceli-Ovacık-Bilgeç bölgesinde meydana gelen yangına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1310)
217. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükbaşık'ın, Türkiye'de kara taşımacılığı yapan lojistik firmalara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1313)

07 - SÖZLÜ SORULAR

218. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Türkiye'de kara taşımacılığı yapmak isteyen firmalarda aranan şartlara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1314)

219. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Türkiye'de kara taşımacılığı yapmak isteyen kamyoncuya esnafında aranan şartlara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1315)

220. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, yeni Karayolları Taşıma Yönetmeliğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1316)

221. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, Ege Bölgesindeki demiryolu ağının iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1317)

222. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, İzmir ve çevresindeki demiryolu ağının onarımına ve tren seferlerinin artırılmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1318)

223. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya içme suyundaki klor miktarına ve bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1321)

224. - Kırşehir Milletvekili Hüseyin Bayındır'ın, bandrol yetersizliği nedeniyle yayıncıların yaşadığı mağduriyete ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1325)

225. - Manisa Milletvekili Nuri Çilingir'in, bir Fransız milletvekilinin Diyarbakır'ı ziyareti sırasında yaptığı açıklamalara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1326)

226. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdür Yardımcılığına yapılan atamaya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1327)

227. - Antalya Milletvekili Hüseyin Ekmekçioğlu'nun, çocukların korunmasıyla ilgili olarak yapılan çalışmalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1329)

228. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu gereği çıkarılan iki genelgeyeye ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1330)

229. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, SSK Hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devri projesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1333)

230. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, tütüne uygulanan kotalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1334)

231. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, Bornova-Belkave yolunda tünel geçit ihtiyacına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1335)

232. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, pamuk, incir ve üzüm üreticilerinin prim ödemelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1336)

233. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, müzelerde yer alan yazma eserlerin envanterine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1339)

234. - Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu'nun, araçların taşıma kapasitesiyle ilgili farklı uygulamalara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1340)

235. - Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, organ nakline ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1343)

236. - Mersin Milletvekili Ersoy Bulut'un, Mersin-Gülnar-Bereket Köyü Sağlık Ocağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1344)

237. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, kayısı üreticisinin tabii afet kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1345)

238. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, çocuk sağlığı ve annelik eğitimi konusundaki çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1347)

07 - SÖZLÜ SORULAR

239. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Bozüyük-Bilecik-Sakarya karayolu için sağlanan dış kaynaklı krediye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1349)
240. - Muğla Milletvekili Ali Cumhuri Yaka'nın, Muğla-Fethiye'de Hazineden Toplu Konut İdaresine devredilen alana ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1351)
241. - Manisa Milletvekili Nuri Çilingir'in, Ankara-İzmir karayolu Salihli transit geçişine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1353)
242. - Kırşehir Milletvekili Hüseyin Bayındır'ın, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nün iptal edilen Stajyer Sanatçı Sınavına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1354)
243. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Bolu Dağı Geçiş Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1358)
244. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Elmalı-Finike karayolunun Yakaçiftlik Köyü mevkiinde meydana gelen kazalara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1359)
245. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, doğalgaza yapılan zamma ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1360)
246. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, doğal afet nedeniyle zarar gören çiftçilere yapılan yardıma ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1361)
247. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Balıkesir ve diğer illerde verem aşısı sorunuна ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1364)
248. - İzmir Milletvekili Sedat Uzunbay'ın, emeklilerin yaşam standartlarının yükseltilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1366)
249. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere verilen paylara ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1367)
250. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Eğitim-Sen'in kapatılma davasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1368)
251. - Antalya Milletvekili Hüseyin Ekmekçioğlu'nun, Antalya-Korkuteli çevre yolunun ne zaman yapılacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1373)
252. - Mersin Milletvekili Şefik Zengin'in, Sakarya Valisinin basına yansıyan bir davranışına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1374)
253. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Bilecik'e TOKİ Başkanlığı tarafından ilave konut yapılıp yapılmayacağına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1375)
254. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Erzurum İlinde hava kirliliği sonucu artan hastalıklara ve tedaviye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1377)
255. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Karabük-Yenice Devlet Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1379)
256. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Finike Devlet Hastanesinin check-up ünitesinin kapatıldığı iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1381)
257. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, THY tarafından, VIP uçağı alınacağı iddialarına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1382)
258. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Türk Telekomun ADLS hizmetine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1383)
259. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, 2004 ve 2005 mali yılı bütçelerinden Iğdır İline ayrılan ödenek miktarı ve kullanımına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1391)

07 - SÖZLÜ SORULAR

260. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, 2004 ve 2005 mali yılı bütçelerinden Iğdır İline ayrılan ödenek miktarı ve kullanımına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1392)

261. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, 2004 ve 2005 mali yılı bütçelerinden Iğdır İline ayrılan ödenek miktarı ve kullanımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1393)

262. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, 2004 ve 2005 mali yılı bütçelerinden Iğdır İline ayrılan ödenek miktarı ve kullanımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1398)

263. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, 2004 ve 2005 mali yılı bütçelerinden Iğdır İline ayrılan ödenek miktarı ve kullanımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1399)

264. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, 2004 ve 2005 mali yılı bütçelerinden Iğdır İline ayrılan ödenek miktarı ve kullanımına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1404)

265. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, Ağrı'da yaşanan soğuk, fakirlik ve sefaletten ötürü olağanüstü hal ilan edilip edilmeyeceğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1407)

266. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, Ağrı İlinde dağıtılan kömüre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1408)

267. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, Ağrı İlindeki Yazıcı Barajının bitirilmesi için ek ödenek ayrılıp ayrılmayacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1409)

268. - Antalya Milletvekili Hüseyin Ekmekçioğlu'nun, Antalya'dan ilçelere ve KKTC'ye feribot seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1410)

269. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye aleyhindeki kararlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1411)

270. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, Ağrı Havaalanının eksikliklerinin giderilmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1415)

271. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, Doğu Anadolu'da kış şartlarıyla mücadelede ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1416)

272. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, tasfiye halindeki İhlas Finansa ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1417)

273. - Eskişehir Milletvekili Mehmet Vedat Yücesan'ın, İzmir Limanı konteyner yükleme, boşaltma ve nakliye işleri ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1418)

274. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, bazı şirketlerin aldıkları ihalelere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1419)

275. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, ücretlilerin vergi yüküne ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1420)

276. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, 4207 sayılı Kanuna aykırı uygulamalara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1423)

277. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, kamuya ait inşaat ihalelerinin tümünün TOKİ tarafından koordine edilip edilmeyeceğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1424)

278. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Ziraat Bankasının kârı ile çiftçilerin kredi borçlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1426)

279. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, personel atamalarına ve geçici personele döner sermayeden ödenen paya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1430)

280. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, personel atamalarına ve geçici personele döner sermayeden ödenen paya ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1434)

07 - SÖZLÜ SORULAR

281. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, personel atamalarına ve geçici personele döner sermayeden ödenen paya ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1435)

282. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, personel atamalarına ve geçici personele döner sermayeden ödenen paya ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1436)

283. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, personel atamalarına ve geçici personele döner sermayeden ödenen paya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1443)

284. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, personel atamalarına ve geçici personele döner sermayeden ödenen paya ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1448)

285. - Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın, personel atamalarına ve geçici personele döner sermayeden ödenen paya ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1449)

286. - Antalya Milletvekili Hüseyin Ekmekçioğlu'nun, Antalya-Elmalı Devlet Hastanesinin uzman doktor ihtiyacının giderilmesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1452)

287. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, hükümetin sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesini amaçlayıp amaçlamadığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1453)

288. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Güney Asya'daki felaketzedeler için yardım toplanmasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1454)

289. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu bünyesindeki yuvalar ve yetiştirme yurtlarının sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1455)

290. - Balıkesir Milletvekili Ali Kemal Deveciler'in, Balıkesir İli Körfez Havaalanına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1457)

291. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, ilaçta sahte kupürlerle yapılan yolsuzluğa ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1458)

292. - Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un, Adıyaman İli için tütün kotasının ne zaman arttırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1462)

293. - Antalya Milletvekili Hüseyin Ekmekçioğlu'nun, Antalya'nın yatırım teşvik uygulamasına dahil edilmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1463)

294. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, ABD'nin diplomatik pasaportlu vatandaşlarımıza yönelik uygulamasına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1464)

295. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Karabük-Yenice ile Zonguldak-Devrek arasındaki karayolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1466)

296. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, Pamukbank'ın Halkbank'a devredilmesinden sonra yapılan yönetici atamalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1470)

297. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in, Zile-Alaca-Sungurlu karayolu projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1471)

298. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, 1990-2004 yılları arasındaki canlı hayvan ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1474)

299. - Balıkesir Milletvekili Ali Kemal Deveciler'in, bazı DLH bölge müdürlüklerinin kapatılma nedenlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1476)

300. - Afyonkarahisar Milletvekili Reyhan Balandı'nın, cezaevlerinin yerleşim yerleri dışına taşınıp taşınmayacağına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1477)

07 - SÖZLÜ SORULAR

301. - Afyonkarahisar Milletvekili Reyhan Balandı'nın, denizlerimizdeki kirliliğe ve alınacak önlemlere ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1478)

302. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Türk Telekom A.Ş.' nin borçlu abonelere "sulh sözleşmesi" imzalanmasını talep etmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1480)

303. - Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, TEKEL'in özelleştirilmesi çalışmalarına ve tütün üreticilerine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1482)

304. - Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, tütün piyasasına ve üreticilerine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1483)

305. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Türkiye Demir Çelik İşletmelerindeki atamalara ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1485)

306. - Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın, eğitim kurumlarındaki sorunlara ve alınacak önlemlere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1487)

307. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Irak'ta Türk şoförlerinin can güvenliğinin sağlanmasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1488)

308. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, polislerin aşırı güç kullanmasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1489)

309. - Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık'ın, bazı tarım ürünlerine destekleme primi ödenmesi şartlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1490)

310. - Amasya Milletvekili Mustafa Sayar'ın, Amasya-Taşova-Gölbeyli Beldesi Borabay Gölünün Turizm alanından çıkarılma gerekçesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1491)

311. - Amasya Milletvekili Mustafa Sayar'ın, Tokat Atatürk Kültür Merkezi Tiyatro Salonuyla ilgili bir iddiaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1492)

312. - Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün, Ardahan'daki sınır ticaretine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1493)

313. - Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün, Ardahan-Ardanuç Karayolu yapımı için gerekli harcamanın yapılıp yapılmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/1494)

314. - Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün, Ardahan Hükümet Konağı yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/1495)

315. - Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün, Ardahan İl merkezi, ilçeleri ve bağlı köylerinde kapalı bulunan sağlık ocaklarının açılmasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1496)

316. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in, deneme üretimi yapılan sigaraların piyasaya ne zaman sürüleceğine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/1497)

317. - Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın, Elazığ-Pertek arasında yeni bir köprü yapılıp yapılmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/1498)

318. - Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın, sahte rakı sorununa yönelik TAPDK'nın denetimine ve yöneticileri hakkındaki adli soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1499)

319. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Kemer duble yolunun alt yapı eksikliklerine ve trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1500)

320. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Kale İlçesindeki Devlet Hastanesinin sağlık personeli eksikliğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1502)

321. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Bartın-Ulus İlçesi Devlet Hastanesinin uzman doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1504)

07 - SÖZLÜ SORULAR

322. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in, Tokat Güzelce Barajı inşaatına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1505)

323. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, toplam iç ve dış borçlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1506)

324. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Bilecik İlının sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1507)

325. - Iğdır Milletvekili Yücel Artantaş'ın, ABD Büyükelçiliği görevlilerinin milletvekilleriyle yaptıkları görüşmelere ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1508)

326. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in, Tokat Sigara Fabrikasına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1509)

327. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Karabük-Eskipazar İlçesindeki pansiyonlu ilköğretim okulunun eğitime ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1510)

328. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Cumhurbaşkanının Suriye ziyaretine yönelik olarak ABD Büyükelçisinin değerlendirmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1511)

329. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, YÖK mevzuatından disiplin suçunun kaldırılması için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1512)

330. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, kura ile yapılan sağlık personeli atamalarında Bilecik İlının kuraya tâbi tutulmamasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1513)

331. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Bingöl-Yedisu İlçesindeki binaların depreme dayanıklı hale getirilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1516)

332. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, olası bir depreme karşı Bingöl-Yedisu Pansiyonlu İlköğretim Okulunda alınacak tedbirlere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1517)

333. - Afyonkarahisar Milletvekili Halil Ünlütepe'nin, Kocatepe Üniversitesi 400 yataklı hastane projesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1518)

334. - Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, bazı Avrupa Birliği ülke vatandaşlarının canlı kalkan olarak ülkemize geldikleri iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1519)

335. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Gündoğmuş İlçesinde ormancılıkla ilgili bir yüksekokul açılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1520)

336. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Gündoğmuş İlçesinin devlet hastanesi ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1521)

337. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Bingöl İli Kığı-Yedisu yolunun onarımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1524)

338. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Bingöl-Karlıova-Yedisu karayoluna iyileştirme çalışması yapılmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1525)

339. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Kütahya-Emet İlçesi öğretmenevinde bir gazetenin alınımının yasaklandığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1526)

340. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in, Tokat Bölge Cezaevi inşaatına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1527)

341. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in, Tokat-Turhal İlçesine adliye binası yapılıp yapılmayacağına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1528)

342. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Bakanlık müsteşarının atanma şekline ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1529)

07 - SÖZLÜ SORULAR

343. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devriyle yaşanan sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/1531)
344. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, sözleşmeli personel alımına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1532)
345. - Hatay Milletvekili Abdulaziz Yazar'ın, İskenderun Körfezinde batan MV Ulla adlı gemiye ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1533)
346. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Almanya'daki bir eyalette yapılacak seçimlerde çifte vatandaş statüsündeki Türklerin oy kullanamamasına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1536)
347. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, SSK'lıların özel sağlık hizmetlerinden yararlanmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/1537)
348. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Nevşehir İlindeki karayolu istasyonuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1538)
349. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, İzmir TEKEL İşletme Müdürlüğünden Bandırma Tütün İşletme Müdürlüğüne tayin edilen personele ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1540)
350. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, kamulaştırma bedellerine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1541)
351. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Ankara Defterdar Vekilinin KESK'e bağlı BES ile çatışma içinde olduğu iddialarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1542)
352. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, kızamık hastalığıyla mücadelede yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1543)
353. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, İzmir Çimento Fabrikasının çevreye verdiği zarara ve alınacak önlemlere ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1544)
354. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, İzmir'deki Demir Çelik Fabrikasının çevreye verdiği zarara ve alınacak önlemlere ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1545)
355. - Eskişehir Milletvekili Mehmet Vedat Yücesan'ın, deniz yoluyla yapılan akaryakıt kaçakçılığını önlemeye yönelik tedbirlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1546)
356. - Mersin Milletvekili Ersoy Bulut'un, muz üreticisinin mağduriyetine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1547)
357. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Nevşehir-Kozaklı İlçesindeki SSK Fizik Tedavi Rehabilitasyon ve Kür Merkezi binasının inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1548)
358. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Kemer Devlet Hastanesi ek bina inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1549)
359. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Finike Devlet Hastanesi Başhekiminin görevinden ayrılma nedenine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1550)
360. - İstanbul Milletvekili Onur Öymen'in, AİHM'de görülen türban meselesi ile ilgili davada Türkiye'nin izlediği yaklaşıma ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/1551)
361. - İstanbul Milletvekili Onur Öymen'in, Onur Air Şirketine ait uçakların bazı ülkeler tarafından uçuştan men edilmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1552)
362. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Antalya-Kemer Devlet Hastanesi ek bina inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1554)
363. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, bir diyaliz hastasının ölümüne ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1556)

07 - SÖZLÜ SORULAR

364. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in, Mersin eski Millî Eğitim Müdürünün mahkeme kararına rağmen görevine iade edilmeyiş nedenine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1557)

365. - Muğla Milletvekili Ali Cumhuri Yaka'nın, Muğla-Milas İlçesinde bir öğrencinin gözüne alınmasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1558)

366. - Afyonkarahisar Milletvekili Halil Ünlütepe'nin, Afyonkarahisar Çevre Yolu Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1559)

367. - Antalya Milletvekili Osman Özcan'ın, icra-iflas dairelerince tahsil olunan paraların özel bir bankaya yatırılmasına dair genelgeye ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1560)

368. - İzmir Milletvekili Vezir Akdemir'in, halıcılık sektörü hakkındaki açıklamalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1561)

369. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, Ağrı-Patnos Kaymakamı hakkındaki bir şikâyete ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1563)

370. - İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, İstanbul tüpgeçit projesi ve Boğaz köprülerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1564)

371. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, kira artışlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1565)

372. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın, Erzurum Atatürk Üniversitesince düzenlenen mezuniyet töreninde bir velinin salona alınmamasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1566)

373. - Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1567)

374. - Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu'nun, Bitlis-Güroymak İlçesinde bir tiyatro oyununun sahnelenmesinin engellendiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1568)

375. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, teşvik uygulaması kapsamındaki illerde yapılan yatırımlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1569)

376. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün, 58 ve 59 uncu Hükümetler dönemindeki öğrenim kredilerinin miktarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1570)

377. - Konya Milletvekili Mustafa Ünal'dının, cumhurbaşkanları tarafından affedilen mahkumlara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1571)

378. - Kastamonu Milletvekili Mehmet Yıldırım'ın, TMO tarafından dahilde işleme rejimi kapsamında satılan buğdaylara ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1572)

379. - Isparta Milletvekili Mevlüt Coşkun'er'in, Beyşehir Gölünde yaşanan toprak erozyonuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1573)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

